

\$ 1.00

Sytuacja polskiego filmu - str. 5

Niezależny
magazyn
dla każdego**ECHO TYGODNIA**

Nr 215 Toronto 27 listopada - 3 grudnia 1986

**SOLIDARNOŚĆ PRZYJĘTA
DO MIĘDZYNARODOWYCH
FEDERACJI ZWIĄZKOWYCH**

19 listopada ogłoszono w Brukseli, że NSZZ Solidarnosc został przyjęty do dwóch międzynarodowych konfederacji związkowych, Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych i Światowej Konfederacji Pracy

Kierownik Biura Koordynacyjnego NSZZ Solidarnosc za Granicą w Brukseli, dr Jerzy Milewski, powiedział w związku z tym w wywiadzie radiowym Solidarnosc z tymi dwoma, jedynymi zresztą demokratycznymi organizacjami związkowymi o skali światowej, miała kontakt od początku swojego istnienia, była przez te konfederacje popierana i cieszyła się bliskimi stosunkami z tymi organizacjami. Ale nie była afiliowana

Wniosek o afiliację przedstawiło krajowe kierownictwo Solidarnosci w Polsce - konkretnie, Tymczasowa Komisja Koordynacyjna, po wspólnym zebraniu TKK i Lecha Wałęsy. Wałęsa poparł wniosek odrębnym listem adresowanym osobiście do sekretarzy generalnych obu federacji

Milewski stwierdził, że przyjęcie Solidarnosci do obu konfederacji to bardzo ważny akt, akt o znaczeniu historycznym, nawet nie tylko dla Polski, ale także i dla Europy. Jest to praktyczne przeciwstawienie się sztucznej podziałowi Europy na część demokratyczną i na część niedemokratyczną, który został wprowadzony w wyniku II wojny światowej

Ma ten akt także znaczenie dla międzynarodowego ruchu związkowego,

dlatego że Solidarnosc jest afiliowana jednocześnie w obydwu konfederacjach, jest przyjmowana ze swoim programem, swoimi ideałami solidarnosci, które przeciwstawiają się tradycyjnym założeniom walki klas, przeciwstawiają się marksizmowi-leninizmowi w ruchu związkowym

Milewski dodał. Największe znaczenie akt afiliacji ma dla nas dlatego, że podnosi wagę Solidarnosci do rangi formalnego członka międzynarodowych organizacji, organizacji demokratycznych, które mają swoją siedzibę w wolnym świecie, w Brukseli

Wyraził dalej opinię, że akt ten będzie miał wpływ na przyszły rozwój ruchu związkowego i pluralizmu politycznego w Polsce

**SMIERC NA MURZE BERLINSKIM**

24 LISTOPADA nadeszła wiadomość ze strażnicza NRD zastrzelona osoba próbująca przedostać się przez mur berliński na Zachód. Widziano jak strażnicy przypkryli zwłoki zastrzelonego i je zabrali

Rzecznik rządu RFN zaapelował do władz NRD o odwołanie rozkazu strzelania do uchodźców przekraczających nielegalnie granicę

UCIECZKI

PONIEDZIAŁEK 24 LISTOPADA Bawarska policja informuje o ucieczce 17 Polaków z 36-osobowej wycieczki. Podczas minionego weekendu do Bawarii zbiegło również 7 turystów

W nocy z 19 na 20 listopada uciekło do Bawarii z terenu Czechosłowacji 20 letni Polak. Bawarska policja graniczna podała, że strażnicy czechosłowaccy ścigali go z psami, ale nie strzelali. W RFN Polak zwrócił się o azyl

DLUG

24 listopada, poniedziałek Minister finansów PRL Samojlik powiedział, że zadłużenie zagraniczne PRL w przyszłym roku wzrosnie do 35 miliardów dolarów

Przemawiając w Sejmie Samojlik powiedział, że w handlu z Zachodem Polska spodziewa się osiągnąć w przyszłym roku zyski w wysokości miliarda dolarów. Zyski te będą jednak niewystarczające dla pokrycia procentów, które w tym samym czasie Polska będzie musiała zapłacić od długu. Dodał, że zadłużenie Polski w bloku wschodnim wzrosnie w 1987 do ponad 7 miliardów rubli transferowych

NIESMIERTELNA PIWNICA

WIEN. Piwnica pod Baranami z Krakowa po raz kolejny zjawiała się w Wiedniu, tym razem w drodze powrotnej z Zurichu, gdzie występowała z pełnym powodzeniem

Zespół jest odmłodzony, program zmieniony, sam Piotr Skrzynecki, twórca zespołu, jak zawsze ruchliwy, dowcipny, pełen temperamentu. Skępe aktualnie, piosenki chwytliwe, zespół wyrównany i dobry

Fantastycznym nabytkiem jest Turnau, jest świetny. W wiedeńskich kołach kabaretowo-teatralnych mówi się, jaka szkoda, że Skrzynecki porwał Turnau. My byśmy tu dopiero zrobili z niego rewelację

Repertuar Piwnicy był składanką ze starych, najlepszych numerów, średnich rewelacji i najnowszej twórczości w Wiedniu. Piwnica przez cztery dni występowała w sali katolickiego ośrodka studenckiego na zapleczu wiedeńskiego ratusza

“GROZI ROZPACZLIWY ZRYW SPOŁECZNY”

Sobota, 22 listopada. Otrzymałmy krążący w odpisach po kraju dokument zawierający opinie Leszka Moczulskiego, przewodniczącego Konfederacji Polski Niepodległej, o aktualnej sytuacji w Polsce

Pytanie: Jakie znaczenie ma amnestia dla społeczeństwa polskiego? Czy jest to punkt zwrotny w obecnej sytuacji?

Moczulski odpowiada: Amnestia po części tylko oznacza punkt zwrotny w sytuacji. Od 13 grudnia 81 roku władze w Polsce próbowały metodami siłowymi, to znaczy przez represje policyjne, doprowadzić społeczeństwo do posłuchu. Represje te zmierzały przede wszystkim do tego, żeby - co zresztą powiedział gen Jaruzelski 13 grudnia - zlikwidować demokratyczną opozycję i uzyskać całkowitą kontrolę władzy nad społeczeństwem

Przypuszczano, mylnie zresztą przypuszczano, że likwidacja opozycji, gdyby się nawet powiodła, doprowadzi do tego, że społeczeństwo polskie stanie się posłuszne. Aby osiągnąć ten cel, to znaczy zlikwidować środkami policyjnymi opozycję, władze miały dość dużo czasu. Ale okresu represji policyjnych nie można było przedłużyć w nieskończoność

Przed wszystkim działały tutaj względy ekonomiczne, postępujący proces zużycia substancji gospodarczej Polski. To zużycie powiększa się z roku na rok i grozi naprawdę wielką katastrofą, nie jakimś tam tylko kryzysem ekonomicznym, ale załamaniem się gospodarki wskutek przekroczenia krytycznego punktu zużycia substancji ekonomicznej. I już jesteśmy, wydaje mi się, blisko tego punktu

- Dotychczas przedstawiciele polskiej opozycji widzieli przyczyny polskiego kryzysu w braku demokratycznych instytucji, takich jak na przykład niezależne związki zawodowe. Pan wymienia natomiast czynniki ekonomiczne jako najistotniejsze

Moczulski: W tej chwili działają w sposób skumulowany wszystkie ujemne czynniki, które oddziaływały na gospodarkę. Czynniki wewnętrzne jak też i czynniki międzynarodowe, sankcje zachodnie, zwłaszcza amerykańskie. Wszystko to nałożyło się na siebie, skumulowało i doprowadziło do stanu, kiedy gospodarka jest bliska załamania. A władze, nie bez podstaw chyba, obawiają się, że załamaniu gospodarki musiałby towarzyszyć o wiele większy niż w roku 1980 zryw społeczny, bardzo nawet dramatyczny, bo rozpaczliwy

Innym czynnikiem, który ogranicza czas, w którym władza mogła stosować represje, jest sytuacja międzynarodowa. Związek Radziecki chce stworzyć sytuację międzynarodową, w której będzie mógł zmniejszyć wyraznie swoje obciążenia na zbrojenia, w której będzie mógł uzyskać pomoc zachodnią, zarówno kapitałową jak technologiczną. Związkowi Radzieckiemu zależy na tym, żeby nawiązać korzystny dla niego dialog z Zachodem i teraz wszelkie wydarzenia w Polsce, także takie działania władz jak masowe represje policyjne, trzymanie ludzi w więzieniach i tak dalej, obciążają nie tylko konto władz PRL, ale także konto polityczne Związku Radzieckiego i utrudniają Związkowi Radzieckiemu szukanie dróg porozumienia z Zachodem

- Czy przez to chce pan powiedzieć, że sytuacja wewnętrzna w Polsce rzutuje na politykę zagraniczną Związku Radzieckiego?

Moczulski: Rosjanie najwyraźniej chcą, żeby to, co się dzieje w Polsce, nie utrudniało ich polityki zagranicznej. Oni w istocie mało się martwią o to, czy w Polsce jest mniej czy więcej ludzi opozycji, ponieważ jest to bezpośredni kłopot Jaruzelskiego, a nie Gorbaczowa. Natomiast kłopotem Gorbaczowa jest to, żeby to, co się dzieje w Polsce, także w Polsce, nie przeszkadzało mu w robieniu polityki otwarcia na Zachód

To decyduje o tym, że władze PRL muszą przejść od etapu represji, kiedy to usiłowano opozycję zdławić siłą, do okresu kiedy będzie się podejmowało nie działania policyjne, a działania polityczne

- Na czym, według pana, mają polegać te działania polityczne?

Moczulski: Te działania polityczne polegałyby przede wszystkim na tym, że ekipa Jaruzelskiego będzie się starała znaleźć - stara się zresztą - partnerów do porozumienia. Poszerzając bazę rządzenia, PRL przestanie być przeszkodą dla radzieckiej polityki międzynarodowej. Wtedy PRL uzyska możliwość, i na to liczy, pomocy gospodarczej z Zachodu

- Czyli wyklucza pan możliwość powrotu do represji?

Moczulski: Chyba ani sytuacja ekonomiczna ani sytuacja międzynarodowa na to nie pozwalają. Władze będą w tej chwili stosowały politykę jakiegos porozumiewania się z częścią opozycji

Otoż z kim władza chciałaby się porozumieć? Władza chciałaby się porozumieć z możliwie małą częścią opozycji, bo porozumiewając się z możliwie małą częścią opozycji, o najmniej radykalnych przekonaniach, może sobie ona pozwolić na najmniejsze ustępstwa. Nie wejdzie wtedy na równię pochyłą prowadzącą do klęski. Ale to porozumienie musi być przekonujące

- Dla kogo?

Moczulski: Musi być przekonujące dla Związku Radzieckiego. Musi być przekonujące dla Zachodu, żeby dał pieniądze. I - to jest najważniejsze - musi być przekonujące dla społeczeństwa polskiego, żeby społeczeństwo polskie doszło do wniosku, że jest jakieś współdziałanie między władzą i opozycją i że społeczeństwo może zacząć się angażować, aktywizować w spełnianiu ja-

Dokonczenie str 4

● **Prezydent Aquino zwolniła ministra obrony** Prezydent Filipin C Aquino zwolniła ze stanowiska ministra obrony narodowej Juana Ponce Enrile 62-letni Enrile wespół z szefem sztabu generalnego F Ramosem stał w lutym br na czele cywilno-wojskowego zamachu stanu, który zapewnił stanowisko prezydenta dla Aquino Jednakże wkrótce potem Enrile rozpoczął krytykę rządu Aquino oskarżając go o niekompetencję oraz krytykę samej prezydenta oskarżając ją o zajęcie łagodnej postawy wobec komunistycznych partyzantów W armii rosła liczba zwolenników Enrile, z wyrazami poparcia wystąpiły również liczne ugrupowania promarcosowskie Krotko przed zwolnieniem Enrile ze stanowiska, Aquino i jej zwolennikom udało się nie dopuścić do przygotowywanego przez Enrile zamachu stanu Po stronie Aquino stanął generał Ramos co było kluczowym momentem w skutecznej obronie przez Aquino swego stanowiska Aquino mianowała na stanowisko ministra obrony dotychczasowego wiceministra tego resortu 66-letniego R Iletto, oraz rozwiązała cały swój 21-osobowy gabinet zapowiadając szybkie powołanie nowego rządu Uważa się, że większość dotychczasowych ministrów wejdzie w skład nowego gabinetu, opuszczają go jedynie ministrowie lewicowi Obserwatorzy sceny politycznej w Filipinach uważają, że trudno przewidzieć przyszłość polityczną Enrile Nie wydaje im się jednak, by po ostatnim fermentie w wojsku

Aquino była w stanie dalej kontynuować miękką politykę wobec komunistów Sama Aquino zapowiedziała zaostrożenie kursu wobec komunistycznych rebeliantów

● **Czy będą zmiany na kluczowych stanowiskach w administracji amerykańskiej?** Wraz z wyjściem na jaw tajnej dyplomacji USA wobec Iranu, włącznie z wysłaniem do Iranu amerykańskiej broni, pod ostrzałem krytyków obok prezydenta Reagana znajduje się także pewna liczba osób zajmujących kluczowe stanowisko w jego administracji Według źródeł dobrze poinformowanych prezydent Reagan znajduje się pod silnym naciskiem tzw "grupy przyjaciół z Kalifornii" oraz zony Nancy domagających się usunięcia ze stanowisk osób odpowiedzialnych za politykę wobec Iranu bądź nielojalnych wobec prezydenta w trakcie kryzysu Najczęściej wymienia się jako osoby, które powinny odejść, doradcę prezydenta d/s bezpieczeństwa narodowego J Poindextera, szefa personelu w Białym Domu D Regana oraz sekretarza stanu G Shultza Tymczasem prezydent Reagan utrzymuje, że nie popełnił błędów w zakresie polityki wobec Iranu i że nie ma zamiaru usunąć kogokolwiek ze stanowiska

Z ostatniej chwili Ze stanowisko doradcy d/s bezpieczeństwa zrezygnował J Poindexter a jego zastępca został zwolniony

● **Półmilenium Papieskiej Akademii** Papież Jan Paweł II przemawiając na spotkaniu z okazji 500 rocznicy Papieskiej Akademii Nauk, powiedział, że nie ma sprzeczności pomiędzy

religią i nauką, ostrzegając jednocześnie przed niebezpieczeństwem niewłaściwego wykorzystania odkryć naukowych "Wyzwalając siły nuklearne - stwierdził Ojciec Święty - naukowcy stworzyli kryzys moralny, nie mający porównania w historii Wbrew ich intencjom, odkrycia te wykorzystano dla celów niszczących" Mówiąc o inżynierii genetycznej, Papież powiedział, że pokusa manipulacji człowiekiem i narazania życia w stadium embrionalnym stwarza problemy tak poważne, iż sami naukowcy zastanawiają się nad kontynuowaniem doświadczeń oraz wezwał ludzi nauki do przestrzegania zobowiązań etycznych, chroniących godność osoby Papież podkreślił, że Kościół docenia wkład naukowców, a przypominając sprawę Galileusza z XVII wieku przyznał, iż w przeszłości Kościół potrzebował zbyt długiego okresu, by zaakceptować odmienny punkt widzenia

● **"Prawda" atakuje Reagana** Organ komunistów sowieckich dziennik "Prawda" oskarżył prezydenta Reagana o hipokryzję twierdząc, że Białe Domy nie ma moralnych podstaw, aby krytykować politykę sowiecką w Afganistanie "Prawda" szczególnie zaatakowała przemówienie prezydenta z Twin Falls w Idaho, w którym Reagan stwierdził, że nie mogą Sowieci wycofywać i jednocześnie wprowadzać nowych wojsk do Afganistanu Zdaniem dziennika Stany Zjednoczone nie mają moralnego prawa do oceny Związku Sowieckiego, ponieważ w czasie kiedy "Reagan mówił w Rejkawiku o pokoju", amerykański samolot z bronią dla kontrast zestrzelony został w Nikaragui "Lepiej żeby szef Białego Dому - pisał "Prawda" - nie wypowiadał się na temat konfliktów regionalnych ponieważ amerykańskie kręgi rządzące mają na swoim sumieniu długą listę kryminalnych awantur od Wietnamu do Grenady Stworzona przez obecną administrację doktryna neoglobalizmu przyniosła śmierć do Nikaragui, Angoli, Libanu, Afganistanu i Kampuczyj"

● **Sowiecka wersja amerykańskiej polityki wobec Iranu** Radio Moskwa stwierdziło, że tajna misja byłego doradcy d/s bezpieczeństwa R McFarlane'a jest dowodem, że USA zamierzają dokonać przewrotu na Bliskim Wschodzie "Prawda" podała, że Rada Bezpieczeństwa Narodowego, która rzekomo miała być zaangażowana w przygotowanie operacji jest "głównym centrum planującym i realizującym zagraniczne przewroty" Natomiast dostawy broni miały przyczynić się do "wzmocnienia elementów umiarkowanych we władzach irańskich" Sowieckie środki masowego przekazu podają, że USA zainteresowane są kontynuacją wojny iracko-irańskiej ponieważ pomaga ona odwrócić uwagę światowej opinii od Izraela oraz pozwala na ulokowanie własnych sił zbrojnych w rejonie Zatoki Perskiej

● **Mołotow nie żyje** W Moskwie w wieku lat 96 zmarł Wacław Mołotow, jeden z

najbliższych współpracowników Stalina, weteran rewolucji bolszewickiej W latach 1939-49 i 1953-56 był ministrem spraw zagranicznych W okresie brutalnej walki o władzę po śmierci Lenina, Mołotow związał się ze Stalinem co zapewniło mu długoletnią karierę W roku 1957 Chruszczow usunął Mołotowa z najwyższych kręgów władzy i wysłał na stanowisko ambasadora do Mongolii, a w 1961 roku oskarżył go o sporządzanie dla Stalina spisów ludzi przeznaczonych na śmierć W roku 1964 Mołotow został usunięty z partii komunistycznej, jednak w przeciwieństwie do większości ofiar komunistycznej walki o władzę, udało mu się przetrwać okres niełaski i w roku 1984 zwrócono mu legitymację partyjną, a w czerwcu br ukazał się wywiad z Mołotowem wydobytym z politycznego zapomnienia Lenin scharakteryzował Mołotowa jako "najlepszego urzędnika w całej Rosji", natomiast jego rywal polityczny Trocki twierdził, że jest Mołotow "uosobieniem przeciętności" Lojalny wobec Stalina był symbolem brutalności i bezwzględności Kiedy Stalin zesłał zoną Mołotowa, z pochodzenia Żydówkę, na Syberię, mąż nie powiedział ani jednego słowa w jej obronie Powróciła ona z zesłania dopiero po śmierci Stalina Jako minister spraw zagranicznych Mołotow był autorem paktu o nieagresji między hitlerowskimi Niemcami i Związkiem Sowieckim, zawartego w sierpniu 1939 roku i znanego jako pakt Ribbentrop-Mołotow Pakt ten sankcjonował rozbiór Polski między Związek Sowiecki i III Rzeszę Mołotow jest autorem słynnego zdania, którym powitał upadek niepodległości Rzeczypospolitej We wrześniu 1939 roku powiedział on, że przestała istnieć Polska - "bękart traktatu wersalskiego" W okresie II wojny światowej Mołotow był architektem sowieckiej polityki zagranicznej Uczestniczył w konferencjach w Teheranie, Jaltcie i Poczdamie, a także w konferencji założycielskiej ONZ w San Francisco w 1945 roku Po wojnie wcielał w życie politykę podziału Europy i sowieckiej dominacji nad Wschodnią Europą

● **Ambasada USA w Ulan Bator** Stany Zjednoczone zamierzają nawiązać stosunki dyplomatyczne z wiernym sojusznikiem Moskwy - Mongolią Odbyły się już w tej sprawie wstępne rozmowy przedstawicieli obu państw Jest jeszcze za wcześnie by przewidzieć ich wynik Dyplomaci zachodni w Pekinie twierdzą, że inicjatywa nawiązania stosunków jest konsekwencją sowieckiej obietnicy wycofania wojsk z Mongolii Stany Zjednoczone nie uznają Mongolii, ponieważ traktują ją jako satelitę Moskwy Nie wiadomo dokładnie jaka ilość wojsk opuści Mongolię Przebywający niedawno w Ulan Bator korespondent zachodni powołując się na źródła mongolskie twierdzi, że będzie to połowa sowieckiego kontyngentu czyli 25-30 tysięcy żołnierzy Mongolii zainicjowała w roku ubiegłym rozmowy z ChRL Ponieważ nie zmieniała jeszcze zdania o swoim południowym sąsiedzie i wciąż się go obawia nie jest zbyt zainteresowana

szybkim wycofaniem żołnierzy sowieckich Stosunki dyplomatyczne ze Stanami Zjednoczonymi mogłyby być w tej sytuacji rodzajem gwarancji dla Mongolii, że Chiny nie przyłączą jej do swego terytorium Zdaniem dyplomatów obecność amerykańską w Ulan Bator pozwoli na obserwację sowieckiej aktywności militarnej w tym regionie jak i w Korei Południowej, z którą również USA nie mają stosunków dyplomatycznych Stosunki mongolsko-chińskie uległy pełnemu ochłodzeniu po rozłamie między ZSSR i ChRL na początku lat 60-tych W sierpniu br Mongolia podpisała umowę konsularną z Pekinem, co świadczy o stopniowym przełamaniu lodów

● **Biskupi amerykańscy krytykują kapitalizm** Po raz drugi w ciągu ostatnich trzech lat biskupi katolicy w Stanach Zjednoczonych wezwali do radykalnych zmian w polityce USA nazywając tym razem ekonomię "socjalnym i moralnym skandalem, którego nie można ignorować" Podczas odbytej w połowie listopada w Waszyngtonie Narodowej Konferencji Biskupów Katolickich uchwalono list zatytułowany "Ekonomiczna sprawiedliwość dla wszystkich" W liście tym biskupi apelują o zmiany w polityce zapewniające "każdej osobie minimum godności ludzkiej w sferze ekonomicznej" Twierdzi się w nim także, że obowiązek wprowadzenia sprawiedliwości ekonomicznej dla wszystkich powinien być sprawą sumienia całego narodu Obok 115-stronicowego listu uchwalono także podczas konferencji 8-stronicowy "manifest", w którym w skróconej formie zawarte są podstawowe tezy listu Biskupi żywią nadzieję, że ten krotki i intelektualnie prostszy dokument przeczytany będzie przez miliony obywateli Stanów Zjednoczonych Przewidzieli oni ponad pół miliona dolarów na rozpowszechnianie listu i "manifestu" w ciągu trzech najbliższych lat W liście pasterskim biskupi utrzymują, że ekonomiczny system kapitalizmu nie jest sprawiedliwy, przede wszystkim w stosunku do biednych, preferuje także jedynie prywatną inicjatywę W roku 1983 biskupi opublikowali podobny list pasterski pt "Wezwanie o pokój", w którym zakwestionowali wydatki państwa na zbrojenia i programy obronne Podobnie w liście najnowszym czytamy, że "bezpieczeństwo, pokój i sprawiedliwość są bardzo drogie, ale nacisk należy położyć na inne pilniejsze potrzeby socjalne" Biskupi uczestniczący w Konferencji po krótkiej debacie zaakceptowali tekst listu stosunkiem głosów 225 do 9 Z krytyką listu wystąpili konserwatywni katolicy Należący do nich były sekretarz skarbu W Simon podkreślił, że list biskupów nie popiera wolności osobistej ani prywatnej inicjatywy i w zbyt wielkim stopniu zakłada dobre skutki interwencji rządu w życie gospodarcze kraju Obrona listu kardynał J Bernardin z Chicago powiedział, że "list krytykuje ogromną nierówność dochodów i posiadanie bogactwa między różnymi warstwami społeczeństwa"

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF i GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat
862 Tandrige Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2
TEL. 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł
766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400
 ● Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word
 ● Box \$ 1 50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróto w nadesłanych listach i transkryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

PIĘCIU SZCZĘŚLIWYCH I WIELKI STRACH

W ciągnącym się torysowskim lancuchu niepowodzeń pojawiło się błyszczące ogniwo Wątpiąc że zapowiada początek lepszego lancucha proponujemy dorazne zasłużyć brawo Pięciu dezertersów z okupacyjnej armii sowieckiej w Afganistanie przybyło do Kanady Kluczową rolę w kilkumiesięcznej akcji odegrał Joe Clark i choć dziś upiera się by nazywać ją humanitarną wiemy że był to krok polityczny Dezerterszy dotarli do nas pokonując biurokratyczne i polityczne przeszkody co ułatwiła im kandydycka opinia publiczna której znane były ich losy oraz sowieckie zbrodnie w Afganistanie Brawo dla takiej opinii!

Jak przekonaliśmy nas bowiem ostatnie lata większość kanadyjskich polityków wszelkich partii tradycyjnie nie chce się Sowiecom narazić Nie należy się więc i obecnie spodziewać dramatycznej zmiany w polityce zagranicznej Sowieci czuwają tak że by do zmiany kursu nie doszło Straszą Kanadę by nie wykorzystywała byłych żołnierzy do propagandy antysowieckiej a żołnierzy ze jeśli się wykorzystac dadzą za szkodliwi to rodzinom

Rzecznik prasowy ambasady ZSSR Igor Łabonow założył z góry że to co powiedzą świadkowie wojny to propaganda Niech milczą Prawdy o Sowieciach na Zachodzie nie ma i być nie może pod groźbą pogorszenia stosunków

Wobec ciężaru tej presji musi być przeciwwagą opinii wyborców Nasza jest taka Kanada powinna przyjmować dezertersów sowieckich i uchodźców z Afganistanu, niechby i humanitarnie Byle się nie skończyło na pięciu szczęśliwych i dużym strachu

GRAŻYNA I ZBIGNIEW FARMUSOWIE

NA POCHYLE DRZEWO AMERYKANIE NIE PODSKOCZA

✓ Juz, juz wydawało się, że Kanadyjczycy pogodzą się z 15-procentowym cłem amerykańskim na produkty ich przemysłu drzewnego. Cło miało być swoistą karą za subsydiowanie kanadyjskich wyrębów i obróbki drzewa poprzez ulgi podatkowe. Wymiana ciosów (drewnianą pałką) zaczęła się od propozycji amerykańskich producentów, by nałożyć trzykrotnie wyższy podatek na kanadyjskich konkurentów. Nie będziemy tego płacić, odpowiedziała strona kanadyjska tak stanowczo, że administracja amerykańska zmuszona była opuścić "karę" do 15 procent. Tymczasem w ministerstwie handlu zagranicznego Kanady przygotowano zaskakującą odpowiedź. Po latach zaprzeczeń, jakoby przemysł drzewny był subsydiowany przez rząd, wymyślono, by po prostu uznać racje amerykańskie i opodatkować go. Pieniądze zamiast z komory celnej wpadają do kieszeni amerykańskiego rządu, zostałyby wówczas w Kanadzie. Propozycję takiego rozwiązania sprawy złożył Amerykanom rząd federalny wraz z rządami Brytyjskiej Kolumbii i Quebec. Treść propozycji nie została ujawniona. Wiadomo, że zaaprobowano ją na spotkaniu premierów w Vancouverze. Przeciwnymi jej byli premier Alberta Don Getty i Ontario David Peterson. Amerykańscy producenci muszą odpowiedzieć na propozycję do końca tygodnia.

SKLEPY SIĘ BRONIA (PALNĄ BRONIA)

✓ Nieszczęścia chodzą parami. To staroswieckie przysłowie znajduje pewne zastosowanie w obserwacji, że przestępstwa określonego typu układają się w serie. Policja wini o to środki masowego przekazu, które przysparzają sławy tragicznym wydarzeniom i ich uczestnikom. W ubiegłym tygodniu cały kraj ekscytował się właścicielem apteki w Calgary, który zastrzelił rabusia. Wśród właścicieli sklepu w Montrealu Guy Guilbeault strzelił w głowę 29-letniemu bandycie, który uciekał z jego sklepu z 300 dolarami. 29-letni Jean Marc Proulx zginął na miejscu z bronią w ręku. Strach dziś na rozboj wyruszać. A tak to łatwo bywało.

SUKCES SZKLANEGO TYGRYSA

✓ Grupa rockowa z Newmarket zdobyła nagrodę Juno w trzech kategoriach: najlepsze albumu płytowego roku, najlepsze nagrania "Single", najlepiej zapowiadającej się nowej grupy. Nazwa zespołu - "Glass Tiger" - czyli szklany tygrys.

TAJNE - POWSZECHNIE DOSTĘPNE

✓ Łatwo można zauważyć, że wiele wydarzeń z życia publicznego Kanady toczy się w iscie kampanijnym stylu. Ledwie otrząśnięliśmy się z tajemniczego zniknięcia i powrotu 16

mln fiszek, a już poseł Alfonso Gagliano zademonstrował nam, że nie trzeba rabunku stulecia by uzyskać tajne węzłowe informacje z biura Revenue Canada. Wystarczy podać imię, nazwisko, datę urodzenia i Social Insurance Number.

W międzyczasie pracownik Urzędu Zatrudnienia w Kitchener wyniósł tysiące danych, osob ubezpieczonych, by pokazać, że w Kanadzie to co uchodzi za tajne, może łatwo być dostępne dla zainteresowanego.

Wszyscy wypełniamy jakies druk. Jak obliczają specjaliści każdy Kanadyjczyk ma od 10 do 12 teczek personalnych w instytucjach rządu federalnego i co najmniej kilka na różnych szczeblach administracji. Oblicza się, że rząd w Ottawie dysponuje ponad 2000 banków informacyjnych. Procz druków podatkowych, ubezpieczeniowych czy zatrudnienia Kanadyjczyk ma obowiązek pod karą tysiąca dolarów wypełnienia kwestionariusza urzędu statystycznego, zawierającego szereg kwestii personalnych.

Do niedawna wydobycie i uzyskanie tego typu danych przez osobę niepowołaną nie było przestępstwem. Obecnie poprawka do Privacy Act głosi, że używanie komputera przez osoby niepowołane w celu zdobycia tajnych informacji grozi

karą do 10 lat więzienia. Za kradzież danych grozi 5 lat więzienia.

Ile lat dostanie urzędnik państwowy Andreas Hackmer, który, jak się okazało, wyniósł dane podatkowe z zamiarem otwarcia własnego interesu. Fima pana Hackmera miała informować zapominałskich o pieniądzach, które zostawili na nieużytych kontaktach bankowych. Zeznania podatkowe miały dostarczyć adresów i miejsca zatrudnienia potencjalnych klientów.

ORYGINAŁ Z 10-LETNIA GWARANCJĄ

✓ Rząd federalny zaproponował zmianę w farmakologicznym prawie patentowym. Firmy wprowadzające nowy lek będą mogły utrzymać patent nie przez 4, lecz przez 10 lat. Pozwoli to im utrzymać monopolowe ceny na nowo odkryte leki, zwrot kosztów badań laboratoryjnych i naukowych. Z drugiej strony monopol taki może doprowadzić do wzrostu cen leków, gdyż groźba tanszych ich kopii zniknie. Ogromne sumy pieniędzy wydają Kanadyjczycy na lekarstwa i chętnie oszczędzają na dużo tanższych kopiach. Nowa ustawa może również zrujnować ich wytworców.

Duch Rapackiego straszy na prowincji

"Szkolny klub dyskusyjny" orzekł torontonski Sun po głosowaniu w prowincjonalnym parlamencie by uczynić Ontario strefą bezatomową. Nie ważne, pocieszał nas ten popularny dziennik, rząd nie musi wykonać tej decyzji.

Przeczytałam cały kawałek drugiego raz w największym osłupieniu. Oto w Ontario, poseł ze Scarborough - lewicowiec z NDP Richard Johnston wysunął w parlamencie rezolucję by ogłosić Ontario strefą nie używania i nie produkowania broni nuklearnej. Tak! plan Rapackiego tyle że nie dla krajów Srodkowej Europy, lecz jakby dla sporego województwa. Pomysł wydawałby się tak absurdalny, że nie powinien mieć najmniejszych szans.

Ontario jest częścią Kanady. Kanada w NATO i NORAD. O sprawach wojskowych decyduje rząd federalny. Po co więc ta dyskusja. Gdyby nie kryjąca się za nią groźba wzruszyłabym ramionami za redakcją Suna.

Jaka groźba? Przyjrzyjmy się dyskusji. Premier Peterson poparł wniosek ze względów moralnych. Sympatyzuje. Rozgadano się o groźbie nuklearnej wojny. Jakby jej w sferze bezatomowej nie dało się urządzić. Następnie po dłuższych popisach oratorskich dopuszczono posła Jurija Szymko, który zaproponował, by nie rozbrajać się dopóki Sowieci nie uczynią tego przykładowo w Estonii, Łotwie, Białorusi i Ukrainie.

Nie zrobiło to wrażenia na zebranych skoro 61 posłów głosiło

za rezolucją, a tylko 9 było jej przeciwnych.

Mówiąc inaczej 61 ludzi wybranych jako reprezentanci blisko 9-milionowej społeczności opowiedziało się za jednostronnym rozbrojeniem.

Dekadencja powiadacie? Dla mnie wieje groźą Witkacowskiego wyboru. Nie przekona mnie argument, że to bez znaczenia Manitoba i Połnocne Terytoria, a teraz Ontario przyjęły taką rezolucję. Czekajmy dalej, niech się ruszy Quebec, a może i zboczy Zachód. Co zrobi federalny rząd kanadyjski? No co?

Kto jeszcze nie siedzi na walizkach proponuje by dokonał próbnego przysiadu na emigranckim dorobku.

GRAFA

LISTOPADOWA MSZA SW ZA OJCZYZNĘ

W ostatnią niedzielę listopada - br 30 11 1986, o godz 5-tej po południu, jak zwykle w kościele sw Teresy - rog Lakeshore Blvd West i 10th Str odbędzie się koncelebrowana Msza sw za Ojczyznę.

Uświetni uroczystą Mszę sw gościnny udział "Ars Antiqua" - chóru kameralnego i zespołu barokowego Polskiego Towarzystwa Muzycznego. Serdecznie zapraszamy Polonię do licznego udziału.

Duchowienstwo Rz Kat
Miasta Toronto oraz
Komitet Organizacyjny KPK
Okręg Toronto

Jubileusz Instytutu Badawczego

Kanadyjsko-Polski Instytut Badawczy postanowił upamiętnić swój jubileusz trzydziestu lat istnienia poprzez publiczną sesję, która pozwoli na przedstawienie zasadniczego zagadnienia, a mianowicie OCHRONY DZIEDZICTWA POLSKIEGO w tym kraju. Instytut powstał m.in. dlatego by zebrać, zachować i zabezpieczyć wszystko co świadczy o bycie Polaków w Kanadzie. O ich życiu, pracy, o związkach i organizacjach wszelkiego typu, o wznoszeniu kościołów i domów organizacyjnych, o udziale w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym Kanady. W ciągu 30 lat działalności Instytut zgromadził wielki specjalistyczny księgozbiór, prac dotyczących emigracji z Polski, ze szczególnym uwzględnieniem do Kanady, komplety czasopism polonijnych wydawanych w Kanadzie, jak również biuletynów parafialnych, organizacyjnych. Archiwum zawiera liczne dokumenty, ulotki, druki okolicznościowe, pamiątniki, itp. Instytut opublikował około 30 pozycji - prac dotyczących społeczności polskiej.

Instytut zaprasza zainteresowanych - a jest ich zapewne wielu - do udziału w obradach, zabierania głosu w dyskusji. Sesja umożliwi przeprowadzenie rozmów prywatnych w przerwach, przed i po kolacji. Sympozjum odbędzie się w piątek, dnia 5 grudnia o godzinie 1 po południu, wstęp wolny dla wszystkich. Kolacja jubileuszowa godz 8 wieczorem - bilety po \$35 00 od osoby, bar alkoholowy wliczony w cenę kolacji.

O liczny udział w imprezie, łącznie z kolacją proszą
ZARZĄD INSTYTUTU

TRZYDZIESTOLECIE Kanadyjsko-Polskiego Instytutu Badawczego

W piątek, 5 GRUDNIA 1986 roku w Domu Komatanta z okazji jubileuszu Instytutu odbędzie się jubileuszowe sympozjum.

POCHRONA DZIEDZICTWA POLSKIEGO

W sympozjum wezmą udział pp. dr Stanley Haidasz, profesorowie Uniwersytetu Toronto Bohdan Budurowicz i Robert F. Harney, Mary Stevens, Biblioteka Uniwersytetu Toronto, Myron Momryk, Public Archives - Ottawa, Eugen Martel - Archives of Ontario, Krzysztof Gebhard - Saskatchewan Archives.

Sympozjum rozpocznie się o godz 1 po południu. Wstęp wolny dla wszystkich. Bankiet jubileuszowy godz 8 wieczorem - bilety po \$ 35 00 od osoby. Bar alkoholowy wliczony w cenę kolacji.

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY

W KANADZIE — TORONTO CHAPTER

Stong College 311, York University, Downsview, Ont
M3J 1P3 TEL (416) 667-3055

Polski Instytut Naukowy, Oddział w Toronto, który organizował wykłady w sezonie 1983/84 w sali Credit Union w Toronto, na tematy z historii i kultury polskiej, obecnie finalizuje wydanie drukiem w języku angielskim "Essays in Polish History and Culture 1986" przygotowane do publikacji przez Prof. Y. Grabowską - Coordinator of Slavic Studies, York University.

Wydawnictwo zawiera następujące autoryzowane monografie:

prof. Adam Podgórecki - Glimpse of Polish Society

dr John Stanley - The Enlightenment and Partition

of Poland

prof. Y. Grabowska - Polish Language after Second World War

prof. Barbara Sharratt - The Role of Literature in Polish History

prof. Barbara Kasinska - Polish Political Culture since World War I

Wydawnictwo ukaze się z początkiem grudnia br. Obecnie Instytut otwiera przedsprzedaż Essay'ów w cenie \$10 00 za egzemplarz (dodatkowe datki na Fundusz Wydawniczy Instytutu mile widziane).

Imię i nazwisko

Adres

Kod pocztowy

Zamawiam w przedpłacie egz "Essays in Polish History and Culture". Załączam czek wystawiony na Polish Institute of Arts and Sciences, Chapter Toronto \$

Zamówienia prosimy adresować do
Polish Institute of Arts and Sciences,
Stong College 311,
York University,
Downsview, Ontario, M3J 1P3

lub
c/o Z. A. Czudec
21 Thelma Avenue,
Toronto, Ontario, M4V 1X8

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY
W KANADZIE

MOCZULSKI

Dokonczenie ze str 1

kichs planow ustalanych przez władze w porozumieniu z częścią opozycji

Przypuszczam, że porozumienie z małą częścią opozycji będzie niewystarczające, przynajmniej niewystarczające dla władzy

- Konfederacja Polski Niepodległej stanowi radykalne skrzydło opozycji. Co dalej?

Moczulski Jeżeli patrzymy na całą opozycję polską, to w samym środku tej opozycji jest Wałęsa. Po jednej stronie Wałęsy są ludzie czy też ugrupowania, które są - użyję tego określenia - bardziej ugodowe w stosunku do władzy. Po drugiej stronie Wałęsy są te ugrupowania, które są bardziej radykalne. Otoż władza może się porozumiewać tylko z tymi ludźmi czy też z tymi grupami, które są między Wałęsą a nią

- Czy porozumienie ugrupowań sięgających aż po Wałęsę włącznie będzie akceptowane przez całą opozycję, czy też może skrzydło radykalne odrzuci je?

Moczulski Otoż takie porozumienie, któreby mniej więcej dotarło na wysokość polityczną środka opozycji, nie satysfakcjonuje całej opozycji. Takie porozumienie nie daje także władzy tego, do czego władza zmierza. Jeśli połączone działania wewnętrzne i międzynarodowe nie skłonią władzy do tego, żeby porozumiewała się z całą opozycją albo z prawie całą opozycją, to nie ma szansy na porozumienie w Polsce. Nie ma szansy i byc szansa nie może. Po prostu porozumienie jest tylko wtedy, kiedy przy stole do rokowań siadają wszyscy i wszyscy je akceptują

- Czyli porozumienie władzy z opozycją jest jedyną szansą dla władzy na wyjście z narożnika?

Moczulski Sądzę, że w najbliższym okresie władze stosować będą parę form działania. Jedną z nich będzie próba zastraszenia. Zastraszenia - może nie zamknięcia do więzienia, a jeżeli, to na bardzo krótko. Będą prowadziły władze także działania zmierzające do rozbijania opozycji od środka

Opozycja w Polsce jest opozycją pluralistyczną. Składa się z wielu różnych nurtów i grup. Między nimi są, zupełnie zresztą naturalne, różnice. Między innymi występują też elementy rywalizacji. Władze będą robiły wszystko, aby te rywalizacje podsycić, prowokować, inspirować. A żeby ta rywalizacja zmieniła się na walkę wewnątrz opozycji, poszczególnych grup opozycyjnych

Nie unikniemy tego. Możemy tylko ograniczyć skutki, zwłaszcza jeżeli będziemy ich wszyscy świadomi

- Czy Konfederacja Polski Niepodległej nie wyklucza z góry, niejako programowo, możliwości porozumienia się z władzą?

Moczulski Ja mogę powiedzieć, że Konfederacja Polski Niepodległej, jakkolwiek z liczących się ugrupowań politycznych w Polsce najbardziej radykalna, o najdalej idącym programie politycznym - Konfederacja Polski Niepodległej jest nie tylko gotowa do rozmów, lecz także uważa, że takie rozmowy mogą być pozytywne i że proces porozumiewania się władzy z opozycją generalnie jest procesem pozytywnym. Choćby dlatego, że ogranicza bardzo wysokie koszty tego, co się dzieje w Polsce

A koszty do tej pory są olbrzymie. Zdrutniona gospodarka, gwałtownie obniżona stopa życiowa, katastrofa ekologiczna, straszliwy regres w zakresie kultury, nauki, itd itd. Straty są olbrzymie. A nam przecież nie zależy na mnożeniu tych strat

Nam oczywiście zależy przede wszystkim na zmianach politycznych w Polsce, ale chcemy, żeby było to możliwe jak naj-

mniej kosztem. Już z tego powodu Konfederacja, mimo że jest radykalna, gotowa jest albo uczestniczyć w rozmowach, albo nie przeskazywać tym rozmowom i wyniki tych rozmów w jakiejś mierze aprobować, jeżeli będą się nadały do aprobaty

Mamy równocześnie świadomość, że żadne porozumienie nie jest porozumieniem trwałym i że to porozumienie będzie działało tylko przez czas ograniczony. Ale ta świadomość nie odwołuje nas od myśli, nie odwołuje nas od przekonania, że negocjacyjne rozwiązania są znacznie lepsze od rozwiązań siłowych

- Czy wobec powyższej deklaracji Konfederacja Polski Niepodległej liczy na pomoc międzynarodową w swojej walce, czy też liczy wyłącznie na własne siły?

Moczulski Międzynarodowa pomoc jest nam tutaj bardzo potrzebna. Ta międzynarodowa pomoc nie może się ograniczać tylko do apeli. Nie ode mnie zależy, jakie formy działania międzynarodowe powinny przyjąć. Powinny być skuteczne, powinny tworzyć ustawiczną presję, presję w kierunku rzeczywistego porozumienia narodowego w Polsce

Być może czekają nas jeszcze bardzo trudne czasy. Jeśli tak, jesteśmy do nich równie gotowi, jak gotowi do negocjacji, do porozumienia. Tak samo jesteśmy gotowi do walki. Tak samo jesteśmy gotowi do cierpienia. Tak samo jesteśmy gotowi, jak byliśmy, do więzienia. Bo z naszej drogi nikt i nic zepchnąć nas nie może

Chcemy niepodległej, demokratycznej, sprawiedliwej Polski, w sprawiedliwej, demokratycznej, niepodległej Europie. I jak nie my dziś, to nasi następcy jutro do tego doprowadzą

PORAŻKA BIUROKRACJI

Atak partyjnej biurokracji na reformę gospodarczą częściowo się załamał

Rząd PRL wycofał projekt ustawy o zmianie 13 ustaw o funkcjonowaniu gospodarki narodowej 18 listopada oficjalnie potwierdzono, że rząd wprowadzi do swego projektu autoprądkę w odniesieniu do 11 spośród 13 ustaw

W projekcie pierwotnym przewidywano nie tylko nowe możliwości tworzenia struktur monopolistycznych, zwiększenie zależności dyrektorów przedsiębiorstw od władz nadrzędnych, ograniczenie kompetencji organów terytorialnych i samorządu pracowniczego, ale również możliwość rozwiązywania tych rad pracowniczych, które stały się dla władz niewygodne, generalnie osłabienie ich pozycji w stosunku do biurokracji gospodarczej. Projekt końcowy przedstawiony w Sejmie nie szedł tak daleko, ale był wystarczająco radykalny, by wzbudzić najwyższe zaniepokojenie różnych środowisk, od Sejmu, przez środowiska ekonomiczne, rady pracownicze większych zakładów szkoły wyższe, aż po NSZZ Solidarność i całą niemal opozycję demokratyczną

Zespół doradców sejmowych odrzucił projekt rządowy, stwierdzając że nie może on spełnić roli kodyfikacji drugiego etapu reformy. Obecny projekt zmierza do wzmocnienia dyrektywnych funkcji centralnych władz gospodarczych, przy ograniczeniu samodzielności przedsiębiorstw

Cenzura nie dopuściła do szerszego opublikowania krytycznych wypowiedzi na forum komisji sejmowej

Zdecydowanie krytycznie do rządowego projektu dalszego ograniczenia reformy ustosunkowały się środowiska akademickie. Rządowy projekt ustawy wywołał burzę protestów także w innych środowiskach, ale cenzura nie dopuszczała do publikowania protestów w oficjalnej prasie, radiu i TV. W prasie podziemnej ukazały się liczne artykuły wyjaśniające jak niebezpieczne dla reformy i samorządu są rządowe propozycje

Kierownictwo Solidarności wydało specjalne oświadczenie ostrzegające, że wycofywanie się władz z reformy to dla kraju wielkie niebezpieczeństwo. TTK stwierdziła: "Proponowane zmiany oznaczają powrót do skompromitowanych metod odgornego komenderowania, oddały też szansę kraju na wyjście z kryzysu". W posiedzeniu TTK 10 listopada wziął udział Wałęsa

GŁOSY Z PODZIEMIA CO DALEJ?

Co dalej? Na to pytanie odpowiedział szereg osób przedstawicieli podziemnego pisma Solidarności KOS. Oto fragmenty

Ludwik, wydawca Nawet jeżeli nastąpi teraz okres odwilży, to po pierwsze nie wierzę, że będzie on długotrwały. Po drugie, dziedzinę mnie interesującą czyli wydawniczo-prasową dotknie jedynie w niewielkim stopniu, jeśli w ogóle

Dlatego też mam zamiar robić to, co robiłem dotychczas. Ponadto uważam, że należy się z całą siłą przeciwstawić pomysłom ujawniania czy też zaprzestania działalności

Poza tym, i to jest bardzo ważne, uważam że trzeba wzmocnić czujność, wbrew ogólnym nastrojom odprężenia

Maria, działaczka oświaty niezależnej Z całą pewnością mogę powiedzieć, że kontynuowanie jednej z części działań niejawnych ma sens. Myślę o wydawaniu książek i prasy. Uważam, że są one bardzo potrzebne. Ale co wydaje mi się najważniejsze, że sfery działań niejawnych należy uciekać tylko w ostateczności

Niejawne działanie nie ma być chyba modelem na zawsze, lecz jest spowodowane sytuacją zagrożenia. Warto nauczyć się jawnego bronięcia zagrożonych wartości

Bartosz Pieczyński, działacz oświaty niezależnej W sprawach polityki komunistów wobec Polaków nie zmienia się nic od lat czterdziestu. Jest to polityka kija i marchewki. Nie przywiązuję więc żadnej wagi do dorazno-taktycznych, teatralnych gestów władzy komunistycznej

Zezwolenie na Solidarność w latach 1980-81 nie było zgodą na jej działanie. Stan wojenny nie likwidował żadnych praw ludzkich, bo ich i przedtem nikt w PRL nie szanował

Zwolnienie więźniów nie zmieniło niczego

Czy w tych warunkach można mówić o uznaniu aspiracji, programu podziemia politycznego? Nie sądzę. Jakkolwiek by podziemie działało, niechże nadal działa, walczy, dokumentuje. Jaką inną mamy szansę na działalność społeczno-polityczną? Ani w strukturach oficjalnych ani na emigracji nie jesteśmy niezależni. Tylko w Polsce i tylko w nielegalnej opozycji

Czy warto kontynuować taką działalność mimo wątpliwości, trudności, a często braku zrozumienia i poparcia nawet we własnym obozie? Jeżeli ktoś przedstawi mi alternatywny sposób na odgłupienie ludzi, o choczko przyłączę się, bo ten dzisiejszy jest i niewygodny i niezbyt bezpieczny i chyba nie całkiem opłacalny ekonomicznie. Ale jakos od dwustu lat nie ma dla Polaków innej rady poza tą, żeby sami sobie jakos radzili

Co więc robić? Nie pouczać, ale stawiać pytania. Nie indoktrynować, ale przytaczać argumenty i fakty. Nie nudzić, nie kokietować, nie wywoływać sztucznych wypieków na tle patriotycznego uniesienia. Nie tworzyć własnej nowomowy. Jeżeli z niegdyśszych symbolicznych 10 milionów członków Solidarności uda się wyodrębnić 100 tysięcy ludzi rozumnych i trzeźwo myślących o swoim narodzie i państwie, to będzie to sukces edukacyjny na miarę milenium. Nie pytam więc siebie, czy warto dalej pracować na tym ugorze. Pytam raczej jak, z kim i dla kogo

Grzesiu Prowincjał, przedstawiciel tajnej komisji zakładowej dużego zakładu przemysłowego w centrum Polski Nie mam wątpliwości, że nic się nie zmieniło w ciągu 1986 roku. Ani amnestia ani deklaracje władz niczego nie odnawiają

Urban twierdzi, że nie ma w Polsce Solidarności, bo on najlepiej wie jakie rozkazy płyną do PRL z Kremla. Nie ma, to nie ma

Nikt z czerwonych nie będzie z nami rozmawiał i dobrze. Bo nie marzą o rozmowach z czerwonymi. Widzą przyszłość, od najbliższych trzech lat do trzydziestu, jako pracę ciężką, okresami niebezpieczną, nad utrzymaniem tego, co w Polakach najwartościowsze uznawania wyższych wartości nad zwierzęcymi instynktami. To nas obroni przed socjalizmem realnym, komunizmem, sowietyzacją

Ileż oświata niezależna może zrobić, żeby ludzie wierzyli w dobro, a nie chcieli słuzić złu na ochłap kariery czy zysku. W naszym zakładzie wychodzi pismo. Powielaczowe, dotyczy spraw lokalnych i ogólnych. Ale robimy je sami, bez jakiegokolwiek pomocy z zewnątrz. Pismo to, choć zakładowe, jest wychowujące a nie propagandowe

Ma sens dalsza działalność oświaty niezależnej, ale pod warunkiem, że skoncentruje się na regularnym, powszechnym i niedrogim rozpowszechnianiu dobrych, nietrudnych i użytecznych tekstów do czytania indywidualnego i zespołowego

Dogada się z hierarchią kościelną na temat współpracy w edukacji młodzieży w zespołach, przy wykorzystaniu sal parafialnych i grup przy parafiach

Nastawi się na kształcenie nauczycieli, z ostrym piętnowaniem nauczycieli złych, głupich, sprzedających, opornych wobec postępu, udających solidarnościowców, ale gnębiących uczniów, nie czytających niczego poza *Expressem Wieczornym*

Stanie się czynnikiem nie tyle usługowym co twórczym. Powinna w wyniku działalności oświaty niezależnej powstać elita szeroka, milion działaczy, i elita wąska, tysiąc twórców myślących o wariantach przemian

Paweł, działacz Solidarności, Kraków Uważam, że powinno się pracować na rzecz oświaty, ale konkretnie, a nie przez pobożne życzenia. Z wielkim trudem dotarłem do biblioteczki wydawnictw niezależnych. Tak, dostaję czasem KOSa, raz na rok jest ciekawy artykuł na temat wsł. Ale co z naszymi młodymi ludźmi? Jezdzą na motocyklach, ciągną forsę od ojców, kupują sobie hektary. Czy są jeszcze Polakami?

Mój syn nic nie wie o wojnie bolszewickiej 1920-21 i nudzą go moje opowieści o dziadku, który zginął na kresach w obronie granic Rzeczypospolitej. W domu mam około 50 książek drugiego obiegu, ale tylko ja je czytam

I co dalej? Jeżeli są jacyś ludzie organizujący oświatę niezależną, to powinni przede wszystkim pomyśleć o młodzieży wiejskiej. Więc co dalej? Można deklamować dużo o wychowaniu, ale trzeba przede wszystkim wychowywać. Dzieci moich sąsiadów są wychowywane przede wszystkim w szkole, a potem w remizie strażackiej, niektórzy w OHP, a czterech chłopaków w ZOMO w Warszawie. Jak robic, żeby tego nie było? Specjaliści od oświaty powinni to powiedzieć nam, rodzicom, obywatelom wiejskim, działaczom społecznym, nauczycielom gminnym. Jeżeli sami wiedzą

ZŁAGODZIĆ SANKCJE

20 LISTOPADA Austriacki wiceminister spraw zagranicznych Hintereger oświadczył że Stany Zjednoczone i Europa Zachodnia powinny złagodzić sankcje przeciw PRL bo w Polsce poprawiła się sytuacja w dziedzinie praw człowieka i jest tam nawet lepiej niż na Węgrzech

Wypowiadając się w Waszyngtonie gdzie przebywał z wizytą Hintereger powiedział że Austria jako kraj neutralny jest z zasady przeciwna sankcjom wobec jakiegokolwiek kraju

SYTUACJA POLSKIEGO FILMU

Przedsiębiorstwo dystrybucji filmów zapowiedziało nowe polskie premiery na listopad. Jest w tym zestawie wielkie, wybitne dzieło, mianowicie *Kronika wypadków miłosnych* Andrzeja Wajdy, ale w dalszym ciągu nie słychać nic o zdjęciu anatemy z uwiecznionych na półkach utworów kinowych takich, jak *Matka królów* według Brandysa, *Wierna rzeka* według Zeromskiego, jak *Przypadek* Kieslowskiego, *Przestuchanie* reżysera Bugajskiego, *Kobieta samotna* Agnieszki Holland i liczne filmy dokumentalne realizowane w okresie Solidarności i przed Solidarnością i już po wprowadzeniu stanu wojennego.

Ponadto po prostu nie wznawia się, nie pokazuje w kinach i nie wyświetla w telewizji takich utworów, jak na przykład *Człowiek z żelaza*, a pisząc o historii kinematografii pisma filmowe i kulturalne starają się dyskretnie pomijać milczeniem fakt, że taki utwór kiedyś w Polsce powstał i miał dziesięciomilionową widownię. Nawet tytuł znalazł się na indeksie.

Jednakże aktualna sytuacja filmu polskiego, w oczach obserwatorów zagranicznych, nie wygląda wcale tak źle, jak ocenia się ją w kraju. Być może dlatego, że ci obserwatorzy nie zajmują się problemem pustych kin, spadku liczby widzów, brakami materialnymi, niemożnością przepchnięcia scenariusza, nie wiedzą o ingerencjach cenzury i nie zawsze orientują się w tym, na jakie sposoby władza polityczna może zahamować rozpowszechnianie niewygodnego utworu.

Po ostatnim festiwalu w Gdanskku czytałam entuzjastyczne recenzje w prasie zachodniej. Dla przykładu, korespondent pisma *Financial Times*, pan Halloway, użył takiej przenośni, że porównanie Polski do Feniksa wciąż odradzającego się z popiołów jest szczególnie widoczne w Gdanskku, na XI Festiwalu Filmowym i że nikt nie liczył się z tym, iż po ciocie zadanych 13 grudnia 1981 roku, polska sztuka filmowa tak szybko będzie się mogła odrodzić.

Pan Halloway uważa, że część zaprezentowanych w Gdanskku utworów miałaby nawet pewne szanse na zachodnim rynku komercyjnym. Inna kwestia, że główny argument dla optymistycznej oceny to pokaz dwóch utworów, które akurat urzędowa prasa PRL przyjęła zimno, niemal wrogo, albo próbowała zafalszować ich wymowę. Myślę o *Kronice wypadków miłosnych* Wajdy, według Tadeusza Konwickiego, i o *Wielkim biegu* Jerzego Domaradzkiego.

Nowy film Wajdy był pokazany, jak wiadomo, poza konkursem. Dla obserwatora z Zachodu był to jedynie powód do wyrażania zdziwienia. Dla ludzi tworzących kulturę w Polsce, powód do wyrażania troski. Świetny utwór, wielkie dzieło filmowe, znalazło się poza obrębem narodowego konkursu, poza formalną wizytówką polskiej kinematografii. Festiwal w Gdanskku nie będzie się już nigdy mógł pochwalic tym, że jeden z najlepszych filmów jednego z największych polskich twórców otrzymał na nim pierwszą nagrodę. Pod tym względem panowała wśród zachodnich korespondentów niemal jednogłębność, że jest to utwór o istotnym znaczeniu dla całej kultury europejskiej. Właśnie ze względu na swój uniwersalizm, na poszukiwanie źródeł trzech religii, katolicyzmu, prawosławia i judaizmu. Na obraz wileńskiej społeczności uniwersyteckiej, na piękne i wierne odтворzenie krajobrazu, którego już nie ma, którego już nigdy nie będzie.

W filmie pojawia się także autor książki, Tadeusz Konwicki, a operatorem najwyższej klasy okazał się Edward Kłosiński. Jego zdjęcia przesycały film ciepłym blaskiem słońca, nadającym tej historii dodatkowy, humanistyczny wymiar.

A więc, Wajda redivivus. Znowo potwierdziło się, że jest to reżyser, który nie może tworzyć poza Polską. Tym bardziej przykre, że w atmosferze prowokowanej przez władze nie może swoim nowym utworem przydać blasku konkursowi XI Festiwalu.

By nie było nieporozumień - obserwatorzy zachodni także o kilku innych, współczesnych polskich filmach wyrażali się z uznaniem i wrożyli im sukces w kinach. Mowa o *Siekierzadzie* Leszczyńskiego, o *Scenach z życia prowincji* Zygadły, o *Jeziorku Bodenskim* Zaorskiego. Niektórzy krytycy byli zdania, że *Jeziorko Bodenskie*, uprzednio nagrodzone, jak wiadomo, w Locarno, na festiwalu gdańskim skrzywdzono.

Ale obok nowego filmu Wajdy, na pierwszych miejscach we wszystkich sprawozdaniach pojawiał się tytuł, który pięć lat oczekiwał na zgodę cenzora - *Wielki bieg* Krzysztofa Domaradzkiego. Uznano go za rewelację. Jest to rzecz jeszcze o tyle niezwykła, że rzadko się zdarza, by przeczekany film tak bardzo trafiał w sytuację współczesną.

Kiedy go wyświetlano w Gdanskku, więźniowie opuszczali więzienia polityczni. Jak wtedy, po upadku stalinizmu. Jednakże w zapowiedziach na listopad brakuje tego tytułu. Jeszcze nie ogłoszono, kiedy film wejdzie na masowe ekrany, czy w ogóle tam się dostanie, czy władze aby

nie mają zamiaru ograniczyć rozpowszechniania do klubów dyskusyjnych lub kin peryferyjnych, czy nie mają zamiaru wyprodukować minimalnej ilości kopii, uniemożliwić reklamy w prasie. Jest 1500 sposobów by zmniejszyć zakres społecznego oddziaływania utworu kinowego. Z tym tylko, że *Wielki bieg* trafił już na podziemne kasety wideo i jest rozprowadzany w tej sieci tak jak *Przestuchanie*, *Człowiek z żelaza* czy *Kobieta samotna*. Nie wykluczone, że nacisk drugiego obiegu zmusi w końcu władze do podjęcia decyzji o oficjalnym rozpowszechnianiu zakazanych do tej pory utworów.

Nie wiem, czy *Wielki bieg* trafi wówczas do kin w takiej postaci, w jakiej powstał w 1981 roku, w nie istniejącym już dzisiejszym, rozwiązaniem administracyjnie zespołem filmowym X. Dokonywano w tym filmie pewnych przeróbek przed premierą w Gdanskku. Czy były to tylko przeróbki natury technicznej, formalnej? Niepokoi fakt, że w *Tygodniku Powszechnym*, w sprawozdaniu z forum Stowarzyszenia Filmowców w Gdanskku, cenzor wyciął spory kawałek w miejscu, gdzie mowa była o filmie Domaradzkiego. Niepokoją również próby fałszowania wymowy filmu, jego sensu, jego przesłania oraz jakas występująca u bardziej gorliwych partyjnych recenzentów chęć zdezwauowania *Wielkiego biegu*, namowienia widowni, żeby sobie lepiej darowała seans.

O czym jest właściwie *Wielki bieg*? W warstwie fabularnej jest, jak wiadomo, opowieścią o jednej z wielu bezsensownych, masowych imprez epoki bierutowo-stalinowskiej. Czymś w rodzaju podpisania apelu Światowej Rady Pokoju, po które to podpisy chodziły po domach trojki zetempowskie i biada temu, kto by podpisał odmową.

W przypadku *Wielkiego biegu* chodzi o pomysł fanatyka, który jednakże doskonale wie, że udana impreza przyniesie mu korzyści prestiżowe, pomoże pozbyć się dotychczasowego pierwszego sekretarza, zając jego miejsce, a pewnie nawet pojsć wyżej. Tylko co to znaczy udana impreza? Młodzi zetempowcy, przodownicy pracy, mają przebiec ileś dziesiątków kilometrów dziennie. Oczywiście są nieprzygotowani do tego typu wysiłku sportowego. Tylko organizatorzy wierzą, że wystarczy biec z imieniem towarzysza Bieruta na ustach a kondycja pojawi się sama. Na końcu imprezy uczestnicy wielkiego biegu dadzą odpór imperialistom, wbiegając do wypełnionej młodzieżą zetempowską rozfanatyzowanej sali i odbierając odznaczenia z rąk najwyższych państwowo-partyjnych czynników. Pokój na świecie zostanie uratowany.

W Lublinie aresztowano 17 listopada dwoje studentów i bibliotekarza i postawiono ich w trybie nagłym przed kolegami orzekającymi.

Studenci Anna Truskolaska i Paweł Wilczyński zostali skazani na grzywnę 30 tys zł Barbara Pizmowska - na 50 tys zł.

Przyczyną aresztowania było znalezienie w ich mieszkaniach maszyny do pisania, kopiarki i gotowych tekstów, wydrukowanych przez opozycję.

OPÓR

W Szczecinie powstał 25 października Komitet Obrony Praw Człowieka.

Przewodniczący Komitetu, znany działacz szczeciński Jan Kostecki, powiedział agencji United Press International, że władze nakazały mu natychmiast rozwiązać powstały komitet. Pismo doręczyło Kosteckiemu 11 listopada.

URBAN PRZEHOŁWAŁ

SOBOTA, 22 LISTOPADA. Komentując pobyt w W Brytani kardynała Henryka Gulbinowicza, rzecznik rządu Urban wypowiedział się reg złośliwych i oszczerczych uwag pod adresem metropolity wrocławskiego. Uciekł się także do ironii

Gdyby *Wielki bieg* był tylko jednym z kilku filmów rozrachunkowych z okresem "błędów i wypaczeń", filmów jakie powstały w Polsce w epoce Solidarności, być może mogłyby trafić wcześniej na ekrany. Ostatecznie *Dreszcze* Marczewskiego może jeszcze bardziej kategorycznie rozliczać się ze stalinowskim systemem pedagogicznym i propagandowym. Ostatecznie *Wielki bieg* to tylko historia jednorazowego głupstwa, pojedynczego wybrzyku, bezsensownego pseudosportowego wysiłku w imię - przynajmniej to - dość szczytnych hasła, w imię dziecięcej wiary, że pomaga się w utrzymaniu pokoju na naszej planecie.

Ale film *Wielki bieg* jest czymś o wiele ważniejszym. Na podziemnej kasety poprzedza projekcję następujący napis: *Jest to film o jednostce dramatycznie zaplątanej w wielki system lat 50-tych, która próbuje uratować życie bliskiego sobie człowieka. Jednostka stara się walczyć uczciwie. System postępuje się zezłaznymi prawami totalitaryzmu*.

Scenariusz *Wielkiego biegu* opowiada bowiem nie tyle o machlojkach organizacyjno-partyjnych, o udawaniu, że wszystko jest w porządku, że nikomu nic się nie stało, że nikt się nie upił, nikt nikogo nie okradł, nikt nikogo nie wykonał. Opowiada przede wszystkim o człowieku, który ufa, iż jeśli wygra wielki bieg, to będzie miał okazję wręczyć swoją petycję Bolesławowi Bierutowi. A w tej petycji poprosi go o życie dla ojca niewinnie skazanego na śmierć. Ojciec ten jest jedną z ofiar UB.

I oto ten młodzieniec wygrywa faktycznie wielki bieg, bo pomagają mu inni, wiedząc o jaką stawkę toczy się gra i rezygnując z własnej nagrody w imię ludzkiej solidarności. Ale już się władza postara żeby zwycięzcy zwycięstwo odebrać, żeby to nie jego udekorowano na podium, żeby tej petycji nie mógł Bierutowi wręczyć. System jest tak sprawny i operuje tak totalitarnymi metodami, że jednostka nie ma w nim żadnych szans.

Oto dlaczego *Wielki bieg* przez 5 lat leżał na półkach. A teraz został wznówiony, pokazany w Gdanskku dostał nagrodę za scenariusz. Czy to jest element nowej polityki kulturalnej władz PRL, czy też dobry przykład płynący z Moskwy, gdzie ulaskawiono podobno 30 zatrzymanych uprzednio filmów? Czy władze dają tym do zrozumienia twórcom, że mogą teraz liczyć na nieco więcej wolności twórczej? Nie wiem. Ale okazuje się to zapewne w ciągu kilku najbliższych miesięcy.

Alina Grabowska, RWE

BUJAK I MICHNIK

Pisaliśmy już, że Zbigniew Bujak i Adam Michnik oraz pośmiertnie ks. Jerzy Popiełuszko otrzymali nagrodę praw człowieka im Kennedy'ego. W Waszyngtonie 21 listopada odbyła się uroczystość wręczenia nagród.

"Dzisiaj składamy hołd trzem indywidualności, robotnikowi, pisarzowi i kapłanowi". Tak rozpoczął swe przemówienie senator Edward Kennedy podczas uroczystości. Podkreślił, że honorując tych trzech czci się jednocześnie całą społeczność polską, a cnoty Bujaka, Michnika i ks. Popiełuszki, takie jak odwaga, poświęcenie, wierność i wytrwałość charakteryzują Polskę w całej jej historii.

Dwa lata temu nagrodę tę otrzymała organizacja kobiet w Salwadzorze, domagająca się śledztwa w sprawie ofiar systemu, uhonorowano nią działaczy Republiki Południowej Afryki występujących przeciwko apartheidowi.

Na uroczystości wyświetlono wspólne wystąpienie Bujaka i Michnika. "Ta nagroda praw człowieka jest dla nas uhonorowaniem dążeń wspólnych dla obu naszych narodów", stwierdzili obaj

Polacy, dodając że przyjęli ją jako nagrodę dla Solidarności i uznanie dla specyficznej formy walki, którą wybrała Solidarnosc - dla walki bez przemocy, dla walki w której bronią jest mowienie prawdy. Bujak powiedział: "Walka, którą prowadzimy jest walką o zaprowadzenie demokratycznego ładu, a nie walką o przejęcie władzy".

W imieniu laureatów nagrodę i popiersie Roberta Kennedy'ego przyjął Czesław Miłosz, który wygłosił przemówienie.

REPRESJE

W areszcie śledczym w Krakowie przebywa nadal 7 działaczy opozycji demokratycznej.

Są to Zygmunt Grzesiak, Zbigniew Hebdka, Andrzej Kumor, Jacek Młeczko, Krzysztof Ochel, Jerzy Orzeł i Marian Stachniuk. Niektórzy z nich to studenci.

Uwięzionych oskarża się o przygotowanie wyrzutni z gazem i ulotkami przed 1 maja br. Stanowi to zarzut terroryzmu i wobec tego oskarża się ich z niepodlegającego amnestii paragrafu 136 kodeksu karnego, przewidującego karę do 3 lat więzienia.

nicznej uwagi stwierdzając, że wśród gości zaproszonych na spotkanie z kardynałem Gulbinowiczem w Ognisku Polskim w Londynie byli tak zwany prezydent i premier Rzeczypospolitej i członkowie gabinetu figur woskowych.

W związku z wypowiedzią rzecznika rządu, zamieszczoną na łamach *Trybuny Ludu* 19 listopada na temat pobytu kardynała w Londynie, Biuro Prasowe Episkopatu Polski opublikowało komunikat wyrażający zdziwienie ze oficjalny przedstawiciel rządu upowszechnia wiadomości nie sprawdzone, a czyni to w słowach pełnych ironii i złośliwości, ubliżając osobie metropolity wrocławskiego.

Dodatkowo zdumiewa fakt, że rzecznik rządu usiłuje odczytać intencje, którymi kierował się kardynał Henryk Gulbinowicz podczas swej londyńskiej wizyty.

Metropolita wrocławski, członek Rady Głównej Episkopatu Polski przebywający w Londynie z wizytą duszpasterską odprowadził mszę św. dla zgromadzonych w kościele polskim rodaków, a przed tym spotkał się w domu polskim z zebranymi tam Polakami a nie z tymi czy innymi przedstawicielami, których zresztą uprzednio nie znał. Nie on też organizował to spotkanie i nie zapraszał sam gości.

Kogoż rozumnego pyta w swym wyjaśnieniu Biuro Prasowe Episkopatu może dziwić, że przedstawiciel kościoła w Polsce spotyka się z rodakami żyjącymi na obczyźnie? Wszelkie aluzje i złośliwości na ten temat dyskredytują tylko i wyłącznie osobę, która je podaje.

Polscy Spadochroniarze serdecznie witani na ziemi szkockiej po 45 latach

"To były piękne 2 dni", tu można zacytować tytuł znanej piosenki odnoszącej się do Zjazdu byłych polskich Spadochroniarzy jaki odbył się w Szkocji w dniach 27 - 28 września br. z okazji 45-lecia powstania I Polskiej Samodzielnej Brygady Spadochronowej

Wiele szkockich czasopism poświęciło dużo miejsca opisom i zdjęciom z tego zjazdu, a BBC nadała 5-minutowy komentarz

Gospodarzem Zjazdu był oddział PZP Szkocja, bo tam została powołana do życia, tam była szkolona do zrzutu w Polsce I Polska Sam Bryg Spad pod dowództwem gen. Sosabowskiego

Pierwsze spotkania odbyły się już w piątek wieczorem 26 IX br. w hotelu Lundin Links. Niektórzy przyjeżdżali w grupach z różnych miast Anglii i Szkocji, ale też dużo przybyło indywidualnie z kilkunastu państw tak dalekich jak Australia, Kanada, USA i już bliższych Izrael, Francja, Holandia, jak też z Polski. Ogólnie przybyło około 300 osób - wielu z żonami. W grupie z Polski, której przewodniczył kpt. Zajęzkowski przybył też syn naszego gen. Sosabowskiego wraz z żoną, który chociaż będąc niewidomym (stracił wzrok podczas powstania w 1944) przybył ażeby od naocznych świadków usłyszeć wszystko to z czym tak bardzo był związany jego ojciec.

Sobotnie przedpołudnie było poświęcone na Walne Zebranie. Odczytane zostały telegramy z Błogosławieństwem i Zyczeniami od Ojca Świętego i biskupa Szczepana Wesołego jak też od matki królowej, która w imieniu królowej Elżbiety przesyłała szczere życzenia dla zebranych.

Zaraz po obiedzie wyruszyliśmy autobusami jak też własnymi autami sładami - tymi sprzed 45 laty - i pierwszym postojem był LARGO HOUSE, a raczej

teraz ruiny (można to zobaczyć na zdjęciu) - Przecież to było nasze centrum szkoleniowe wokół, popularnie znane pod nazwą "Małpi Gaj" lub "Monkey's Grove" po angielsku, włącznie z wieżą do skoków Dzis, nic z tego wszystkiego nie pozostało - tylko wspomnienia. Następnie trasa prowadziła poprzez Leven, Elie Earlsferry, Cupar, Falkland i znowu rozpoznawanie tak znanych miejsc.

Słyszałem jak jeden z obecnych krzyknął (a było to w czasie postoju u Elie) "Widzisz tę łąkę, tam ćwiczyliśmy i jeszcze dziś trawa wydaje się być wydeptana".

Nasze miejsce postoju Oddz. Łącz. Bryg. - Markinch jakos pozostało na uboczu trasy zwiedzania, toteż postanowiłem, że już po wszystkim, przeznaczę trochę więcej czasu na ten cel. Tak się złożyło, że w Markinch pozostał jeden z naszych łącznościowców - por. Witold Bogacki, tam się ożenił i tam do dziś zamieszkuje. Wraz ze swoją małżonką serdecznie gościli mnie przez te 2 dni jak też - udostępnił samochód, także zwiedziłem Markinch i zrobiłem trochę

zdjęć, a nawet w dniu odlotu do Kanady odwiedziłem mnie na lotnisko Prestwick - kawałek drogi przez Szkocję.

Z powrotem do hotelu ażeby odświeżyć się i przebrać na wieczór bowiem mamy stawić się w The Leven Centre - znane z naszych czasów jako Drill Hall na wspólną kolację z zabawą. Ponieważ tak się złożyło, że moja żona nie mogła towarzyszyć mi na ten Zjazd, a że spotkałem kilku starych przyjaciół m.in. Bogusią Orlińskiego i Zygmunta Szostaka, którzy przybyli z żonami, więc sytuacja została uratowana i mam nadzieję, że Bogusiu nie miał mi za złe, że kilka razy "ukradłem" mu jego zawsze usmiechniętą Wandzię do tańca.

W niedzielę rano zebraliśmy się ponownie w hotelu Lundin Links ażeby "kolumną" udać się na pola Kincaid, gdzie spadochroniarze brytyjscy mieli skakać pokazowo, ale ze względu na silny wiatr, skoki nie odbyły się ku ogólnemu rozczarowaniu, niemniej mieliśmy szansę podzielić się wrażeniami z Red Devils i zrobić kilka wspólnych zdjęć.

Następnie pojechalismy do Leven gdzie wszyscy wzięliśmy udział w pochodzie ze sztandarami, a jakże z orkiestrą na czele - szkoccy kobziarze, wzdłuż promenady do "Friendship Memorial" w Festival Gardens na główną uroczystość.

Po odegraniu hymnów narodowych polskiego i brytyjskiego, głównymi mowcami byli Col Sir John E. Gilmour, Przewodniczący Rady FIFE - Radca Robert Gough, General R. E. Urquhart - Główny DCA sił desantowych "Operation Market Garden" spod Arnhem oraz inni. Gen. Urquhart między innymi powiedział "Jestem zaszczycony, że mogę tu być z wami i widząc was tu tak licznie przybyłych, mogę stwierdzić, że duch Brygady nadal istnieje - nawet po 42 latach".

Prezes Zarządu Gł. Z P S Maj i Lorys pozdrowił przybyłych na Zjazd oraz podziękował za gościnę, życzącą pomoc i przyjazn okazywaną nam przez Społeczeństwo szkockie.

Krótkie modły przeprowadził ks. Arcybiskup O'Brian i zaraz po tym nastąpiło składanie wieniec i minuta ciszy dla uczczenia pamięci poległych i zmarłych żołnierzy I Sam Bryg Spad.

Następnie przemaszeralismy do kościoła Sw. Piotra na uroczystą Mszę koncelebrowaną przez ks. Arcybiskupa O'Brian w asyście ks. Malawy i proboszczów ks. Lewandowskiego i ks. Hendry przy zapelnionym po brzegi kościele. Krótko potem tego popołudnia, wydany został oficjalny bankiet w The Leven Centre przez Radę Regionalną Hrabstwa Fife dla przybyłych upamiętniające powstanie I Pol Bryg Spad.

Popisami zespołów artystycznych polskiego i szkockiego, tak zakończył się ten pamiętny Zjazd, a najlepiej określonego słowami Gen. Urquhart'a "We were comrades - in - arms and to-day we came to re-live the history and that is what matters".

Specjalne uznanie i podziękowanie należy się organizatorom tego zjazdu tj. kolegom Zarządu Oddziału Szkocja kol. Eugeniuszowi Jakubowskiemu - koordynatorowi, maj. J. J. Lorys - prezesowi ZPS, maj. J. Poraj - Wilczyńskiemu i wielu innym którzy przyczynili się, że Zjazd był b. udany.

OBEJNI NA ZJEZDZIE Z KANADY: Mieczysław Chirocki, Zbigniew Jarema, Adam Gajb, Jerzy Łucki, Prezes Koła Tadeusz Kaminski, Dr Edmund Milian, Bolesław Ostrowski, Jan Towarnicki, Jan Rudnicki.

B. G. OSTROWSKI,
Toronto (231-7572)

CHILD TAX CREDIT PREPAYMENT PROGRAM

\$300 ZA DZIECKO

Jeżeli zostaniesz zakwalifikowany - twój czek będzie wysłany natychmiast. Kto się kwalifikuje?

Automatycznie dostajesz czek na \$300, jeśli spełnisz warunki

- twój dochód netto w 1985 r. wynosił 15 tysięcy lub mniej
- posiadasz dzieci, które do 31 grudnia 1986 r. nie ukończyły 18 lat
- otrzymałeś w tym roku ulgę podatkową na dziecko

Dlaczego rząd to robi?

Przedpłata ta jest częścią ulgi podatkowej mającej pomoc 730 tysiącom rodzin mało zarabiających i posiadających dzieci. Ustawa ta ponadto spowoduje, iż rodzice nie będą zmuszeni do wcześniejszego realizowania ze stratą zwrotu podatku przypadającego na dzieci.

Co z resztą naszych kredytów podatkowych za dzieci?

Aby otrzymać resztę należnego kredytu - zwrotu pieniędzy w ramach ulg podatkowych za rok 86 wystarczy wypełnić formularz na dziecko podczas wypełniania oświadczenia podatkowego. W tym roku maksimum kredytu będzie wynosiło 454 dolarów, czyli 70 dolarów więcej niż w ubiegłym.

A co jeśli nie zakwalifikowałeś się do otrzymania przedpłaty?

Jeżeli otrzymujesz w tym roku Dodatek Rodzinny (Family Allowance) za swe dzieci, jesteś także uprawniony do otrzymania pełnego lub częściowego kredytu. Przy wypełnianiu zeznania podatkowego za rok 86 musisz wypełnić formularz zwany Child Tax Credit.

Dalsze informacje.

Przeczytaj załącznik do listopadowego czeku Dodatku Rodzinnego lub skontaktuj się z biurem podatkowym, którego numer znajdziesz w spisie telefonów rządowych w książce telefonicznej.



Revenue Canada
Taxation

Revenu Canada
Impôt



Health and
Welfare Canada

Santé et Bien-être
social Canada

Canada

JĘZYK POLSKI I KOMENDA CHORAGWI HARCEREK W KANADZIE

W zeszłym roku harcerciskim Komendą Chorągwi Harcerki w Kanadzie wysłała APEL DO RODZICÓW o następującej treści:

Szanowni Państwo!

Sprawa zachowania języka polskiego wszystkim nam bardzo leży na sercu. Zagadnienie to poruszane było ponownie na jesiennej Konferencji Instruktorów Organizacji Harcerki a także na zebraniu Naczelnej Rady Harcerskiej w październiku ub. r. w Londynie Anglia.

Wszystkie zbiórki harcerciskie prowadzone są w języku polskim. Na obozach harcerciskich i koloniach zuchowych obowiązuje język polski. Staramy się by programy były ciekawe i urozmaicone. Chcemy wspomóc naszą młodzież i działwie zuchowej by w sposób naturalny przy pomocy gier piosenek itp. przyswajała sobie nowe słowa, formy gramatyczne wzbogacała język i poznawała jego piękno.

Dokładamy staran by wprowadzać coraz to nowe gry i ćwiczenia rebusy zagadki krzyżówki które jeszcze bardziej pomogą w ćwiczeniach językowych.

Problem zachowania języka pochodzenia jest Panstwu dobrze znany. Wpływ szkoły i otoczenia robi swoje i nasze dzieci wolą posługiwać się językiem angielskim.

Zwracamy się do Państwa z serdecznym apelem o dopomoczenie nam na tym odcinku pracy. Byśmy wspólnymi siłami pomogli naszej młodzieży zachować język polski i stałe go wzbogacać.

Apel ten był wysłany/doręczony Rodzicom wszystkich Skrzatów Zuchow dziewcząt harcerek i wędrowniczek.

W tym roku harcerciskim zawiada mamy wszystkich Rodziców ze na obozy/kolonie w roku 1987 tylko przyjmujemy dziewczynki mówiące lub starające się mówić po polsku oraz dziewczęta które należą do ZHP i regularnie uczęszczają na zbiórki. Te dwa warunki bezwzględnie muszą być spełnione. O dalsze informacje prosimy się zgłosić do Hufcowych.

CZUWAJ!

H. SOKOLSKA hm
Komendantka Chorągwi
Harcerki w Kanadzie

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach. Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639-8004 - czynny całą dobę
TEL. domowy (416) 632-8119
1259 Brant St., BURLINGTON, L7P 1X7



Historyk Michał Wozleński o Norymberdze



Michał Wozleński
Ława oskarżonych
Sędziowie sowieccy



Tłumaczem ze strony Związku Sowieckiego na procesie w Norymberdze był Michał Wozleński, który w 1946 r. pozostał na Zachodzie. Oto jego relacja:

Rektor Wyższej Szkoły w Moskwie poprosił do siebie doktora Wozleńskiego i w obecności przedstawiciela MGB (owczesne KGB) zapytał o jego znajomość języka niemieckiego

Po sprawdzeniu przez MGB mojego życiorysu, zostałem zaproszony do Komitetu Centralnego, tam otrzymałem paszport i pomaszzerowałem do działu specjalnego domu towarowego "Gum", by ubrać się stosownie do misji, którą otrzymałem garnitur, kapelusz, buty, dwie koszule i walizkę

I znowu do KC, tym razem do sali posiedzeń celem poinstruowania jak powinien zachowywać się obywatel radziecki za granicą. Towarzysz Strumiłow poinformował nas jak należy zachowywać czujność i chronić honor obywatela sowieckiego itp. Za niepodporządkowanie się tym przepisom grozi oboz lub kara śmierci

Pięknego, słonecznego lipcowego dnia samolotem poleciałem do wymarłego miasta Krolewca, stamtąd do Berlina, następnie do Norymbergi. Otrzymałem pokój w willi przy Schliefaustr 3. Na czele delegacji stał gen Nikiczenko, a wszystkich obowiązywały przepisy wojskowe łącznie z numerem poczty polowej 57205-K, cywile otrzymali stopnie wojskowe - ja uchodziłem za porucznika

Salę sądową przekroczyłem pierwszy raz w czasie przerwy w posiedzeniu, oskarżeni rozmawiali ze swoimi obrońcami. Niektórych rozpoznałem natychmiast. Göring już nie był tak otyły, ubrany był w jasnoszary mundur, bez dystynkcji wojskowych. Ribbentrop był chudy i stary, jeden z reporterów filmowych zapytał mnie czy to jest faktycznie ten sam człowiek. "Przecież ja go filmowałem w 1939 r. w Moskwie, był przystojnym młodym mężczyzną". Nikt nie wyglądał na tej sali dobrze, lecz jeden szczególnie odrażająco pociągła koscista twarz i ołowiane oczy. Takie oczy znalazłem, są one charakterystyczne dla tajnej policji. Zapytałem sąsiada kto to jest - odpowiedział mi, że to Kaltenbruner, szef bezpieczeństwa. Pomyslałem, że i tutaj tak wyglądają

Posiedzenie się rozpoczęło. Akustyka na sali była zła, jakość radzieckiej aparatury była względna. Jeden z tłumaczy, nie znający historii starożytnej, długo się zastanawiał, kiedy wspomniano konia trojańskiego. Zaczął się rozglądać i w końcu powiedział "przecież tutaj nie ma żadnego konia".

Pomyłek językowych zdarzało się wiele, kiedy później w Lipsku porównywalismy stenogramy z nagraniami na taśmach - trzeba było strona po stronie przepisywać teksty rosyjskie

Oskarżenie było podzielone na punkty ogólnie za naruszenie pokoju oraz szczegółowe za przestępstwa przeciwko ludzkości i wojenne. Dowodów na dwa ostatnie było bardzo dużo, brano jednak pod uwagę tylko te, które mogły być potwierdzone przez zaprzysiężonych świadków

W punkcie ogólnym chodziło głównie o ocenę historyczną, jako przestępstwo została uznana napad na Polskę w 1939 r.

A jak było z oceną napad Stalina na Polskę w tymże samym 1939 r. Atak Hitlera na Norwegię, Danię był przestępstwem wojennym. A napad Stalina na Finlandię? Zajęcie Austrii i Czechosłowacji były międzynarodowym przestępstwem, a zajęcie Litwy, Łotwy i Estonii przez Związek Sowiecki?

Codziennie słuchaliśmy o obozach koncentracyjnych. O naszych obozach wiedzieliśmy tylko, że nikt z nich nie wraca. Przed tym trybunałem czuliśmy się jak obce ciało, to co u nas działo się na co dzień, tutaj było przedstawione jako przestępstwo wojenne

Proces norymberski stał się sceną polityczną dla wielkich mocarstw, w rozgrywkach tych kierownictwo sowieckie odniosło jednak mniejszy sukces aniżeli w Jaltie czy Poczdamie. Zachodnia większość wykazywała mniejszą gotowość, by uważać państwo Stalina za takie jakim nie było za demokratyczne. Odczuwalismy to przez cały czas pobytu w Norymberdze

Nie spełniły się także marzenia Stalina, by wojska sowieckie ujęły w Berlinie głównego przestępcę - Hitlera oraz Goebelsa i Bormana. W Moskwie opowiadano, że Stalin kazał sobie przywieźć dołną szczękę Hitlera i przechował ją w swojej kasie pancерnej. Ujęcie wysokich funkcjonariuszy faszystowskich podniosłoby sławę zwycięskiego oręża sowieckiego. Zatrzymany w Berlinie Hans Tritzszke - komentator radiowy, przewieziony do Moskwy przyznał się do wszystkich zarzucanych mu czynów i w moskiewskiej Łubiance podpisał wszystko co mu podsunęto

W Norymberdze, kiedy już nie był w rękach MGB, odwołał wszystkie zeznania, które składał. "swoje podpisy złożyłem po czterech miesiącach przesłuchiwania - wierzyłem, że w ten sposób szybko zapadnie wyrok i zakończy się mój pobyt w więzieniu

Rudenko odpowiedział na to sowieckim banałem "więzienie jest więzieniem", a nie "domem wypoczynkowym". Wszyscy jednak wiedzą, że nie w każdym więzieniu aresztowany jest gotów przyznać się do wszystkiego, by szybko zostać skazanym

Mimo protestów sowieckiego sędziego, trybunał uznał Fritzsche niewinnym i został zwolniony tak jak von Papen i Schacht. My sowieccy ludzie nie mogliśmy wyobrazić sobie, że w procesie politycznym mogą zapasć wyroki niewinna-

jącego, była to sensacja. Nie rozumieliśmy tego świata

Jeszcze bardziej gorzka była druga sowiecka porażka, zawiniona zresztą przez nas samych. Nikt nie zmuszał Moskwy, by dołączyć do aktu oskarżenia sprawę losu 15 tys. polskich oficerów, z których 4 tys. zostało zastrzelonych w Katyniu. Uczynił to Rudenko

Jego zastępca płk Pokrowski złożył przed trybunałem oficjalne sprawozdanie sowieckiej komisji o zbrodni w Katyniu. Twierdził on, że Polacy w Katyniu zostali wymordowani przez "sztab batalionu budowlanego 537" pod dowództwem por "Arnes" we wrześniu 1941 r. Jednak z numerem 537 istniał tylko pułk odpowiedzialny za łączność, a dowódcą jego był płk Ahrens i przyjechał do Katynia w listopadzie 1941. Obrona sprowadziła Ahrensa jako świadka

Przedstawiciele Związku Sowieckiego, kiedy zauważyli, że sprawa przybiera dla nich niekorzystny obrot, usiłowali temat zamknąć, twierdząc jednocześnie, że jest to bezsporna wina Niemców. Trybunał jednak nie dał za wygraną, wezwano świadków. Wreszcie sprawa winy Niemców w zbrodni katyńskiej została oddalona, a gen Nikiczenko nie odważył się protestować

W czasie procesu także na jaw wyszły najgorsze dla Moskwy dokumenty - tajne protokoły dodatkowe do paktu Stalin-Hitler z 23 sierpnia i 28 września 1939 r. Autentyczność dokumentów potwierdził jako świadek baron von Weizsacker, ówczesny sekretarz w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Oskarżyciele sowieccy czynili wszystko, by nie dopuścić do dyskusji na ten temat. Posunęli się do tego, że Rudenko przekazał sądowi tajne pismo wskazujące na polityczne szkody wynikające z takiej dyskusji

Z tych dwóch krótkich protokołów świat dowiedział się o umowach Stalina z Hitlerem likwidacja państwa polskiego, podział Europy na dwie strefy wpływów - sowieckiej i niemieckiej, zgoda Hitlera na

zajęcie przez Sowiety państw nadbałtyckich, Finlandii, Polski Wschodniej i Bessarabii. Tak więc dla strony sowieckiej, proces norymberski nie przebiegał zbyt pomyslnie

Także żądania strony sowieckiej, a dotyczące wyroków śmierci dla wszystkich głównych przestępców wojennych nie zostały spełnione. I znowu gen Nikiczenko nie zaprotestował, kiedy zapadły także inne wyroki

Odczytywanie wyroków trwało półtora dnia, był to tom zawierający 209 stron. W końcu pierwszego dnia poszedłem bezpośrednio do barierki, przede mną siedział Göring. Wiedział o tym, że za dwa tygodnie pozostanie po nim tylko garstka popiołu, kapsułkę z cyjankiem przechowywał już w swojej kieszeni. Nie zapomnę jego spojżenia, kiedy na mnie patrzył, czuło się w nim zazdrość, że ja będę żył nadal

Cztery dni później sowiecka delegacja pojechała do Lipska by przygotować materiały z procesu do archiwum Nikiczenko powiedział mi też wtedy, że Stalin nie był zadowolony z przebiegu procesu, zrezygnował też z udziału w dalszych procesach o przestępstwa wojenne. Następne odbywały się już z inicjatywy Amerykanów

W Moskwie otrzymałem od Alianckiej Rady Kontrolnej protokoły i inne dokumenty z procesu w celu ich opublikowania. Kiedy poszedłem z tym do Nikiczenki powiedział mi "nie Misza, jeszcze w Norymberdze otrzymałem szyfrowany telegram, że materiały te nie będą opublikowane

I tak się stało. Przebieg posiedzenia "Sądu Narodów" rozpowszechniony na Zachodzie, u nas spoczywa w pięknie oprawionych w niebieski len 42 tomach, ukryty przed narodem sowieckim

Tłum S. CECH
Der Spiegel, 6 10 1986 r.



„A tam, cicho być”

(Smolen Bogdan, Dziela Wszystkie)

Najpierw spikera znajomy głos pochwałił mnie za to, że ubrałem się stosownie do okazji, a potem sam siebie też pochwałił. A potem była konfrontacja, czyli właściciel głosu pojawił się na scenie. I to był znak do rozpoczęcia tzw. „chwili wspólnej zabawy, zadumy i refleksji” na bardzo dobrze wszystkim znanych zasadach, czyli jak leć dowcipy to rzyć ze smiechu, a jak na smutno to beczec albo przynajmniej cicho siedzieć. Sytuacja startowa była w zasadzie do przewidzenia. Wysokoobrotowo nastrojona publiczność z nieukrywaniem skłonnościami do samozapłonu już w momencie pojawienia się na scenie Fronczewskiego i Materny zrywała boki, mimo że ich numer powitalny o tematyce nieokreślonej sprawiał wrażenie li tylko rozgrzewki. Wyglądało to tak jak gdyby artyści strolchi instrumenty, a widzowie rozplywali się w zachwycie nad ich muzyką. A tam, cicho być dobrze było. Potem pan Piotrus z panem Daukszewiczem wleźli na pana Fibaka i podreptali po nim trochę (ciekaw jestem czy wyżej wymieniony był obecny na nowogrodzkim koncercie wędrownego trupy) i szybko zeszli na ziemię z chwilą pojawienia się pana Bogdana Sala ryczy. A oni dalej, bez wtychnienia. Teraz badanie. Bada Fronczewski, historię choroby opowiada Smolen. Publikacja tu i owdzie gada razem z tymi na scenie. Po prostu ci, którym udało się dorwać videokasę z występu „Egidy” Pietrzaka wzięli i ponauczać się już na pamięć. Szybko, bo nagranie pojawiło się w Kanadzie nie dalej jak pół roku temu. Henryk Alber (ten od Srobla) wraz z Andrzejem Wyrzykowskim i grają na gitarach. Dobrze grają. Pan Piotr Loretz wychodzi na scenę, aby w przydługiej nieco formie zapowiadając Edytę Geppert zgłosić swoją obecność. No bo skoro już przyjechał. A tam, cicho być! Czterema bezbłędnie

zaspiewanymi piosenkami pani Edyta kończy pierwszą część koncertu

Niestychana precyzja i finezyjność w budowaniu nastroju zaszerwowane przez duet Alber-Wyrzykowski wybuchły u programu drugiej (też lepszej moim zdaniem) części. Na początku wieczoru Daukszewicz czytał z gazety o tenisistach, potem czytał listy (za każdym razem oczywiście udawał, że czyta, może udawał, że umie na pamięć), które brzmiały jak nie przymierzając seria kawałów o babie u lekarza. Ryk nie ustaje, choć tym razem mało śmieszne. Trzecie „czytanie” następuje w chwilę po wybrzmieniu gitar i awansuje od razu do jednego z lepszych numerów programu. Historia pewnej Drużyny Straży Ogniovej trzyma w napięciu do końca. Strzał w dychę (duża tarcza) Piotr Loretz czyta „List Jasia do Pani Ziemi”. Słusznie. A teraz Panie i Panowie duet gitar klasycznych. Zrobili, wyszli. Sumiennie. Znowu pojawia się Edyta Geppert, ktos z niezadowolaniem stwierdza, że znowu będzie na smutno. Było. Nie patrzyłem kto beczal, a kto nie. Następny w kolejności Smolen. Kto przyszedł „na Smolenia” teraz mógł go wreszcie spotkać. Usiadł na środku wyciemnionej sceny, poprawił statyw. Padające na wprost światło reflektora kładło nieznośny cien mikrofonu na samym środku skupionego oblicza „kochanej sieroty”. Nabral powietrza. A tam, cicho być.

Pan Piotrus w monologu chicagowskim. Jak zawsze z perfekcją, w stylu No i w koncu okazja do popisu dla pana Loretza. „Moj kraj jest moim domem” z „Kwiatów Polskich”. Tuwima. Bezbłędnie panuje nad każdym słowem. Da Bog,

będziemy jeszcze nieraz podziwiali jego sztukę aktorską. Wchodzi tylko Wyrzykowski, Alber nie musi bo siedzi tam już od paru minut spędzając czas pracowicie. Grają.

Nie wiem czy właściwie sformułowałem pński tytuł

- Prawie

- Jak długo na trasie?

- Już pięć tygodni. Dzisiaj mamy ostatni dzień. Dużo czasu spędziliśmy w Stanach, w większych skupiskach Polonii. Nowy Jork, Chicago. Publiczność w zasadzie dopisywała, może z jednym wyjątkiem, kiedy na nasz występ przyszło bodajże osiem osób. Książki i siedem parafianek. Chyba po prostu pan Wojewodka znał księdza.

- Czy zamierzacie w tym samym składzie wystąpić w Polsce?

- W Polsce taki zespół jest nieosiągalny. Piotrek Fronczewski gra w „Operze za trzy grosze”, w „Studio” u Grzegorzewskiego, Edyta nagrywa, Bogdan Smolen przygotowuje spektakl w Poznaniu, a ja jestem już w trakcie przygotowywania następnego tournée pod auspicjami zespołu. Chcemy zorganizować dużą imprezę, także z udziałem znanych zespołów.

- Kogo możemy się spodziewać?

- Prawdopodobnie Kombi, Maanam

- Czy także u nas?

- Tego jeszcze nie wiem

- Bądźmy jednak dobrej myśli

- Jaką rolę gra pan w „Operze” panie Piotrze?

- Meki Majcher

- Domyslam się, że natychmiast po powrocie przystępuje pan do pracy

- Tak. Odlatujemy we wtorek z Montrealu

- Pozostaje mi zatem tylko podziękować z nadzieją na powtórne spotkanie i życzyć szerokiej... jak to się mówi?

- Drogi

Dariusz J BARECKI

Come and See Our New Larger Store to Serve You Better!

KRAKUS SUPERSAM
Meat and Delicatessen

1570 Bloor St. W. 534 2023
(1/2 block west of Dundas St. W.)

• OUR SLOGAN 'First Try Then Buy'

We produce 100 Kind of Meat Product by Our Highly Qualified European Staff here under the supervision of the Owner (3rd generation in the meat business)

• REMEMBER "No Limit on Purchases"

Grand Opening Specials valid Monday Dec 15 1986 to Tuesday January 6 1987 while quantities last

SMOKED POLISH KIELBASA 2.99 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION	WEDEL BITTER MILK CHOCOLATE .89 100 g. 80c EUROPEAN IMPORT	HAMS BLACK FOREST VIRGINIA 3.69 lb. 2.50 OUR OWN PRODUCTION	PLUMS IN CHOCOLATE 4.89 lb. 1.20 EUROPEAN IMPORT	ROAST BEEF Ready to Eat 3.79 lb. 2.20 OUR OWN PRODUCTION
VEAL CHOPS AI 3.35 lb. 2.30 ONTARIO FARMS	ROAST BEEF AI INSIDE OUTSIDE SIR ON TIP 2.99 lb. 1.00 ONTARIO FARMS	FRESH BACK RIBS 2.49 lb. 2.00 ONTARIO PORK	KIELBASA NO 1 2.99 lb. 1.30 OUR OWN PRODUCTION	FRESH PORK SIDE RIBS 1.69 lb. 1.20 ONTARIO PORK
CABBAGE ROLLS Ready to Eat 2.80 OUR OWN PRODUCTION	MILK CHOCOLATE with Hazel Nuts 1.59 150 g. 1.20 EUROPEAN IMPORT	MEAT PATE HERB COGNAC C. CHEN MUS. HOOM 1.89 lb. 1.80 OUR OWN PRODUCTION	JELLY IN CHOCOLATE 1.89 lb. 1.00 EUROPEAN IMPORT	FRESH COUNTRY HAM 2.89 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION
CREAM FUDGE CANDY 1.69 lb. 50c EUROPEAN IMPORT	BEEF TRIPE Ready to Eat 2.39 lb. 1.80 OUR OWN PRODUCTION	SHOULDER HAM (BALERON) 2.99 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION	FRIED BACON Ready to Eat 2.69 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION	INKA NATURAL INSTANT COFFEE 1.65 250 g. HALF PRICE EUROPEAN IMPORT
HOMEMADE BIGOS 1.29 lb. 80c OUR OWN PRODUCTION	SAUERKRAUT IN WINE .79 750 ml. 60c POLISH IMPORT	HUNTER'S DRY KIELBASA 3.89 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION	A sorted File outs WEDEL CHOCOLATE CANDIES 2.29 lb. 1.00 EUROPEAN IMPORT	HOMEMADE P. I. PEROGI & Cheese 2.79 One Dozen OUR OWN PRODUCTION
28 g 40 g KROKUS SOUP MIXES Red Borsch Whit Borsch Mu hroom B. rey .79 Pkg EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN STYLE RYE BREAD .69 16 oz 450 g. Loaf BAKED FRESH DAILY	KRAKUS JAM Raspberry Morello Cherry Strawberry Plum Butter Black Currant .89 375 ml. Jar EUROPEAN IMPORT	SALTED SMALT HERRINGS .89 Each 1.00	FREE COFFEE & CAKE SAMPLES OPENING DAY ONLY

CHRISTMAS AND NEW YEAR'S SPECIALS From Dec 22 1986 to Jan 6 1987

FREE 1987 CALENDAR & 1/2 lb DELICIOUS CHICKEN LIVERS OR CHICKEN PATE WITH ANY PURCHASE	DELICIOUS TURKEYS IN WINE Ready to Eat 2.39 lb. 12 14 lbs or Half	BOROWIK DRY MUSHROOMS 150 g. 1 lb. 8.36	CHRISTMAS HAMS Old Fashioned Style 1.89 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION
-------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------

ABC KIEROWCY

Pierwszy
śnieg

Na czasie jest śnieg, piszemy więc o jeździe w warunkach zimowych. Zaczynamy od mało odkrywczego stwierdzenia, że kto ma niesprawny, ciężki i z nieodpowiednim ogumieniem samochód niech pozostanie w pieleszach domowych, a jeżeli musi je opuścić, np. do pracy, to niech korzysta z miejskiej komunikacji. Jednym słowem połowę kierowców mamy już "z głowy". Co mają robić jednak ci, którzy muszą wyjechać w taką śnieżną zadymkę?

Po pierwsze jeszcze w domu muszą ubrać się ciepło. Nigdy nie wiemy czy z powodu wypadku na drodze, czy zamieci nie będziemy zmuszeni godzinami stać w gigantycznym "korku", a dotyczy to szczególnie tych, którzy korzystają z autostrad.

Dwa sprawdzić, czy mamy w samochodzie a) przewody elektryczne, jeżeli nie mamy zaufania do własnego akumulatora i możemy być zmuszeni do podłączenia się z obcego, b) łopatkę saperską do odgarnięcia śniegu spod koł, jeżeli "zagrzebiemy" się w nim, c) trojkąta odblaskowego, który wystawiamy na zewnątrz naszego samochodu w razie awarii.

Włączając się do ruchu ulicznego w opisanych warunkach pogodowych musimy przestrzegać najważniejszej zasady w takim wypadku tzn. trzy, a nawet czterokrotnie większej odległości od pojazdu znajdującego się przed nami, co związane jest z drogą hamowania, która wzrasta wraz ze śliskością nawierzchni. Aby być dobrze widocznym dla pojazdów przed i za nami włączamy, również w dzień, światła miejskie. Oczywiście i my musimy mieć jak najlepszą widoczność tego co dzieje się na szosie, stąd absolutnie koniecznym jest dokładne oczyszczenie wszystkich szyb i lusterek bocznych. Aby w trakcie jazdy nie zaparowały nam szyby musimy włączyć dmuchawę na przednią szybę, uruchomić ogrzewanie szyby tylnej oraz lekko uchylić jedną z szyb bocznych (uwaga nie dopuścić do przeciągów). Większość kraks w zimie ma miejsce przy zmianie pasów, a to z powodu złej widoczności w bocznych szybach.

Większość z nas jeździ samochodami z automatyczną skrzynią biegów, bo to i nowocześnie i wygodne. Zgoda, tylko że też większość nie ma zielonego pojęcia do czego służą w automatiku 1 i 2 bieg, a właśnie one powinny być wykorzystywane w ciężkich warunkach. Zresztą zasady te pozostają takie same jak w standardowej skrzyni biegów.

Postaramy się to wyjaśnić w sposób uproszczony z przeznaczeniem dla osób, które nie są zbyt mocne w technice samochodowej. Im wyższy bieg, tym koła kręca się szybciej, a tym samym mają mniejszą przyczepność do nawierzchni. Jeżeli nawierzchnia jest śliska (śnieg, a koła obracają się szybko, tracimy w kon-

cu panowanie nad samochodem. Stąd wniosek, aby w takich warunkach korzystać częściej z niskich biegów czyli dwójki czy nawet jedynki przy zachowaniu oczywiście odpowiednio wolnej jazdy. Dotyczy to też jazdy pod górę czy z góry.

Następną sprawą to hamowanie. Nie należy hamować gwałtownie, a szczególnie na śliskiej nawierzchni. Pedał hamulca naciskamy z dużym wyczuciem, bardzo delikatnie i w miarę hamowania dociskamy go. W przypadku jednak kiedy nastąpi zablokowanie koła, co da nam w efekcie poslizg, czyli zsuwanie się linu jazdy, natychmiast odrywamy nogę z pedału hamulca, ustawiamy samochód w kierunku jazdy i ponownie próbujemy delikatnie hamować.

Czynność tę często musimy wykonać parokrotnie by nie dopuścić aby samochód ustawił nam się w poprzek jezdni.

Przy ruszaniu z postojów, spod światła, dodajemy minimalnie gazu, jeżeli koła "bukują" czyli ślizgają się, zdejmujemy nogę z gazu aby po chwili znów go lekko dodać, aż koła złapią przyczepność z nawierzchnią. W takim przypadku możemy posłużyć się w "automatikach" pierwszym biegiem i w miarę przyspieszania samochodu zmieniać je na coraz wyższe.

Oczywiście, że opisaliśmy jazdę w ziemie szalenie skrotowo, ale nawet gdybyśmy zapisali całą gazetę też to nie wiele da w porównaniu z praktyką. Będziemy jeszcze wracać do tego tematu, odpowiadaliśmy na wasze pytania no i miejmy nadzieję, że jeszcze tej zimy uda nam się zorganizować dla chętnych kurs praktyczny.

doskonalenia jazdy, po skończeniu którego jazda zimą będzie dla nas nie męczarnią, a przyjemnością.

W GRABOWSKI
M POPOWICZ

UWAGA KOBIECY,
IMIGRANTKI
AKTUALNIE NIEPRACUJĄCE

1 W najbliższej przyszłości rozpoczną się następujące kursy zawodowe

- 1 CLERICAL - BOOKKEEPER
- 2 COMPUTER AIDED DESIGN DRAFTING
- 3 RETAIL MEAT CUTTING
- 4 ELECTRONIC ASSEMBLY

Kandydatki muszą wykazać się podstawową znajomością języka angielskiego, zdać test i uzyskać kwalifikacje Canada Employment Centre.

Po bliższe informacje i skierowania proszę zgłaszać się do Ośrodka Pomocy Imigrantom, 206 Beverley St. lub telefonicznie pod nr 979-9634.

2 Ośrodek Pomocy Polakom Imigrantom prosi następujące osoby o zgłaszanie się do Biura przy 206 Beverley St. lub telefonicznie pod nr 979-9634.

- 1) aktorów z Polski, zainteresowanych występowaniem w teatrze,
- 2) pielęgniarzy, pragnące nostryfikować dyplom,
- 3) rzemieślników, starających się o licencje.

Z szacunkiem
Krystyna STADEN,
Dyrektor Ośrodka

Z dniem 1-go grudnia 1986 roku

WOJTEK
GRABOWSKI

otwiera nowy ekskluzywny zakład
blacharsko lakierniczy pod nazwą:

»TEN AUTO BODY«

Zakład oferuje naprawy pokolizyjne,
lakierowanie i spawanie

oraz

specjalizuje się w naprawie "trucków".

ZAPRASZAMY!

Telefon: (416) 259-2391

Adres: 144-16-th Street, Toronto, Ontario, M8V 3K1

U źródeł zdrady

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

Z H Bo przecież każdy opór opozycja proces zmielenia na miazgę. Ale jeszcze chciałbym wrócić do tego demonizmu. Byłem zaskoczony ludźmi, którzy uprawiali socrealizm, zupełnie inaczej ich sobie wyobrażałem, tych młodszych. Jeden z nich pisał jak to oficer UB przesłuchuje i potem jest taki zmęczony, i rozmawia z ikoną Dzierżyńskiego, znane historie, wszyscy się z tego śmieją. I nagle spotykam autora, sympatyczny, inteligentny, wrażliwy, z poczuciem humoru. Teraz jesteś wszyscy na ty i pijemy wódkę. I chciałem jednego prawdziwego demona spotkać, ale nie mam szczęścia. To może powód do otuchy, że diabeł wynajmuje wnętrze człowieka, ale nie na stałe. Więc nie ma demonów, są tylko małe chore wyobraźni, omamy rozumu, i trzeba od samego początku, gdy się tylko załęgna - unicestwić je zwykłym ludzkim rozsądkiem, śmiechem, metodą tyrmandowską. Teoretyczne podbudowy tych ideologii okazały się diabła warte. Ani teoria ras nie opiera się na niczym, jest to zupełna bzdura naukowa, którą jakiś Chamberlain wymyślił. Ani nie sprawdziły się profetyczne zapowiedzi Marksa, nie można wierzyć także, że im bliżej jesteśmy raju, tym bardziej zaostrza się walka klasowa, czy coś takiego. Po prostu nie trzeba było tego słuchać, należało się od tego zupełnie odwrócić. A tu moi znajomi, człowiek inteligentny, zbuntowany, nie opuszcza żadnego dziennika telewizyjnego. Słucha tych bzdur. Propaganda dzisiaj nie chce nikogo przekonać. Wlewa w nas gwałtowne poczucie bezsilności. W pewnym świętym miejscu, klasztorze, mieszkam w pobliżu księdza w tym samym domu i kiedy wracam ze spaceru, widzę sine światło i błyski ekranu. To znaczy, że książkę po odprawieniu mszy słucha dziennika telewizyjnego. I to jest ta ciągłość propagandy, abonowanie kłamstwa. Różnie więc wygląda nasza niewinność. Ta lekcja historii powinna być doprowadzona do końca - musimy ten kielich goryczy, i ja i pan, wypić do dna. Bo inaczej nic z tego nie będzie. Bo ja jestem sceptykiem. Ale przynajmniej chciałbym wszystko z siebie wypłuc.

Przedtem uwodzone literatów, przyjmowano tych lepszych, większych, w Belwederze. W 56 sądzili, że odwilż była ich dziełem. Zgodziliśmy się, że to nieprawda. To, co stało się potem, było bolesnym ciosem dla elity intelektualnej. Gomułka był nie tylko prymitywny, on wiedział, że władza siedziała już mocno w siodle, miała własny aparat represji, więzien do licha i trochę, sądownictwo odpowiednio skorumpowane, wobec tego po co "Popiół i diament", po co literatura? Murzyn zrobił swoje, Murzyn może odejść.

I tu nagle brak zamówienia społecznego, pustka. I co my wtedy robimy? Przystępujemy do opozycji. Bo jak to? Kochali, pieścili i rzucili. Mówię grubiancko, jak socrealista, ale trzeba mówić ogólnie a potem będziemy nuansować poszczególne postacie, wyszukiwać autentyczne nawroconych. W ogólnych zarysach tak to przebiegało. Rok 56 załamał mit inżynierów dusz, załamał mit politycznej użyteczności tych, którzy wierszami obrazami, symfoniami podpierali system. I tak zwana elita, która służyła wiernie, została odprawiona z kwitkiem, bo pan był nuworysz i gardził inteligencją.

J T Odsuwano inteligencję mimo takich jej zasług. Bo przecież pomagała władzy nie w chwili jej stabilizowania się, zapalania się mirazy normalizacji, lecz w momencie najbardziej tragicznym dla społeczeństwa, po sfalszowanych wyborach, kiedy ginęli ludzie z AK, siedzieli po więzieniach.

Z H Stalin zakładał, że sowietyzacja Polski będzie trwała dłużej, niż to stało się w rzeczywistości. Bierut przyjeżdżał do Stalina i mówił, że już trzeba aresztować Wyszyńskiego i tak dalej. To był Bierut, zaciężny, ale ta elita partyjna i liberalna jako dobrowolcy poszli w ogień z okrzykiem hurra i twierdza została zdobyta.

J T Ale, ale ta inteligencja polska w czasie okupacji niemieckiej nie zdradziła, nie poszła na żadne układy.

Z H łącznie z niektórymi nacjonalistycznymi odłamami.

J T Natomiast w kilka lat później, kiedy represje, oczywiście nie spektakularne, bo nie stawiano pod mur na ulicach - były straszne i dotyczyły ciągle elity narodu, najczęściej tych szlachetnych i także mądrych - a nie wszyscy rodzą się z zadatkami na mądrych - tych, co właśnie ocaleli, co się dzieje?

Z H Rewolucja kulturalna na uniwersytetach!

J T Triumfujący Kongres Nauki w 51, na którym byłem, i likwidacja wtedy Polskiej Akademii Umiejętności. Ciągłe ci sami prestidigitatorzy. Potem miały być kolejne zdmuchnięcia, jak w stosunku do warszawskiej filozofii po 68 roku.

Z H Zaczniemy jednak od początku, choćby dla tych, którzy twierdzą, że uwertura była piękna. Przełom lat czterdziestych i pięćdziesiątych to rewolucja na uniwersytetach, inaczej mówiąc, likwidacja bez mała całej naszej humanistyki. Nie ma o tym żadnych świadectw bezpośrednich. Co najwyżej suche fakty. Sprawcy milczą, ofiary wymarły. Biała plama. A działa się to nie w Pekinie, ale na Krakowskim Przedmieściu.

Nowi generałowie napoleońscy, tacy jak Pomian czy Kołakowski nie zajmowali się tym brudnym procederem, kierowali ogniem ideologicznym, a do brudnej roboty przydzielona była hurma aktywistów, którzy potem ładowali na wysokich stanowiskach w aparacie partyjnym. W efekcie tego trzęsienia ziemi zniknęli uczeni reprezentujący różne kierunki, o wielkim dorobku, autorytecie naukowo-moralnym. Ajdukiewicz, Ossowsky, Elzenberg, Ingarden, Tatarkiewicz. Lista długa i piękna. Zaden z nich nie zaczął mówić nowomową, nie pokajał się, nie błądził jako fenomenolog czy nieopozytivistą. Więc oni mogli, a inni nie? Nikt nie przemówił w ich obronie. Na placu została jedynie słuszna filozofia marksistowska i tak jak u literatów zaczął się cyrk pcheł Kronska, znający jady systemu, prowadził populistyczne, to znaczy trywialne wykłady dla sympatyków, ale za to upajające seminaria dla niektórych wybranych, i walczył z Schaffem, którego pozycja partyjna była mocna, bo studiował w Moskwie. Nikt normalny nie mógł się polapać na czym polegały ciosy, manewry taktyczne. Pozorny ruch myśli. Humanitarna pani Kronska zatrudniła zwolnionych naukowców w Bibliotece Klasyków Filozofii. Elzenberg tłumaczył Rousseau, ktoś inny Kanta. Byli to ludzie w pełni sił, a wraz z nimi poszło w odstawkę sporo młodych pracowników naukowych. Wytworzyła się straszliwa luka pokoleniowa. Rozgorzała walka z burżuazyjną nauką, i tak dalej. Technika tej walki była prosta. Poszedłem raz, chyba w roku 1950, na otwarte zebranie ZMP, żeby posłuchać. Wstał rosły blondyn i powiedział, że trzeba skończyć z burżuazyjnymi profesorami, kto z was rozprawi się z profesorem Konradem Gorskim? Na to jakas łapa podniosła się w górę. Ja! - Dobrze! - Na czym to po-

legało? Wchodził profesor, zaczynał wykład o Krasinskim, wtedy oddelegowany do zwalczania wstawał pan profesor. Mówi tutaj o Krasinskim, ale pan nie podkreśla roli walki klasowej w literaturze polskiej, - i tak dalej, aż do skutku. Starszy pan, trochę zdenerwowany, zaczynał to nie jest temat mojego wykładu! - nawiązywał do swojego przerwano go wątku. Ale za chwilę tamten, czujny, znowu wstawał no tak, ale nie ma o walce klasowej. A co działo się, jeżeli ta nasza analogia ma być prowadzona dalej, w Wiedniu, rok przed Anshlussem? Był taki filozof z Koła Wiedenskiego Moritz Schlick, który został zastrzelony przez studenta faszystę w gmachu uniwersytetu. Trzeba się cieszyć, że u nas do tego nie doszło. Ale tu i tam bojówki chodziły na wykłady takich strasznych ludzi jak Wittgenstein czy Tatarkiewicz, i też wyli. Z innych przesłanek teoretycznych, ale to można pominąć, bo tyle wart jest Lenin co Chamberlain. Dziwne, ale nikomu nie przyszła na myśl analogia choćby z bojówkami ONR-u.

J T Pamiętam tamte lata. Utwierdzano getta i odcinano od ludzi o innych poglądach, zabraniano wymiany tych poglądów.

Z H I straszono - ze znajdziemy się na smietniku historii. Był taki młodzieniec, który zawsze w minionym okresie wylał się z zza jakiegos rogu ulicy, szedł za mną i długo mówił, że jestem na smietniku historii. To było jego zadanie partyjne. Nie bił mnie, no, był słabszy, i w dodatku z dobrej mieszczańskiej rodziny. Sadyistyczna komponenta to jedna z podstaw faszyzmu. Dziecinna łatwosc, z jaką likwiduje się przeciwników.

J T Nienawisc do słowa "stary", przeciwstawione słowo "młody" jest charakterystyczne dla języka faszystowskiego, ale i socrealistycznego. A jak pan rozumie Gombrowiczowskie postawienie na wieczną młodosć?

Z H Ach, to niewinne, to ma podkład erotyczny, niedojrzałość jako kategoria estetyczna.

J T Także jako kategoria ontologiczna. Nie wiadomo zresztą czy to pozytywne, czy tragiczne. I tak, i tak. Ale wie pan, oglądałem prapremierę francuską "Operetki" w Theatre National Populaire na fali ruchu studenckiego w Paryżu zaraz po roku 1969. Na ulicy oglądałem to, co de Gaulle nazwał "Chienlit" - maskaradą, solidaryzowałem się z tym określeniem. Uczylem na Sorbonie, uczyłem też wtedy w Nanterre, rozmawiałem z młodzieżą na ulicy. Jakie tam były nutki faszystowskie! Usłyszałem, że młodzież francuska nie ma wolności, ale polską trzeba zamykać do więzienia, bo w socjalizmie konieczna jest dyscyplina. I ta "Operetka" przystawała wtedy jakimś bokiem do tej młodzieży, odbior sali był entuzjastyczny. Moze dlatego, że czuła młodosć na sposób pierwotny, a moze dlatego, że wkładała stary świat, rozpadający się, do trumny. Trumna na scenie, to mogło współbrzmieć z emocjami anarchistycznymi. Oczywiście, Gombrowicz ukazuje także młodosć okrutną, sadyistyczną, w "Ferdydurke", "Pornografii", "Kosmosie", czy "Słubie" poprzez postać Henryka. Ach, wszyscy tam u niego, i młodzi, starzy, są okrutni i pozbawieni właściwie uczuć miękkich, ciepłych, uczuć poza-biologicznych. To zwierciadło wystawione okrutnemu współczesnemu światu ruchów faszystowskich i Gombrowicz musiał sobie zdawać z tego sprawę. Proszę wybaczyć, jeszcze jedno wspomnienie. Pierwszy mój wykład z literatury na Sorbonie, natychmiast po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce, rozpoczynałem długim cytatem monologu Henryka ze "Słubu", gdy Henryk-władca kaze wszystkim wtrącić do więzienia i wziąć za mordę. Głos mi drżał. Zimna pasja piora Gombrowicza szła pod prąd przystosowania polskiej literatury.

Z H Bo wie pan, to był wielki indywidualista. Dobry smak, wielkopanskosc,

zupełnie nie pasowały do rodzimej gar-kuchni, on by nie poszedł na żadną współpracę. Jego urok polegał na tym, że robił z każdego durnia. Pojechałem do niego z lekarstwami, a on zrobił ze mnie sprawnie i błyskawicznie durnia, bo nie czytałem "L'Etire et le Neant". Gombrowicz filozofię znał tak po hrabiowsku. Mój stosunek do niego jest niejasny, uważam, że to byłby genialny pisarz, gdyby nie brakło mu miłości, "tej, która obraca słońca i inne gwiazdy". Uprawiał swoje poletko znakomite. Ale ponieważ jego życie osobiste, jego doświadczenie było okrutne, on to przerobił na obraz świata, na tę gładką, suchą, chirurgiczną stylizację, na język krystaliczny. Poprawiał Dantego, jest taka jego rozprawka przeciwko Dantemu, brał tercyny i wykazywał, że mogą być lepiej napisane. Ungaretti chciał mnie złinczować, gdy się dowiedział, że jestem Polakiem. W tym wszystkim jest pewien sadyzm, ale nie mający nic wspólnego z tym diabelskim korowodem, o którym mowiliśmy.

J T Wracając więc do korowodu mowil pan, że to była marna, humorystyczna literatura, ale czy nie była i tak, że nie tylko pewna mitologia niszczyła literaturę, ale na lep ideologów poszli także różni niewielcy pisarze, dla których to była szansa znaczenia?

Z H Trudno powiedzieć, kto jest wielkim pisarzem. Jaka jest w Polsce obiegowa hierarchia wartości literackich? Wielkie pisarki to Zofia Nałkowska, Maria Dąbrowska, ale nikt nie wie o Hannie Malewskiej, która dla mnie jest chyba najbardziej uniwersalną pisarką polską. Przecież Malewska to pisarka właściwie nieznana, poza obiegiem, poza wypisami szkolnymi, poza wszystkim. A Vincenz, Stempowski, zwłaszcza ten ostatni, nie wpłynęli na rozwichrzoną, nieprecyzyjną prozę polską? Prawdę mówiąc, jest bardzo mało pisarzy na świecie, gatunek na wymiarciu. Po śmierci Manna, Faulknera, trzeba szukać ze świecą prawdziwego pisarza. Beckett, Ionesco stworzyli własny świat. Dodałbym Gombrowicza. Mowiliśmy o Czesławie Miłoszu, szukajmy dalej i znajdziemy jeszcze kilku, Borges na przykład.

A w Polsce jest coś około dwu tysięcy statystycznych pisarzy. Nic dziwnego, że ta dywizja szukała oparcia w polityce, która dawała nagrody, medale, papier, stołki poselskie, i stwarzała rangi, zupełnie jak w carskiej Rosji. Był generał-pisarz, był pułkownik-pisarz, porucznik, a ci z koła młodych to byli podchorążowie i szkoła kadetów. Sytuacja materialna większości członków związku literatów w okresie, o którym mowimy, była znakomita, a ich kariery błyskotliwe i szybkie. Pracujący w tym zawodzie Włosi, Anglicy, Niemcy czy Francuzi, to biedacy, a serce się kraje. Jest taki znakomity eseista, Cioran, biedaczyna, je podobno obiady w jakimś domu akademickim, pomaga mu dobry pan Ionesco, a z książek nie ma żadnych pieniędzy. Przejęty literat na Zachodzie nie może utrzymać się z literatury. O, tu jest pies pogrzebany! Musi być profesorem uniwersytetu, bidaka, jak ma odpowiednie wykształcenie, albo pracować w banku, jak Eliot. Ktos, kto tam decyduje się pisać, podejmuje ogromne ryzyko, natomiast tutaj opływał w honory, żył w dostatku, znacznie powyżej przeciętnego poziomu fachowca w innej branży. Ryzyko było tylko polityczne - wyczuć wiatry. Polityczna i finansowa pisarza jest bardzo ważną sprawą, wracam do tych brutalnych historii jak kucharka. I tutaj wracamy też do sprawy talentów. Skoro człowiek był członkiem związku, naturalną koleją rzeczy zanosił książki do wydawnictwa. I ja nie znam przypadku, za mojej pamięci i czasów, żeby odrzucono książkę, ponieważ była zła, to znaczy źle napisana. A może się załozymy? Może pan zna taki przykład? Bo ja nie. Byłem w randze, powiedzmy, porucznika, i to już szło. Z młodymi było gorzej, a potem całkiem źle. Debiutant musiał mieć poparcie, potem już przestali popierać. Na Zachodzie wydawca kalkuluje, liczy się z rynkiem. Francis Ponge, poeta francuski,

SZTUKA NIEPOKORNYCH

"Sztuka niepokornych", to cykl prezentujący polskich artystów, którzy odwagili się przemówić w obronie więzionych i prześladowanych. Teksty zawierające materiały biograficzne i fragmenty recenzji będą ukazywać się w najbliższych numerach, by później wejść do katalogu przygotowywanej wystawy

WŁODZIMIERZ DAWIDOWICZ

artysta malarz, grafik, rysownik, ur. 13 listopada 1940, Stanisławów, żonaty, 2 dzieci, studia, Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa 1969

Okolo 20 wystaw indywidualnych malarstwa i grafiki, m.in. Warszawa 1968, 1980, Grodzisk 1976, Włocławek 1978, Grudziądz 1979, udział w ogólnopolskich wystawach malarstwa i grafiki 1968, m.in. Wystawa Ogólnopolska Grafiki Politycznej, Warszawa 1968 (nagroda), Ogólnopolska Wystawa Grafiki Marynistycznej, Sopot 1968 (nagroda), Ogólnopolska Wystawa Mł. Malarstwa, Rzeszów 1968 (wyróżnienie), III Festiwal Szt Pięknych, Warszawa 1970 (srebrny medal), udział w wystawach międzynarodowych i zagr. 1969, m.in. Helsinki, Barcelona, Japonia, Kanada, ZSRR, Australia, wystawy zbiorowe szt. polskiej za granicą, m.in. Arnhem 1975, czł. ZPAP 1969, wyróżnienie na ogólnopolskim konkursie na obraz sztalugowy, Łódź 1971, 1972, nagrody resortowe 1969

Prace cykl obrazów alegorycznych 1969-74, *Topielec* 1970, obrazy o tematyce fantastyczno-naukowej 1974-79, cykl obrazów *Kobieta* 1979, prace na temat Międzynarodowego Roku Dziecka 1979, prace znajdują się w zbiorach państwowych w kraju, w zbiorach zagr., m.in. Szwecja, ZSRR, Węgry, Szwajcaria, Holandia, Włochy, Hiszpania, Australia, RFN, NRD, Rumunia



Włodzimierz Dawidowicz
ul. Malinowskiego 3 m 17
02-776 Warszawa

Malarstwo Włodzimierza Dawidowicza mieści się w kręgu sztuki intuicyjnej i zmysłowej, sztuki przepojonej fantazją i wyobraznią, nastrojem i klimatem zdarzeń czy postaci, sztuki w której na motywach realnych powstaje nierealny obraz przezyc i przecuc

Literatura, muzyka, sztuka inspirująca artystykę skłaniają ku tworzeniu świata na miarę marzeń i kolorowych snów. Powstają obrazy barwne i delikatne, jak motyle i jak one - mimo pozornego chaosu nagromadzonych plam koloru - poddane logicznym prawom, tyle że nie natury, a twórczej koncepcji. Dekoracyjność tego malarstwa, ornamentacje delikatnych form i barw sprawiają, iż odbiera się je emocjonalnie, wrznięto, właśnie jak fantazję czy sen. Świat przedstawiony w obrazach żyje swoim życiem własnym, identyfikowanym z nastrojem wywołanym przez ruch, poezję, muzykę. Artysta świadomie dąży do tego, aby jego dzieła wymykały się konkretnej interpretacji i tłumaczeniom tematu - one powinny być malarską impresją, nastrojem i emocją

Ewa Szemplińska-Ignaczak



wykładał w Alliance Francaise literaturę francuską. Alliance składało się z ładnych dziewcząt, dlatego chodziłem tam bardzo pilnie, uczyły się języka niemieckiego i skandynawskie sekretarki, a na ozdobę dawali literaturę. Francis Ponge przychodził z mnóstwem książek, patrzył na te idiotyczne twarze, czytał jakiś jeden wiersz, Bretona, coś tam mówił, z całkowitym przekonaniem, że uprawia czysty nonsens. Zarabiał tam nędzną pensyjke. I kiedyś zrobiło mi się go żal, przedstawiłem się, zaprosiłem na wino. W czasie rozmowy to pan czytał Eluarda, student tego głupiego Instytutu? - Ja mówię bo wie pan, ja sam próbuję pisać - Ach, tak, pan jest Polakiem? A jaki nakład miał pierwszy tom pana wierszy? - Ja powiedziałem z dumą 1500 egzemplarzy - On mówi to szalony! - Ja już mu nie mówiłem o nakładach stutysięcznych starszych i zasłużonych literatów. Jego "Parti pris des choses" rozchodziło się przez pięć czy dziesięć lat, i nakład wynosił, powiedzmy, tysiąc - dwa tysiące egzemplarzy.

Nie jestem biegły w literaturze epoki stalinowskiej, mało czytałem, więc z konieczności kręcimy się wokół socjologii sztuki, polityki, literatury, moralności zawodowej. Z tym, co mówimy, łączy się robienie na siłę tak zwanej autentycznej literatury robotniczej i chłopskiej. Cynicznie wyszukiwało się tak zwane surowe talenty, obsypywano nagrodami i zostawiano na lodzie. Na przykładzie tak zwanego awansu społecznego nie tylko w dziedzinie sztuki, ale także w innych dziedzinach, exemplum Soldek, można śledzić to, co Besancon nazywa falsyfikacją dobra. Nie wiem, czy pan sobie przypomina, że w czasie kiedy szefem "Twórczości" był Wazyk, chodził po redakcjach taki murarz, który drukował co drugi numer wiersze. Był to potem człowiek kompletnie zniszczony, zupełny alkoholik, nigdy nie przyjęli go do związku literatów, bo on miał być naturalszczik. Tak jak reżyser wziął z ulicy do filmu "Złodzieje rowerów" aktora - i to jest autentyczne, który nigdy nie był aktorem, i on do końca życia czeka, żeby powtorzyć

swoj debiut. Więc to moje miesocjalistyczne poczucie sprawiedliwości, jakiegoś elementarnego humanizmu, żeby się przed taką emancypacją, takim awansem Ale to już przeszłość

W tej chwili nie opłaca się po prostu studiować w pewnych dziedzinach - niech mi pan wymieni nazwisko jednego wybitnego filozofa w Polsce! Ja mam na koncu języka, ale nie jest tak bardzo wy-

bitny, żeby dał się porównać z Ingardenem, Elzenbergiem, Tatarkiewiczem, Kotarbinskim i tak dalej. Kolejne ideologiczne wstrząsy fatalnie się odbiły na polskiej nauce. Ja próbowałem także wykła-

dac. Najpierw miałem czterystu studentów, potem trzystu, potem kilkudziesięciu. Ale tylko dwóch studentów zabierało rozsądny głos w dyskusji. Potem okazało się, że jeden został fizykiem, drugi matematykiem. A reszta - to byli ludzie młodzi, ale znudzeni, a przede wszystkim bez przyszłości, bez pasji poznawczej. Bo i po co Szkoły średnie, zwłaszcza na prowincji, są fatalne. W tej chwili wykładanie na uniwersytetach to jest katanga.

Dokonczenie
w następnym
numerze

Nowe prawo ontaryjskie skuteczniej chroni pracowników przed szkodliwymi substancjami

Czy się pracuje w biurze, w kopalni, w fabryce czy w warsztacie, można być narazonym na działanie niebezpiecznych substancji, nie będąc nawet tego świadomym

6 listopada rząd ontaryjski wprowadził nowy przepis, który wejdzie w życie 6 grudnia 1986. Nowy przepis w dwojaki sposób zapewnia lepszą ochronę w miejscu pracy. Po pierwsze, ustala legalne granice stopnia narazenia na przeszło 600 różnych toksycznych materiałów. Po drugie wymaga, by zmniejszono stopień narazenia pracowników na toksyczne substancje, poprzez instalowanie technicznych systemów kontroli, takich jak udoskonalona wentylacja zamiast masek ochronnych.

Prosimy odwiedzić najbliższe biuro Ontario Ministry of Labour i zapoznać się tam z listą materiałów i wprowadzonymi ograniczeniami.

Egzemplarz broszury z nowym przepisem, zawierającej też spis substancji toksycznych i limity narazenia na ich działanie, można otrzymać wysyłając czek lub money order na \$1, wystawiony na the Treasurer of Ontario, na adres

Ministry of Government Services
Publications Services Section
5th Floor
880 Bay Street
Toronto, Ontario
M7A 1N8

Ministry of Labour

 Ontario

Minister Hon. William Wrye
Premier Hon. David Peterson

Polski Instytut Naukowy
w Kanadzie, Oddział
Toronto, PCAG
i Zw. Narodowy Polaków
organizuje odczyt
DR. TADEUSZA BUGAJA,
Przewodniczącego Karkonoskiego
Towarzystwa Naukowego
wykładowcy na Uniwersytecie
we Wrocławiu na temat
LOSÓW DZIECI POLSKICH
W LATACH II WOJNY
ŚWIATOWEJ

w dolnej sali Credit Union 220
Roncesvalles Ave. w piątek
5 grudnia godz. 7.30 pm
Wstęp wolny datki na pomoc
dzieciom w szpitalach w Polsce



Mecenas
January

PRAWO I TY

ODCINEK 20

Ciąg dalszy

ŁĄCZENIE RODZIN Immigration Form IMM #1344

Reprodukujemy obok (w pomniejszeniu) formularz Immigration Form IMM # 1344, który musi wypełnić każdy, kto sponsoruje członków rodziny imigrujących do Kanady. Władze imigracyjne wymagają wypełnienia i podpisania tego formularza w 3 egzemplarzach. Formularze można otrzymać w najbliższym biurze imigracyjnym - *Canadian Immigration Office*.

Wypełniając ten rodzaj kwestionariusza, należy podać następujące informacje: pełne imię i nazwisko, datę urodzenia, pełny adres i numer telefonu, nazwisko pracodawcy lub nazwę firmy w której się pracuje oraz telefon. Sponsor podaje też, czy jest obywatelem kanadyjskim czy tylko stałym mieszkańcem Kanady (*permanent resident*), a jeśli jest stałym mieszkańcem Kanady, to podaje dokładną datę (dzień, miesiąc i rok) uzyskania statusu stałego mieszkańca Kanady oraz podaje gdzie wydano wizę imigracyjną.

Następnie kandydat na sponsora podaje informacje o imionach i nazwiskach, miejscu i dacie urodzenia, stanie cywilnym i obywatelstwie osób, które zamierza sponsorować (lub osoby, oczywiście) oraz o tym, w jakim stopniu jest spokrewniony(a) z tymi osobami.

Wreszcie, na tym samym formularzu, podpisuje się deklarację, że się będzie opiekowało sponsorowanymi osobami oraz oświadczenie, że podane informacje są prawdziwe.

Tak wypełniony formularz podpisuje się właściciel w obecności urzędnika imigracyjnego (*immigration officer*, proszę nie tłumaczyć oficer imigracyjny, bo to nie po polsku).

Osoby sponsorujące, które są żonate/zamężne powinny się pojawić w biurze imigracyjnym w towarzystwie współmałżonka, bowiem jej/jego podpis na dokumencie o sponsorowaniu rodziny też jest wymagany.

Ciąg dalszy nastąpi

The form is titled 'Immigration Form IMM #1344' and is used for family sponsorship. It contains several sections: 'PERSONAL INFORMATION', 'FAMILY INFORMATION', 'SPONSOR INFORMATION', and 'DECLARATION'. The sample form is filled out with details for a sponsor named 'LAWRENCE' and his family members, including 'JOAN' (mother) and 'MORHAN' (father). The sponsor is identified as 'CORPUSARCH CANADA LTD'.

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN Ltd.

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St West Toronto
TEL 762-5365

ZAWIADAMIJA

całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego na życzenie klienta
Posiadamy również wysokiej jakości wyroby garmazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

214-226

ANDRZEJ

z Warszawy

ZAPRASZA

do swojego nowo otwartego Salonu Piękności

"Paris Studio"

oferując swoje usługi fryzjerskie i kosmetyczne przy dobrej muzyce i dobrej atmosferze

2007 Bloor St W, Toronto (Subway Station Runnymede)

2 minuty w stronę High Park

TEL 766-0660

214-226

INSTITUTE OF TECHNICAL ZAWOD SPAWACZA (WELDER)

możesz zdobyć w ciągu 1 tygodnia do 6 miesięcy w zależności od twoich wstępnych wiadomości
KWALIFIKOWANY SPAWACZ ZARABIA W KANADZIE 8-20 \$ na godzinę I NIĘ MA PROBLEMU Z ZNALEZIENIEM PRACY

Zdobycie potrzebnych uprawnień spawalniczych zapewni ci udział w KURSACH organizowanych przez naszą SZKOŁĘ TECHNICZNA Adres 734 KIPLING AVE TORONTO TELEFON 255-2369

Prowadzimy kursy w zakresie nauki czytania rysunku technicznego w j. angielskim (BLUEPRINT READING) i praktyczną naukę technik spawalniczych MIG TIG ARC. Uczymy spawac Stal aluminium stale specjalne i nierdzewne (Stainless Steel) rury (pipe) i konstrukcje (structural welding) CWB MCCR pressure tickets (CI 69) etc. Przy ograniczonych środkach można na cel nauki zawodu łatwo uzyskać pomoc Rządu poprzez Urząd Imigracji i Zatrudnienia

213 225

ADWOKACI I KONSULTANCI

DIVORCE AID
ROZWÓD
BEZ ADWOKATÓW
290 dol dla małżeństwa bezdzietnego
390 dol z dziećmi
Informacje 226-0335
KAROL BELDOWSKI



**LECH
W. PRUSIŃSKI**
Immigration Consultant

Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12-7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt
Biuro 192 Garden Ave
TEL. 588-1659

**JULIA
DZIWIŃSKA LL M**
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
TEL (416) 864-1182
od 4 do 7 po południu

Udział porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski m.in. małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notarialne kupna i sprzedaż domów gruntów i mieszkań dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce pisanie pism do polskich sądów i urzędów prowadzenie krewnych i odwołania od odmowy wydania paszportów tłumaczenia dokumentów
Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West
Toronto Ont M6J 1E4

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471
Czynne poniedziałki, wtorki
czwartki i piątki, godz 10 00-4 00
POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów

Adwokat
Specjalista
w sprawach kryminalnych
**KRZYSZTOF
PREOBRAZEŃSKI**
99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964-1717
Res 537-8842

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
TŁUMACZ
PRZYSIĘGLY
309 Crichton Street,
OTTAWA, K1M 1W3
Tel (613) 741-8680

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)
TEL (613) 727-5662
Porady prawne i korespondencja
po polsku i po angielsku

CINEMATIC

Produkcja filmów
VIDEO
Najwyższej jakości,
po najniższej cenie -
to najlepszy sposób na ocalenie
niepowtarzalnych chwil
743-8142

HALINA BARANOWSKA

Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju
Biuro 622-1115, dom 746-5270

EVA Electronics

MIROSLAW STEFANSKI
oferuje komputery
IBM-PC-XT COMPATIBLE
● wysokiej jakości ● obsługa w całej Kanadzie
ceny nie do pobicia ● fachowa porada na temat
oprogramowania (software)
TEL (416) 749-7728

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA
Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe
● Mortgage - hipoteczne ● Business - handlowe
● RRSP, Annuity - emerytury
SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Andrzej Krysiak
TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

ROZWÓD ?

Wniosek jednego z małżonków wystarcza do otrzymania rozwodu za pośrednictwem Międzynarodowej Agencji do Spraw Rozwodowych. Agencja załatwia na miejscu oficjalne rozwody przez międzynarodowy Sąd, uznane na całym świecie. Opłaty stałe, nieulegające żadnym podwyżkom. Rozwody gwarantowane w ciągu trzech do czterech tygodni.

CENY PRZYSTĘPNE

MÓWIMY PO POLSKU

INTERNATIONAL CONSULTANTS

Suite 2032
333 N Michigan Ave.
Chicago, IL 60601
Tel (312) 346-3176

7th Floor
12 W 31st St
New York, NY 10001
Tel (212) 967-4986

BIURA OTWARTE OD 10 RANO DO 5 PO POŁ (WŁĄCZNIE Z SOBOTAMI)

Formalności można także załatwić korespondencyjnie



KŁOPOTY Z ANGIELSKIM

TRZECI ETAP NAUKI

ALEKSANDER PIEKARSKI

Pierwszym etapem nauki angielskiego jest kurs podstawowy. Powinno się uzyskać w tym czasie znajomość ok. 1500 słów w zakresie rozumienia mowy i pisma oraz umiejętność mówienia i pisania z gramatyczną i ortograficzną poprawnością również z ograniczeniem do 1500 słów. Przy dobrej woli przeciętny człowiek ma szansę uporać się z tym wszystkim w ciągu 150-200 godzin. O przyczynach niepowodzenia pisaliśmy sporo, więc nie można tematu powtarzać w nieskończoność.

Drugi etap nauki. Kurs dla zaawansowanych. Znajomość słów przekracza 2000. Rozumienie mowy i czynne mówienie o niebo lepsze niż na szczeblu podstawowym.

Ukończenie kursu dla zaawansowanych nie oznacza całkowitego opanowania języka. Zaawansowani w powyższym zakresie chcą się uczyć dalej. Niby nieźle znają język, potrafią powiedzieć lub napisać co potrzebują, a jednak przy oglądaniu filmu sporo zdan lub słów "ucieka", to samo przy słuchaniu radia, przy czytaniu gazety czy książki. Należałoby uczyć się dalej. Na tej drodze wyrasta nieoczekiwana przeszkoda. Okazuje się, że w zasadzie nie ma ani książek, ani kursów dla "bardziej zaawansowanych". Czy istotnie nie ma, czy też nie umiemy szukać?

Istnieją liczne drogi i sposoby dalszej nauki angielskiego. Nie można tego szukać w szufladce ze zbiorami podręczników czy kursów nauki języka angielskiego dla cudzoziemców czy jak ich tam nazwiemy. To już nie jest *English as a Second Language (ESL)*. Należy więc

sięgnąć dalej. Niezłym podręcznikiem będzie po prostu szkolna książka do nauki języka angielskiego w starszych klasach. Wydział Oświaty prowadzi szkoły wieczorowe dla dorosłych. Można zapisać się na taki kurs wstępując do 11 czy 12 klasy. Istnieją również studia literatury angielskiej wieczorowe. Kto szuka, ten znajdzie.

Istnieje poważna przeszkoda właściwa tylko dla języka angielskiego. Nie można rozszerzać swego słownika wyłącznie z książek, bo nie zna się wymowy nowych słów. Dlatego konieczny jest kontakt z Kanadyjczykami. Jak wejść w to środowisko by być przyjętym przyjaźnie? Jak znaleźć grono ludzi cierpliwych, którzy by służyli nam gratisową konwersacją i mieli cierpliwość poprawiać nas gdy trzeba? Wiadomo, że ludzie żyjący na emeryturze powszechnie się nudzą i ich osobistym dramatem jest świadomość, że już są nikomu niepotrzebni. Idealnym rozwiązaniem byłby częsty kontakt z osobą emerytowaną. Gdzie znaleźć? Przy każdej większej parafii Kościoła Katolickiego za pośrednictwem duchownego możemy nawiązać interesującą nas znajomość. Emeryt się ucieszy, że komus tam okazał się przydatny.

Emfaticzne EVER

Emfaza = wzmocnienie wyrazistości uczuciowej słowa, duża lub przesadna uczuciowość słowna.

W języku polskim mamy *partykuły emfaticzne* c, ci, ino, no, ze, itp. *Chodź no tutaj! Idźże wreszcie!* *A to ci dopiero historia!* Partykuły te wyrażają uczuciowe zaangażowanie mówią-

cego

W języku angielskim istnieje emfaticzne EVER, które zawiera ładunek uczuciowy mówiącego

He did what I asked him to do

He did whatever I asked him to do

Who told you that?

Who ever told you that?

I'll tell you when you make a mistake

I'll tell you whenever you make a mistake

Where has she gone?

Wherever has she gone?

The word ever is sometimes used in this way to give emphasis to word like who which and what

Pułapki pisowni

I'm ready to pay the bill. He never pays his bills.

Here is a donkey. There are two donkeys.

Don't wake up the baby. Babies often cry.

Will you try again? She never tries hard.

Dojaj s albo ies do następujących słów - dokonaj innych zmian jeśli trzeba body, buy, day, enjoy, hurry, marry, reply, supply, say

CAN = BE ABLE

I will come if I can = I will come if I am able to

I can see you tomorrow = I'll be able to see you tomorrow

She couldn't understand me = She wasn't able to understand me

Czasami jednak nie można was able to zamienić na could

He was able to leave Europe before the war began

He didn't agree with me at first but I was able to persuade him

Nowa propozycja nauki angielskiego SAMOKSZTAŁCENIE KIEROWANE

Informacje po polsku, tel 630-6160 Toronto

Ponadto rok 1986 może być ostatnim rokiem, w którym dochód z wynajmu wlicza się do bazy służącej do obliczenia tego limitu procentowego.

Jeżeli ktoś osiągnął już w tym roku \$1,000 dochodu z odsetek i rozważa wpłatę na RRSP, planując ją na luty 1987, powinien zrobić to już teraz, gdyż dochód z procentów od funduszy ulokowanych w RRSP nie podlega opodatkowaniu. Warto rozważyć wpłatę na konto współmałżonka (po trzech latach zarówno dochód z tytułu procentów, jak również pierwotna wpłata traktowane będą jako jego dochód) lub dziecka w wieku powyżej 18 lat. Jeżeli dziecko posiada niewielki dochód (np. \$4,200), rodzice nie mogą ująć go w zeznaniu podatkowym. Wpłacając dziecku na RRSP możemy spowodować, że jego dochód obniży się o 18% i odzyskamy w ten sposób możliwość odpisu.

Jeżeli jesteśmy w 50% przedziale podatkowym - za każdego \$1 wpłaconego na RRSP rząd zwraca 50c.

INSTALMENTS

Co prawda dzienne kumulowanie odsetek od zaległych podatków nie jest jeszcze obowiązującym prawem, nie mniej jednak rząd złożył taką propozycję i może ona w każdej chwili stać się rzeczywistością.

A zatem warto uporządkować swoje zaległości w możliwie najszybszym czasie oraz warto pamiętać o obowiązku odprowadzenia kwartalnych podatków w przypadku, gdy roczna należność przekracza \$1,000. Dotyczy to wyłącznie tzw. "self-employed" oraz tych, którzy dostają wynagrodzenie bez potrąceń, np. prowizję.

W roku 1986 obowiązuje domiar i wszyscy ci, którzy odprowadzają kwartalnie do \$1,500 powinni zwiększyć składkę o 15%, w przedziale \$1,500-\$3,750 o 6,5% oraz powyżej \$3,750 o 11,5%. Warto wpłacić wyrównanie przed końcem roku, aby uniknąć niepotrzebnych kar oraz odsetek.

IGRASZKI Z POLSZCZYZNĄ Regionalizmy fonetyczne, gramatyczne i słownikowe

Wymowa polska nie jest tak jednolita jak się nam często wydaje. Nie wszyscy ludzie są zdolni uchwycić ową różnicę. Nazywają się te różnice regionalizmami Regionalizmy fonetyczne

<i>W Warszawie</i>	<i>W Krakowie</i>
<i>mowi się</i>	<i>mowi się</i>
<i>Brat Adama</i>	<i>Brad Adama</i>
<i>Wus rusza</i>	<i>Woz rusza</i>
<i>Pies leży</i>	<i>Piez leży</i>
<i>Nas i was</i>	<i>Naz i was</i>
<i>Las o zmroku</i>	<i>Laz o zmroku</i>

W Krakowie i w Poznaniu udźwięcznia się końcówką spółgłoskę w połączeniach jak podano w przykładach

Różnice gramatyczne niektórych smieszają - tkwią one mocno w języku potocznym np

<i>W Warszawie</i>	<i>W Krakowie</i>
--------------------	-------------------

<i>ten берет</i>	<i>ta беретka</i>
------------------	-------------------

<i>ten krawat</i>	<i>ta krawaika</i>
-------------------	--------------------

<i>ten litr</i>	<i>ta litra (!)</i>
-----------------	---------------------

Różnice słownikowe są poważne

<i>W Warszawie</i>	<i>W Krakowie</i>
--------------------	-------------------

<i>na dworze</i>	<i>na dwor</i>	<i>na polu</i>	<i>na pole</i>
------------------	----------------	----------------	----------------

<i>podworze</i>	<i>na pod</i>	<i>podworzec</i>	<i>na podworcu</i>
-----------------	---------------	------------------	--------------------

<i>worzu</i>	
--------------	--

<i>szyszanowac</i>	<i>sekowac</i>
--------------------	----------------

<i>czarne jagody</i>	<i>borowki</i>
----------------------	----------------

<i>borowki</i>	<i>brusznice</i>
----------------	------------------

<i>jeżyny</i>	<i>ostrężyny</i>
---------------	------------------

<i>wędliniarnia</i>	<i>masarnia</i>
---------------------	-----------------

<i>napoleonka</i>	<i>kremowka</i>
-------------------	-----------------

ONTARIO RETAIL SALES TAX

Począwszy od 1 stycznia 1987, rząd prowincjonalny przywraca podatek od zakupu tzw. "highway truck - tractors, trucks, truck trailers" o masie 11,778 kg lub więcej. W związku z tym firmy planujące zakup pojazdów tego typu, powinny uczynić to przed końcem roku, natomiast te, które pojazdy wynajmują, powinny sprawdzić, czy umowa zawiera klauzulę pozwalającą na kupno, gdyż wynajem pojazdów będzie również podlegał opodatkowaniu począwszy od Nowego Roku.

ODPROWADZANIE

ONTARIO RETAIL SALES TAX

Urząd Podatkowy zajmujący się zbieraniem podatków od sprzedaży w Ontario ogłosił, że nie będzie już akceptował daty stempla pocztowego jako daty potwierdzającej wpłatę należnego podatku w terminie. Chcąc uniknąć 10%-owej kary oraz utraty tzw. "compensation" najlepiej jest płacić za pośrednictwem banku (najpóźniej do 23 następnego miesiąca). Banki nie pobierają dodatkowej opłaty za tę usługę.

PODATEK INDYWIDUALNY - ONTARIO

Tymczasowy domiar w wysokości 3% od podatku powyżej \$5000 ("basic Ontario income tax") wprowadzony w poprzednim budżecie został obecnie zamieniony na stały. Dotyczy on podatników z dochodem podlegającym opodatkowaniu powyżej \$44,000. W ten sposób łączny maksymalny podatek dla mieszkańców Ontario wyniesie w roku 1987 52,53%.

PIOTR CHWALISZ

MURRAY KEESO & CO
Chartered Accountants
(416) 598-2512, 530-0305

PODATKI

ubiegłym roku pisałem na tematy wyłącznie podatkowe, odsyłałem więc Państwa do tamtego materiału. Obecnie chcę skoncentrować się jedynie na planowaniu podatkowym, które powinno zorientować Państwa w aktualnych możliwościach działania jeszcze przed końcem roku.

CAPITAL GAIN EXEMPTION

Łączny limit (za lata 1985 i 1986) wynosi w obecnym roku \$50,000, zaś w przyszłym ulegnie zwiększeniu do \$100,000. Wiele napisano na ten temat, warto może przypomnieć kilka istotnych szczegółów.

1. Nieruchomość lub inna inwestycja nie musi być sprzedana osobie trzeciej, aby można było wykorzystywać odpis. Oznacza to w praktyce, że transakcja kapitałowa może zajść pomiędzy członkami rodziny, co daje możliwość podniesienia podatkowego kosztu zakupu ("adjusted cost base") do nowego pułapu i ewentualne wykorzystanie odpisu przez innego członka rodziny w przyszłości.

2. Warto pamiętać, że transakcje kapitałowe na giełdzie muszą być zrealizowane najpóźniej do 22 grudnia, aby mogły być rozliczone w roku 1986.

REGISTERED RETIREMENT SAVINGS PLAN (RRSP)

Maksymalny odpis w roku 1986 został powiększony do \$7,500 do maksimum 18% dochodu (20%) w latach poprzednich.

KULISY BIZNESU

ODCINEK 19



Przed końcem roku warto przeanalizować sytuację podatkową zarówno biznesu, jak i osoby prywatnej. Dzięki odpowiednim krokom podjętym we właściwym czasie można bowiem uzyskać korzystny efekt podatkowy.

Kanadyjski system podatkowy uważany jest za jeden z najbardziej skomplikowanych na świecie. Ten stan rzeczy został osiągnięty dzięki corocznym zmianom wprowadzanym do istniejącego zbioru praw za pomocą "budżetu" ogłaszanego przez Ministra Finansów.

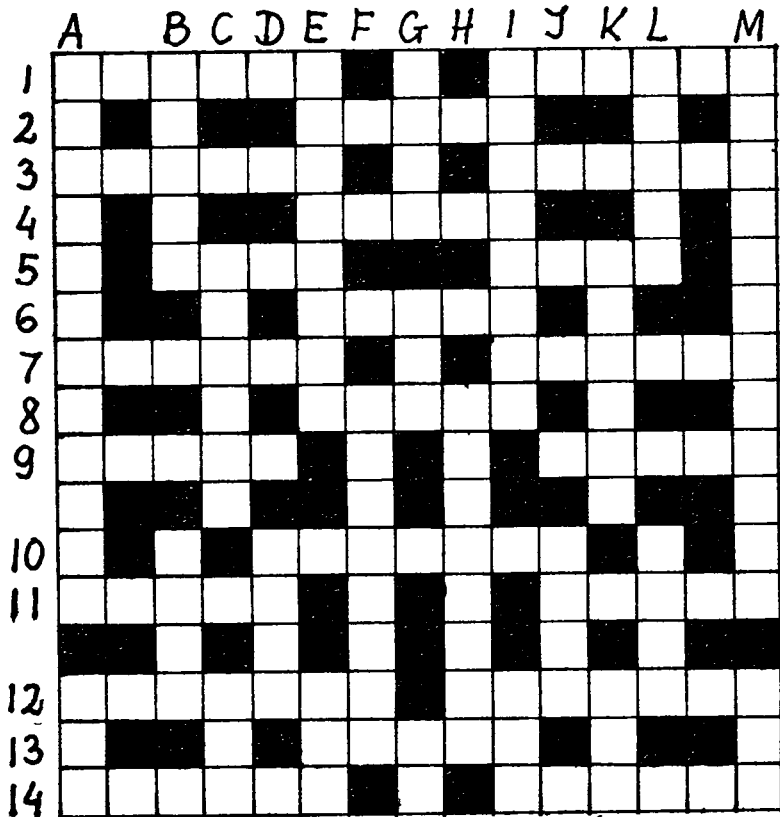
Założeniem systemu kanadyjskiego jest tzw. "integracja", która polega na na równym opodatkowaniu takich samych dochodów niezależnie od ewentualnych kruczków czy wybiegów stosowanych przez niektórych podatników (np. przepuszczanie dochodu przez korporację, wypłacanie sobie dywidend czy premii zamiast zwykłych pensji, etc.).

W praktyce istniejący nadmiar przepisów spędza sen z oczu wielu oraz stwarza możliwości dla nielicznych zorientowanych w sytuacji. Nie chciałbym zagłębiać się w szczegóły prawa podatkowego, gdyż niesposob jest przedstawić skrotowo wszystkich jego aspektów. W

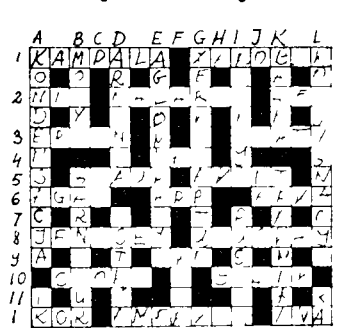
Krzyżówka własna dla oszczędnych



211



Rozwiązanie krzyżówki



Nr 210

- 11 J powoj tropikalny
- 12 A współczesny pisarz amerykański
- 12 H wyspa japońska
- 13 E kopy siana lub zboża
- 14 A dzielnice nędzy
- 1 I zakład przerobu drewna
- PIONOWO**
- 1 A zamieszanie zakłopotanie konfuza
- 1 B temp. poniżej zera
- 1 E jeden z filmowego tłumy
- 1 G grecki bog wojny
- 1 I człowiek uzależniony od heroiny
- 1 L kraina Polski okupowana przez Sowiety
- 1 M manifestacja
- 5 C konglomerat
- 5 K ruchome drzewce połączone z dyslem
- 6-G długowłosa okazy bydła azjatyckie
- 8 F hazardzista w życiu
- 8 H wrózy z gwiazd
- 10-B pole widzenia kamery filmowej
- 10-D duszki lesne w mit germ.
- 10 J glony
- 10-L pachnąca używka
- 12 A sygnał wzywający pomocy
- 12 C jednostka oporności elektr.
- 12 E cztery w talu
- 12 I do okien
- 12 K ptak wodny
- 12 M wizerunek nagiej postaci
- 13 G wielka rzeka syberyjska

POZIOMO

- 1-A busola
- 1 I polski poeta XIX w
- 2-E miejsce na kangurzątko
- 3-A stolica Asyrii
- 3-I poprzedza powstanie frakcji
- 4-E do mięsa
- 5 B na pooperacyjnej ranie
- 5 I ryba drapieżna

6-E kraj w Azji

- 7 A rządzi w zastępstwie małoletniego monarchy
- 7 I śpiewny u Wilniaków
- 8 E laso
- 9-A jednostka natęż. prądu elektr.
- 9 J zwierzę o cennym futrze
- 10-D prowincja Etiopii
- 11 A rzeka we Francji(pisane na wspak)

apteka natury

Redaguje lek med
JADWIGA GORNICKA,
specjalista chorób wewnętrznych
Toronto, Tel 246 - 9371

Świetlik lekarski

Po łacinie *Euphrasia* po grecku i po hiszpańsku - ocznica po francusku *Herbe à l'ophtalmie* po niemiecku - *Augenrost*, po angielsku - *Drug Eyebright* Nazwy ludowe: płaszcz oczka, świetlik, lodziej, mierzcha i inne.

O tej małej niepozornej roślinie pisał w 1919 r. Jan Bieganski w książce *Ziololectnictwo* podając kilka przypadków wyleczenia okładami naparów ze świetlika na noc z zupełnej ślepoty po kilku tygodniach leczenia. W 1953 r. znany lekarz francuski Henryk Leclerc napisał pracę *Świetlik jego legenda historia i farmakologia*.

Prace doświadczalne nad leczniczymi właściwościami świetlika są prowadzone w wielu krajach a szczególnie aktywnie w Szwajcarii i we Włoszech.

Świetlik należy do rodziny trędownikowatych jest to roślina jednoroczna drobna rzadko dorastająca do wysokości 20-30 cm. Łodyga ma sztywną słabo rozgałęzioną drobną listę równomiernie pokrywającą łodygę o kształcie jajowatym o brzożach zapkowatych. Świetlik ma małe kwiaty kształtu łwiej paszczy o średnicy 4-5 mm koloru biało-błękitowego, zrykowane z żółtą plamką na dolnej wardze. Okres kwitnienia od lipca do września.

Świetlik jest polipasożytem. Jego korzenie pobierają pokarm z korzeni innych roślin. Rosnie na łąkach i pastwiskach w zarostach nad rowami a także na terenach gdzie dawniej była puszczę bo w nim prochno jest bardzo dobra pożywka dla wrotu świetlika. Rosliny te są drobne schowane wśród traw i dlatego ich zbieranie jest uciążliwe. Często kilkogodzinne zbieranie daje kilka dekagramów suchego urówka. Surowiec ten jest najczęściej mieszaną świetlika gajowego i lekarskiego.

Główne związki świetlika zawiera glikozydy flawonowe zbliżone w działaniu do rutyny i do witaminy P. Związki garbnikowe, żywiczne, woskowe, olejki oraz sole mineralne w szczególności miedzi, magnezu oraz kwasy krzemowy, kawy, smółki, kumarynę i inne.

Zastosowanie lecznicze

Napar świetlika pobudza czynności wydzielnicze żółdki wątroby i jelit działa ściągająco i przeciwzapalnie. Francuz zalecają stosowanie świetlika w chrypce, kaszlu, katarze nosa a także przy biegunkach i nadkwasocie żołądka.

Wszystcy zgodnie zalecają i zachwycają się korzystnymi efektami przy leczeniu oczu.

Świetlik działa skutecznie przy schorzeniach siatkówki oka, zapaleniu spojówek i łzawieniu oraz reguluje ciśnienie w gałce ocznej, leczy zapalenie błonów spojówek i uporczywe stan zapalne brzożew powiek i skóry powiek.

Poprawia tworzenie się purpury wzrokowej na siatkówce w plamce żółtej, czyli w czołkach i w

pozostałej części siatkówki, czyli w pręcikach, ułatwia przy waganie witaminy A, która jest głównym czynnikiem decydującym o ostrości wzroku i o widzeniu tak w świetle jak i o zmierzchu. Leżenie świetlika jest tak poprawia wzrok, że możliwa jest zmiana okularów na słabsze.

Świetlik wspomagając pamięć i jest skutecznym w leczeniu zakrzepenia w USA wyciągiem ze świetlika leżącego przewlekłe kataru nosa.

Do leczenia rąk i stóp przelocjonowanego ziecia zaparzać pol szklanki wrzącej wody przez 3 minuty i stosować do okładów na oczy na noc. Leczenie tak kontynuować przez dwa do czterech tygodni. Później pić wraz z przedkremem wyciągiem ze świeżo zaparzonej przez 3 minuty 2 szklanki na 2 szklanki wrzącej wody. Po osiągnięciu po poprawie przed odzieniem przy braku łaknienia nadkwasoci, nieżył żołądka. Obecnie przy schorzeniach przewodu pokarmowego stosuje się także inne zioła z powodu trudności otrzymania świetlika, na przykład mieszanke ziołową *Herbapolu Digestion* lub *Galiozian* które a doskonałe w działaniu. Są katarzami stosować 3-4 ki wielką zmieszane w 300 gramach gorącej wody po lekkim ochłodzeniu przelać ciepło na 10-15 minut.

Świetlik można także d. kąpieli z kwiatem i ramianku kwiatem nagietka kwiatem białatka.



oworem kopru, zielem meli, nostryka żółtego i innymi. Korzenie jest również dodanie niewielkiej ilości flakcia naparsinicy ze względu na skuteczne działanie związków kardenolidowych na oczy. Kąpieli z surowca a pomocne w kurzu powiek, jęczmieniu, zmęczeniu wzroku spowodowanym promieniowaniem z dużych kineskopów telewizyjnych i długim czytaniem.

Do przemywania oczu stosowany jest w Francji proszek ze świetlika - 50 g z kwiatu białatka i z listki babki po 20 g. Do 100 g wrzącej wody dają 1 łyżkę tego proszku. Naciąganie trawa 1/2 godziny.

Na obfite wycieki służy z nosa. Stosować 2-3 razy dziennie tampony wielkości grochu nasączone masca ze świetlika (wyciąg alkoholowy) 5 g wazelinę 10 g lanolinę 5 g olejku bergamotowego - 5 kropli.

DOSKONAŁA REKLAMA DLA TWOJEJ FIRMY! EM GOLD PRINT

eleganckie, prestiżowe wizytówki w różnych kolorach i wzorach, kalendarzyki, karty do gry, zapalka książeczkowe z nadrukiem reklamowym, itp.
TEL (416) 247-6411, prosic Ewę

IRENE GERLICZ i JADWIGA HOCH zawiadamiają o otwarciu nowej restauracji AMBER EUROPEAN COUSINE

372 Bloor St W Toronto, Ont
TEL 763 - 6164
Specjalizujemy się w sprzedaży pierożków, gołąbków z kapusty, kotletów, omletów, kiełbasek, zup, sałatek i "sandwiczów" oraz na wszelkie okazje ciastek i tortów

214-226

POLSKI ZŁOTNIK

zawładania o otwarciu nowego sklepu złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave., Toronto,
Ont M6R 2K6,
TEL (416) 532 - 6439

WYKONUJEMY USŁUGI ZŁOTNICZE JAK

- grawerowanie
- naprawa biżuterii złotych i srebrnych
- wykonywanie wyrobów z powierzonego materiału według życzeń Klienta

214-226

U - SAVE MILK

1550 Bloor St West
New Dundast and Bloor West
otwarty od 8 a m - 11 p m
7 dni w tygodniu
SPRZEDAJEMY
polskie pieczywo Open-Window,
importowane kiełbasy, sery,
papierosy i inne artykuły
CHINCZYK MOWI PO POLSKU!

214-226

MODA NA KOKARDY

Nowy szal - kokardy wiąże się zapewne z fryzurą noszoną przez b. popularną w Anglii Fergie -- zonę księcia Andrzeja, a spiętą tą sympatyczną ozdobą. Nawrot do tej bardzo kobiecej wstążki jest symptomatyczny bo przecież nie można jej zawiązać na post-punk jezusa.

Kokardy nosi się na karku, są zwykle aksamitne, jak jedwabne zamszowe, a nawet skorzane nabijane cwiectkami.

Halka Siermięga



Ciąg dalszy z poprzedniego numeru

Nowe drogi

Bezspornie znajduje się astrologia jeszcze na poziomie przednaukowym. Gdzieś jednak spotykamy się od jakiegoś czasu z dążeniami do usunięcia z niej starych naleciałości ezoterycznych, czyniących z astrologii jakąś nieprzebytą dzunglę dla zdrowego rozsądku i trzech poglądów naukowych. Podstawą tego nowoczesnego stosunku jest sucha statystyka. Postęp ten zawdzięczamy kilku lekarzom, matematykom i fizykom, którzy wyszli z założenia, że jest niemożliwe, aby ludzkość od wielu tysięcy lat upierała się przy nonsensach.

Głównymi postępowymi działaczami w tej dziedzinie byli szwajcarski matematyk K. E. Krafft, niemieccy lekarze psychiatry - P. v. Klockler, G. Lomer i Fr. Schwab (S. był także znanym jasnowidzem). Dalej Francuz Choissard, Anglik dr Charles E. O. Carter, psychiatra szwajcarski prof. C. G. Jung i wielu innych. Należy tu także wymienić najlepszego astrologa polskiego dr med. Alfreda Kalacinskiego, zmarłego w Poznaniu w r. 1943.

Prace wspomnianych badaczy obejmują obliczenia statystyczno-porównawcze rzędu dziesiątków tysięcy horoskopów. Niestety, wysiłek tych ludzi wolno toruje sobie drogę, tonąc jeszcze w powodzi przerobek i przedruków starych dzieł o małej wartości. Jedynie 3-tomowe dzieło wspomnianego dr med. Klocklera ukazało się po wojnie w językach francuskim i angielskim.

Lecz posłuchajmy, co mówią powagi lekarskie na Zachodzie o astrologii.

Fragment mowy prof. C. G. Junga, psychiatry o sławie światowej. W astrologii mieści się cała wiedza psychologiczna starożytności. Jest to fakt udokumentowany licznymi statystykami. To zbliża astrologię do poglądów filozoficznych. Możliwość odtwarzania ludzkiego charakteru z daty urodzenia udawadnia wartość astrologii. Astrologia nowoczesna coraz bardziej zbliża się do psychologii, natarczywie stukając do bram uniwersytetów. Kiedy mam pacjenta, którego nie mogę "rozgryźć", rysuję jego horoskop i wówczas mam go jak na dłoni, całkowicie rozszyfrowanego. (Patr. Lohlein - Astrologie 1968).

W książce "Seelenprobleme der Gegenwart" - Problemy psychiczne czasów dzisiejszych (wyd.

Przedmowa

CO MYŚLEĆ O ASTROLOGII?

Proba wyjaśnienia

Rauscher - Zurych) pisze prof. C. G. Jung. Psychika ludzka stara się podzielić ludzi na typy, aby w ten sposób jakos uporządkować chaos istniejący w tej dziedzinie. Można powiedzieć, że dążenia te sięgają czasów niepamiętnych. Najstarsze próby, dające się udokumentować, to astrologia, pochodząca ze Wschodu. Fizjologiczna typologia starożytności dzieli typy ludzkie na zasadnicze cztery temperamenty humoralne, są one w ścisłej styczności z jeszcze starszymi poglądami kosmologicznymi. To, co dawniej miało odbicie w znakach zodiaku (nie mylić z gwiazdozbiorami!), wyrażali dawni lekarze w określeniach fizjologicznych: flegmatyczny, sangwiczny, choleryczny i melancholijny. Jak wiadomo, podział ten obowiązywał przez co najmniej 1700 lat. Zas co dotyczy typologii astrologicznej, to - o dziwo! - obowiązuje ona nadal i dochodzi do rozkwitu.

Astrologia to nowy dział psychoterapii

mówi niemiecki lekarz - psychiatra dr med. G. Lomer. Moje 50-letnie doświadczenie upowadza mnie do tej niezwyklej wypowiedzi. W tym czasie byłem lekarzem chorób nerwowych i psychiatrą w Berlinie i w innych miastach. Jako młody lekarz byłem do astrologii uprzedzony, jak większość moich kolegów. W roku 1916 zastanowiły mnie trafne prognozy pewnego astrologa. Od tego czasu studiowałem tę dziedzinę wnikliwie, stwierdzając, że była ona oczerniana i zniekształcana przez ignorantów. Doszedłem do wniosków wręcz wstrząsających stare nauki i prawidła mają w zasadzie słuszną. Nawet taki podział na 12 typów ludzkich jest bez porównania ścisły i trafniejszy niż podział psychologiczny, stosowany przez Kretschmera, Junga i innych. Ba, każdy, kto jest obeznany z astrologią, uważa liczne poglądy nauki oficjalnej za całkiem prymitywne i niewystarczające.

Umiejętność obliczania astrogramów i ich interpretacji daje lekarzowi duże korzyści w stawianiu diag-

noz i prognoz, pozwala chirurgowi uniknąć dni, kiedy pacjentowi grozi np. krwawienie.

Szczególnie zaś psychoterapia powinna korzystać z astrologii, która wypełniłaby braki tej wiedzy. Będąc przez długie lata lekarzem - hipnotyzerem, byłem raczej doradcą w dziedzinie astrologicznej. Wszak liczni neurotycy to właśnie ludzie "chorujący na swój los". Ciężkie warunki ostatnich czasów tworzą coraz to większe zastępy psychicznych inwalidów. Dla takich chorych jest jak stworzona psychoterapia oparta na astrologii. Lecz aby sprostać wymaganiom nie wystarczy wziąć udział w kursach lub trochę poczytać. Potrzeba na to dłuższego przygotowania. Zaden neurolog, psychiatra lub internista nie powinien w przyszłości lekceważyć astrologii.

Przyznaję, że na drodze do szybkiego i dokładnego opanowania astrologicznego materiału stoi przeszkoda - brak odpowiednich podręczników, szczególnie uwzględniających astrologię na usługach medycyny. (Wyjątek z astr. miesięcznika Astr. Ausk. bogen nr 219 z IX 1969 str. 37).

Możliwości

Zakres możliwości astrologii nie jest dziś tak rozległy, jak to sobie wyobrażają liczni jej bezkrytyczni wyznawcy. W każdym razie wszystko wskazuje na to, że w odniesieniu do wydarzeń losowych u człowieka można przewidywać dość trafnie przede wszystkim to, co jest uwarunkowane psychicznie. Są więc m.in. obliczalne niektóre wypadki indywidualne, spowodowane podnieceniem, beztróską, roztargnieniem lub brawurą. Tego rodzaju są często przyczyny wypadków komunikacyjnych i sportowych. Tu należy sobie uprzytomnić, że śmierć grozi człowiekowi właściwie na każdym kroku, na ulicy, na budowie, przy maszynach itp. Lecz instynkt, podświadomość (lub jak bądź to nazwiemy) prowadzi nas jak pilot automatyczny i pomaga uniknąć niebezpieczeństw. Te odruchy czasem zawiodą podczas występujących okresowo aspektów dysharmonicznych planet. Wówczas zdarza się często katastrofa. Jest to interesujący szczegół dla sportowców, lotników i wielu innych osób. Znając ich czas urodzenia można by ich nie raz ostrzec zawczasu.

W dziedzinie medycyny "wpływ" astrologiczny są w licznych przypadkach widoczne bardzo wyraźnie. Astrologia pozwala lekarzowi w licznych chorobach postawić prognozę pomysłną lub niepomyślną, może wskazać datę kryzysu w chorobie, a nawet powiedzieć, kiedy należy mieć chorego szczególnie na oku, bo może mu grozić exitus.

Znając horoskop, nie raz dałoby się zwrócić uwagę na niektóre utajone stany chorobowe, które mogą przejawiać się dopiero po dłuższym czasie.

Natomiast choroby zakaźne, przed którymi organizm ludzki nie potrafi obronić się sam, jak np. kifa, tyfus płamisty oraz niektóre choroby wirusowe, są astrologicznie nieuchwytne.

Pozornie niewytłumaczalne wydają się być trafne przepowiednie niektórych politycznych morderstw i zamachów. Tymczasem nie jest to znowu takie trudne do obliczenia. W licznych przypadkach tego rodzaju ofiara zachowuje się w pewnym sensie prowokująco w stosunku do morderców lub ich mocodawców. Lekceważąc sobie niebezpieczeństwo, co jest wyraźnie widoczne w horoskopie.

A oto kilka bardziej znanych przypadków z ostatnich czasów trafnie przepowiedzianych przez astrologów.

Zabójstwo niemieckiego ministra Erzbergera przepowiedział Brandler - Pracht o rok wcześniej, w roku 1920.

Socjalistę Eisnera zastrzelono w roku 1919. Astrologowie ostrzegli go uprzednio kilkakrotnie przed grożącym mu zamachem.

O gwałtownym zakończeniu życia Mussoliniego pisała pani Esbertin już w roku 1925.

Zamach na Hitlera pod koniec 1939 r. przepowiedzieli astrologowie już pół roku wcześniej. W prasie polskiej (IKC) pisano już w czerwcu 1939 r. o grożącym zamachu.

Ciąg dalszy
w następnym numerze

27 listopada - 3 grudnia**HOROSKOP****BARAN**

Opracowałeś tak skrupulatnie i realnie plany ze tylko po gratulować. Czy jednak w ostatniej chwili uzwa-



żyłeś wszystkie możliwe przeszkody, które mogą Ci dokuczają? Jeśli nie przygotuj się na nie, bo mimo że masz dużo szczęścia i szans w tej chwili, nic nie będzie szło Ci za łatwo. Jesteś zresztą do tego przyzwyczajony i z wytrwałością godną podziwu starasz się wykorzystywać każdą sprzyjającą okazję, żeby powoli iść do przodu. Znak miły: Rak. Unikaj: Byka. Dzień: piątek. Liczba: 8.

BYK

W finansach nie ryzykuj, a w uczuciach skoncentruj się na jednym, tym najw-



żniejszym dla Ciebie. Uzyskasz wzajemność. Ustabilizowane życie nudzi Cię, choć wydaje Ci się, że jest Ci potrzebne. Dla tego wytwarzasz wokół siebie atmosferę tymczasowości i improwizacji, nawet chaosu lub bałaganu (w domu na przykład). I zawsze znajdujesz wymówkę, która Ci pozwala niczego nie uporządkować. Znak ważny: Strzelec. Unikaj: Bliźnięt. Dzień: wtorek. Liczba: 5.

BLIŹNIĘTA

Dobry okres, ale nie bez roznych komplikacji. Przede wszystkim uważaj na die-



tę. Częstsza kontrola lekarska na pewno poprawi Twoje doległości. Załóż sobie w pracy nie brak Ci urozmaiceń i to różnego rodzaju (nie zawsze są sympatyczne). Potrzeba Ci koniecznie w wolnych chwilach odprężenia, wielu miłych wrażeń to

warzystwa i sympatii ludzi, którzy Ci odpowiadają. Nuda i monotonia wolnych chwil to Twój wrogi nr 1. Znak miły: Koziorożec. Unikaj: Panny. Dzień: niechciany. Liczba: 5.

RAK

Gdziekolwiek wyjeżdżasz, staraj się koło siebie mieć trochę czasu, żeby poznać nowe krajobrazy i ludzi, ich sposób życia. To Ci się bardzo przyda w przyszłości. Miły flirtik czeka Cię wkrótce. Praktyczną pomoc w domu i w pracy otrzymasz wtedy, gdy wzbudzisz sympatię i serdeczność. Dbaj o to bezustannie. Znak sprzyjający: Bliźnięta. Unikaj: ostrych sprzeczek z Wagą w tych dniach. Dzień miły: czwartek. Liczba szczęśliwa: 2.

LEW

Jeśli udało Ci się spędzić miło ten spóźniony urlop, to już bardzo dobrze, bo miałaś okazję odpocząć w domu, trochę zamieszania, bo ktoś będzie wymagał od Ciebie większej niż zwykle uwagi. Ze swoją słynną praktycznością potrafisz wyjść z tego nie tylko bez większych trudności, ale i z korzyścią. Na cały okres do końca roku niesłychanie ważna jest atmosfera w pracy i w domu. Znak pomocny: Baran. Unikaj: konfliktów z Wodnikiem. Dzień miły: sobota. Liczba: 6.

PANNA

Zadnych sprzeczek, zadnych złośliwych słówek i podrywania autorytetu domowników starszych wobec młodszych. Lubisz podróżować i na dłuższe i na krótkie odległości. To Ci przynosi wiele korzyści

(także praktycznych). Twój znak ma szczęście do prowadzenia różnych pertraktacji. Np. handlowych. Kiedy poznajesz nowe okolice i środowiska, jakby szosą, tym zmysłem potrafisz zorientować się, co komu przypada do gustu. Już wkrótce Twoja sytuacja zmieni się tak, że będziesz mógł wykorzystywać swoje uzdolnienia. Znak: Byk. Unikaj: Lwa. Dzień: wtorek. Liczba: 5.

WAGA

Harmonia w domu zależy od Ciebie. Pamiętaj! Masz teraz okazję, żeby wreszcie uregulować i zorganizować swoje zajęcia sensownie. Nie daj się porwać żadnej improwizacji! Znak sprzyjający: nie tylko w tym tygodniu. Strzelec. Unikaj: konfliktów i sprzeczek z Koziorozcem. Dzień: zapowiadający miłe wydarzenia: niedziela. Liczba: szczęśliwa: 1.

SKORPION

Pracuj dokładnie i z zaangażowaniem (bo to właśnie cechuje Twoją pracę), ale rob to tak, żeby się nie przeciążać i nie wpadać w przesadę. Wtedy tracisz głowę i nic z tego dobrego nie wychodzi. Atmosfera w domu jest bardzo ważna dla Twojego nastroju. Nie irytuj się i nie gderaj wtedy, wszystko pojdzie Ci dobrze. Znak sprzyjający: Bliźnięta. Unikaj: konfliktów z osobnikami płci przeciwnej. Spod znaku: Raka. Dzień miły: czwartek. Liczba: 9.

STRZELEC

Będziesz mógł liczyć na dodatkowe zarobki. Twoje sprawy sercowe pomysłnie się rozwiążą, jeśli tylko zdobędziesz się na serdeczność i wyrozumiałość dla obiektu Twoich uczuć. Staraj się być wesoły, a odprężenie przyniesie Ci samo. Kłopoty z dziećmi są przejściowe. Zadowolone zaraz wróci. Znak: serdeczny. Koziorożec.

unikaj konfliktów z Wagą. Dzień, na który czekasz od dawna: niedziela. Liczba: na którą możesz stawiać: 9.

KOZIOROŻEC

Wpadasz chwilami w nastroje zbyt pesymistyczne. Rozmyślanie nieustannie o swoim zdrowiu lub dolegliwościach może Cię rzeczywiście przygnębić. W tej chwili znajdź okoliczności, które dadzą Ci wreszcie pole do popisu. Będzie to zajęcie, które Cię porwie, przygotowywanie planów konkretnych działań, przewidywanie trudności i im zapobieganie. Da Ci pełną satysfakcję. Znak miły: Byk. Unikaj: Ryb. Dzień: na który czekasz: wtorek. Liczba: 2.

WODNIK

Rodzinne sprawy na ogół dobre, choć chwilami burzliwe. Sentymenty też nie którzy zazdrozczą. Wodnikom twierdząc, że szczęście ich nie opuszcza. Istotnie tak jest, ale to szczęście wymaga od nich nieustannej uwagi, nauki, wysiłku, nieraz ponad miarę. Stale muszą mieć wystrzoną uwagę, tak że w kontaktach z otoczeniem, bo choć Wodnik łatwo potrafi zdobywać serca, jednak miewa zawziętych przeciwników, którzy utrudniają mu każdy krok. Na szczęście ma też przyjaciół niezawodnych, np. Barana. Unikaj: Strzelca. Dzień: piątek. Liczba: 9.

RYBY

Nowości, które Ci się podobają i ułatwiają pokonywanie dociekliwych co dziennych trudności. Tobie nowości mogą spowodzić niecierpliwość. Energię i siłę do wytrwania doda Ci, jakas przyjaźń, albo nawet głębsze uczucie, które pozwoli przezwyciężyć chwilowe zmęczenie. Znak sprzyjający: serdeczny. Strzelec. Unikaj: śpię z Wodnikiem. Dzień miły: po niedzieli. Liczba: szczęśliwa: 7.

**FACHOWE EKSPERTYZY
ASTROLOGICZNE**

Po szczegółowe informacje pisz
P. O. Box 366 St. "D", Toronto
M6P 3T9, dzwoni 519-578-1875

- Indywidualne horoskopy
- Wybór partnera
- Rozwiązania trudności życiowych i osobowościowych
- Nowa koncepcja w astrologii



Członek
International Society for Astrological
Research

Na Święta Bożego Narodzenia
OWOCE CYTRUSOWE

najlepiej wyslij przez



POLIMEX

PACZKI DO POLSKI

2053 Dundas St W, Toronto, Ont
M6R 1W8 Tel 537-7914

1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont
Tel 624-1965



Oficjalny przedstawiciel

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE
• OWOCE CYTRUSOWE • SAMOCHODY
• GOTOWKA DO RĄK • LEKI • BONY
• KONTA

POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
wysyłkowa z Toronto Skorzystaj z jej usług



ADVANCE REAL ESTATE LTD



Transakcji kupna i sprzedaży nieruchomości
dokonasz łatwo i w miłej atmosferze korzystając z fachowej obsługi

DANUTA KOTAPKI

DO SPRZEDANIA

Mississauga Cawthra Rd Burn wzniesiony murowany prawie
nowy (5 lat) piętrowy dom 4 sypialnie garaż prywatny zajazd central
na klimatyzacja spokojna ulica blisko szkoły i sklepów

Mississauga (Dundas Hurontario) trzysypialniowy bungalow wy
konczony basement z oddzielnym wejściem i łazienką nadaje się do
wynajęcia garaż prywatny zajazd duża parcela centralna klimatyzacja
pięknie utrzymany dom w spokojnej i wygodnej dzielnicy

Queenway Royal York wzniesiony murowany piętrowy dom 3
sypialnie 2 łazienki garaż prywatny zajazd Wykonczony basement
nadaje się na apartament

Garden wzniesiony murowany piętrowy dom 3 duże sypialnie
wykonczony basement garaż prywatny zajazd

PO BLIŻSZE INFORMACJE PROSZĘ DZWONIC
Biuro 534-9246 Dom 769-5394

UWAGA!

**OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH
Z POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE**

ZALATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBY DLA WIZYTATORA
W POLSKIM BIURZE PODRÓŻY SAVE-O-WAY, KOSZT
ZAPROSZENIA—POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA PASZPORTU WYNIESIE WAS

TYLKO:

\$10.00



SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

Po bliższe
informacje
proszę dzwonić
532-3042

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8

Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa,
paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe —
tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

Pas

Enterprises Ltd

121 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont M6R-2K9

**PACZKI
do
POLSKI**

TEL 531-8786

UWAGA!



**WSZYSTKIE ZLECENIA NADANE
DO 10 GRUDNIA ZOSTANĄ
DOSTARCZONE NA ŚWIĘTA**

Paczki lotnicze (4 - 14 dni) już od 4 90 za kg
Nie pobieramy dodatkowych dopłat do naszych cen
na wysyłkę paczek LOTNICZYCH i MORSKICH.
Na życzenie odbieramy paczki z domu i pakujemy

Na życzenie wysyłamy nasz
nowy 1986-1987 katalog za-
wierający "Paczki do wyboru"

W tym roku oferujemy

- Pomarańcze, cytryny, grejpfruty, banany, kiwi, mandarynki, ananasy i kokosy (Klient może dowolnie zestawiać skład paczki owocowej)
- 115 pozycji atrakcyjnych i poszukiwanych w Kraju artykułów do wyboru. (Klient może dowolnie wybrać zestaw zamawianej paczki łącząc takie artykuły jak kawa, rodzynki, słodczyce, świeże wędliny itp z artykułami odzieżowymi, gospodarczymi, technicznymi i kosmetycznymi)

- Paczki standardowe w zwiększonym wyborze
- Komputery i sprzęt komputerowy

Wszystko można załatwić listownie
lub telefonicznie (416) 531-8786

Pomoczą grono zadowolonych klientów
- skorzystaj z naszego skomputeryzowanego serwisu



PRZEZ WISŁĘ DO KRAJU

WISŁA PARCEL SERVICE

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
Tel 534-9864

PACZKI DO POLSKI

LOTNICZE dostawa do 3 tygodni
MORSKIE dostawa do 3 miesięcy

OWOCE CYTRUSOWE,
ZYWNOSC, ARTYKUŁY GOSPODARCZE,
KWIATY, LEKARSTWA

Przedstawiciele w Burlington, Ont
**BIG WIN CENTRE, 760 Brant Str.
BOGDAN I STANISŁAWA
ADAMCZYK
TEL. 639-7547**

WISŁA PARCEL SERVICE SKŁAD A
WSZYSTKIM SWOIM KLIENTOM
NAJSERDECZNIJSZE ZYCZENIA
ŚWIĄTECZNE



100 University Ave Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595 1244
Telex 06-22186-Pedersen W T

UNITY TRAVEL

OFERUJEMY PAŃSTWU
WYCIECZKI ŚWIĄTECZNE

DO POLSKI - o 11 grudnia - p 22 stycznia, przelot
STERLING AIRWAYS 729 00
DO KOPENHAGI - NA ZAKUPY ŚWIĄTECZNE i
wystawny DUNSKI LUNCH 699 00

o 11 grudnia - p 17 grudnia
w cenę wliczone przelot STERLING AIRWAYS,
HOTEL MAYFA (centrum), śniadanie dzienne,
LUNCH ŚWIĄTECZNY

DO KOPENHAGI - Delux Hotel Scandinavia -
NA BAL NOWOROCZNY 799 00
o 27 grudnia - p 02 stycznia

w cenę wliczone przelot TORONTO-KOPENHAGA
-TORONTO, zakwaterowanie w luksusowym hotelu
SCANDINAVIA (Centrum), śniadanie dzienne,
WYSTAWNA KOLACJA BAL SYLWESTROWY
ZAPRASZAMY, PROSIMY DZWONIC
PO REZERWACJE I INFORMACJE

Tel 595-1244 (Anna)

213 2 5

192 203

**FIRMA PRZEWOZOWA
JANOSIK**

Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana Batorego
Telefon Toronto - 247-0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA
DLA RODZIN

MAX CARPET CLEANING

Czyszczenie dywanów i mebli tapicerskich
NAJNIŻSZE CENY! PEŁNE GWARANCJE!

TEL 255-0350

(dzwonić najlepiej po 8 pm)

ALANA.S FLOWERS

POLSKA KWIACIARNIA
290 The West Mall, Etobicoke
West Mall & Bloor Plaza

Artystycznie ułożone bukiety
z kwiatów na wszystkie
okoliczności

TEL 626-6366



Kwiaty świeże na okazje weselne
lub pogrzebowe, sztuczne wieniec
cmentarne
Bezpośrednia dostawa na terenie
miasta Toronto

Karty kredytowe mile widziane
Kwiaciarnia otwarta 7 dni w tygodniu

**PHOTO
GLINSKI**

Wszelkiego rodzaju
usługi
fotograficzne

252-9934

PRZYJDŹ
Z TYM OGŁOSZENIEM
DOSTANIESZ 30%
ZNIŻKI



L
A
C
H
O
W
I
A

Parcel Service

HAMILTON

151 Queen St N, Suite 2501
L8R 2V7, Tel 522-2777

- Tanie ubezpieczenia dla wizytujących (od \$95 za 3 miesiące)
- Paczki morskie
- Paczki lotnicze
- Owoce cytrusowe i paczki świąteczne

Campanale

REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO i SPRZEDAŻ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

CENNY REMIS

Remisem 0:0 zakończyło się spotkanie Polski z Holandią rozegrane w Amsterdamie. Po dwóch spotkaniach eliminacyjnych w ramach mistrzostw Europy Polacy zgromadzili 3 punkty. Jak na dopiero co tworzącą się drużynę nie jest źle!

Trener Łazarek będzie mógł spokojnie budować nowy zespół przez okres zimowej przerwy. Polacy w Holandii wystąpili wzmocnieni Wojcikiem Smolarkiem i Bonkiem, którzy o swych perypetiach z powrotem do reprezentacji opowiadali na tych łamach.

W meczu Holandia - Polska drużyny wystąpiły w składzie:

HOLANDIA: Van Breukelen, Silooy, Spelbos, Rijkaard, Van Tiggele, Wouters, Van T Schip, R Koeman (Bosman 46), Van Basten, Gullit, Tamata (Van der Gijp 74).

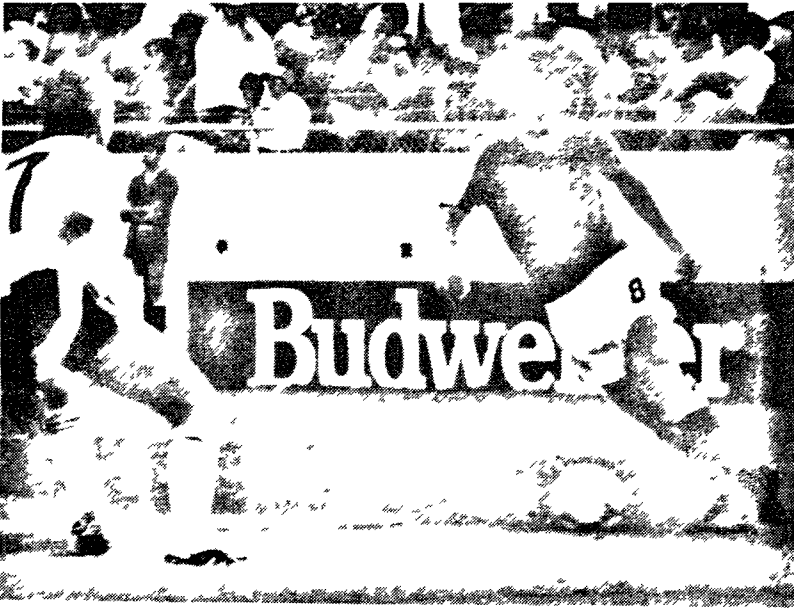
POLSKA: Kazimierski, Pawlak, Krol, Wdowczyk, Wojcicki, Rudy (Tarasiewicz 46), Karas, Prusik, Boniek, Dziekanowski (Urban 66), Smolarek, Sędziwał, Quimou z Francji.

SPORT

Wśród Holendrów najgroźniejszymi byli Marco Van Basten i Gullit, którzy rym pieczołowicie zaopiekował się Krol. W ataku polskiego zespołu zagrał Smolarek z Dziekanowskim. Boniek grał gdzie chciał. Ostatnio w Romie gra na

pozycji libero w Amsterdamie nie dał mu pograc smadoskory Rijkaard, rodem z Surinamu.

Drugi mecz w reprezentacji (pierwszy był z Eire) rozegrał Andrzej Rudy, nowa twarz w polskiej piłce.



Jan Urban (w akcji) ciągle marzy o karierze piłkarskiej we Włoszech na miarę Bonki. Foto SKRZYDŁOWY

29 4-87	Francja	Islandia	CSRS	3	3	0
29 4-87	ZSRR	NRD	Dania	3	1	0
3 6-87	Norwegia	ZSRR	Walia	1	1	1
3 6-87	Islandia	NRD	Finlandia	1	1	5
16 6-87	Norwegia	Francja				
9 9-87	ZSRR	Francja				
9 9-87	Islandia	Norwegia				
23 9-87	Norwegia	Islandia				
10 10-87	NRD	ZSRR				
14 10-87	Francja	Norwegia				
28 10-87	ZSRR	Islandia				
28 10-87	ZSRR	Islandia				
28 10-87	NRD	Norwegia				
18 11-87	Francja	NRD				

GRUPA 4
(Anglia, Irlandia, Płn, Jugosławia, Turcja)

Anglia	Irlandia Płn	3-0
Jugosławia	Turcja	4-0
Anglia	Jugosławia	2-0
Turcja	Irlandia Płn	0-0

Anglia	4	5	0
Jugosławia	2	4	2
Irlandia Płn	1	0	3
Turcja	1	0	4

1 4-87	Irlandia Płn	Anglia
29 4-87	Irlandia Płn	Jugosławia
29 4-87	Turcja	Anglia
14 10-87	Jugosławia	Irlandia Płn
14 10-87	Anglia	Turcja
11 11-87	Jugosławia	Anglia
11 11-87	Irlandia Płn	Turcja
16-12-87	Turcja	Jugosławia

GRUPA 5
(Cypr, Grecja, Holandia, Polska, Węgry)

Polska	Grecja	2-1
Węgry	Holandia	0-1
Grecja	Węgry	2-1
Holandia	Polska	0-0

Polska	3	2	1
Holandia	3	1	0
Grecja	2	3	3
Cypr	0	0	0
Węgry	0	1	3

3 12-86	Cypr	Grecja
21 12-87	Cypr	Holandia
14-1-87	Grecja	Cypr
8 2-87	Holandia	Grecja
12 4-87	Polska	Cypr
29 4-87	Grecja	Polska
29 4-87	Holandia	Węgry
17 5-87	Węgry	Polska
23 9-87	Polska	Węgry
14 10-87	Węgry	Grecja
14 10-87	Polska	Holandia
28 10-87	Holandia	Cypr
11 11-87	Holandia	Cypr
11 11-87	Cypr	Polska
2 12-87	Węgry	Cypr
16-12-87	Grecja	Holandia

GRUPA 6
(CSRS, Dania, Finlandia, Walia)

Finlandia	Walia	1-1
CSRS	Finlandia	3-0
Dania	Finlandia	1-0
CSRS	Dania	0-0

15 kolejka I ligi z dnia 23 października

Lech Poznań	Legia Warszawa	0-0
Ruch Chorzów	Zagłębie Lubin	0-0
Śląsk Wrocław	GKS Katowice	0-0
Stal Mielec	Olimpia Poznań	1-1
ŁKS Łódź	Polonia Bytom	1-1
Lechia Gdansk	Gornik Wałbrzych	2-1
Motor Lublin	Gornik Wałbrzych	0-3
Pogon Szczecin	Widzew Łódź	3-1

TABELA I LIGI po 15 grach (koniec rundy jesiennej)

	pkt	bramki
1 Gornik Zabrze	27	32 13
2 GKS Katowice	22	28 14
3 Pogon Szczecin	20	29-20
4 Śląsk Wrocław	20	22 14
5 Legia Warszawa	19	24 17
6 Zagłębie Lubin	16	14 13
7 Widzew Łódź	16	16 18
8 Gornik Wałbrzych	16	20 23
9 Lech Poznań	15	19 19
10 Polonia Bytom	13	12 16
11 ŁKS Łódź	12	11 14
12 Olimpia Poznań	12	11 17
13 Ruch Chorzów	11	12 17
14 Lechia Gdansk	9	9 17
15 Stal Mielec	7	15 25
16 Motor Lublin	5	8 25

GRUPA 7
(Belgia, Bułgaria, Eire, Luksemburg, Szkocja)

Szkocja	Bułgaria	0-0
Belgia	Eire	2-2
Luksemburg	Belgia	0-6
Eire	Szkocja	0-0
Szkocja	Luksemburg	3-0
Belgia	Bułgaria	1-1

1 4-87	Walia	Finlandia
29 4-87	Finlandia	Dania
29 4-87	Walia	CSRS
3 6-87	Dania	CSRS
9 9-87	Walia	Dania
9 9-87	Finlandia	CSRS
14 10-87	Dania	Walia
11 11-87	CSRS	Walia

Szkocja	4	3	0
Belgia	4	9	3
Eire	2	2	2
Bułgaria	2	1	1
Luksemburg	0	0	9

28-2-87	Szkocja	Eire
1 4-87	Bułgaria	Eire
1 4-87	Belgia	Szkocja
29 4-87	Eire	Belgia
30-4-87	Luksemburg	Bułgaria
20 5-87	Bułgaria	Luksemburg
28 5-87	Luksemburg	Eire
9 9-87	Eire	Luksemburg
23 9-87	Bułgaria	Belgia
14 10-87	Szkocja	Belgia
14 10-87	Eire	Bułgaria
11 11-87	Belgia	Luksemburg
11 11-87	Bułgaria	Szkocja
2 12-87	Luksemburg	Szkocja

Najlepsi strzelcy

4 bramki: Claesen (Belgia) i Ekstroem (Szwecja)

3 bramki: Zlatko Vujovic (Jugosławia)

2 bramki: Altobelli (Włochy), L. neker (Anglia), Iovan (Rumunia), Dziekanowski (Polska), Belanov (ZSRR), Cooper (Szkocja) i Anastopoulos (Grecja)

MIKE TYSON najmłodszy mistrz

W hotelu Hilton w Las Vegas Mike Tyson pokonując w 2 rundzie Trevora Berbicka został nowym mistrzem świata wagi ciężkiej w boksie formuły WBA (World Boxing Association). Wg IBF (International Boxing Federation) mistrzem jest Michael Spinks. Tyson urodził się 30 czerwca 1966 roku i w chwili zdobycia tytułu miał 20 lat 4 miesiące i 22 dni, a więc był o 6 miesięcy 4 dni młodszy niż Floyd Patterson, dotychczasowy najmłodszy wiekiem mistrz wśród wagi ciężkiej.

Najstarsi mistrzowie

Bokser	lata	mies	dni
Walcott	37	5	18
Norton	34	8	6
Fitzsimmons	33	9	21
Willard	33	3	6
Berbick	32	7	21
Johnson	30	8	26
Liston	30	4	17

30 listopada 1956 roku w chwili zdobycia tytułu mistrza świata Patterson liczył 21 lat 10 miesięcy i 26 dni. Ale prawdziwym rekordzistą wśród bokserów jest Wilfredo Benitez urodzony 12 września 1958 roku, który 6 marca 1976 roku został mistrzem świata wagi welther junior (WBA) a więc miał 17 lat 5 miesięcy i 24 dni. Było to jego 25 zwycięstwo na 25 stoczonych walki (20 z nich wygrał przez K.O.)

Najdłuższe zwycięstwa w mistrzostwie wagi ciężkiej

Bokser	lata	mies	dni	walki (w obrębie tytułu)
1 Louis	12	-	-	25
2 Muhammad Ali	8	4	25	15
3 Holmes	7	3	12	9
4 Johnson	6	3	9	6
5 Jeffries	6	-	24	6
6 Patterson	4	10	1	6
7 Corbett	4	6	10	1
8 Willard	4	2	29	1
9 Marciano	4	2	7	1
10 Tunney	3	8	15	2

Zagłębie Lubin Z ubiegłorocznej kopciuszki wyrosła szósta drużyna ligi, co widać nie tyle o umiejętności tej drużyny, co o obniżeniu poziomu w polskiej lidze. Dyrektorem klubu jest były najlepszy polski sędzia Alojzy Jarguz, którego znakomita orientacja w środowisku wyprzedziła Zagłębie na spokojne ligowe wody.

Widzew Łódź - łódzka drużyna gra słabo. Odejdzie trener Bronisław Waliński, odejdzie zapewne też prezes klubu Ludwik Sobolewski. Wydaje mi się, że jest to początek upadku Widzewa, a wszystkiego przyczyną dawna sprawa Jerzego Wójcika, którego próbowano uchronić przed służbą wojskową. Dzisiaj Widzew jest pod szczególną kontrolą, a jakie pieniądze (dla zawodników) taka gra.

Gornik Wałbrzych nadal podpora zespołu jest pomocnik Włodzimierz Ciołek, a reszta graczy to tylko tło. Nikt się specjalnie nie wysiła. Mistrzostwo im nie grozi, z ligi nie spadną. Życzenia! To skrotowa dewiza graczy z Wałbrzycha.

Lech Poznań ten klub podobnie jak Widzew płaci według przepisów, czyli mniej niż kluby np. gornicze. Skutkiem czego brak wartościowych piłkarzy. Dopiero dzisiaj widac ile znać dla kolejarzy Mundeł Okonski, znakomicie grający w HSV Hamburg.

Polonia Bytom - typowy "średniak" I ligi, zespół bez jakichkolwiek wyróżniających się graczy.

ŁKS Łódź klub na progu bankructwa, mający kilkadziesiąt milionów złotych długu, któremu grozi rozwiązanie. Gdy skończą się kontrakty, aktualnie grającym zawodnikom zespół się dosłownie rozsypanie. Wrocław do drużyny Stanisław Terlecki, po kilkuletnim pobycie i grze w USA. Nadal imponuje jej technika, ale zdrowia do gry starczy mu jedynie na 60 minut meczu.

Olimpia Poznań bardzo przeciętny zespół, którego losy będą się wazyły pomiędzy I a II ligą.

Ruch Chorzów - to będzie najslabszy sezon najstarszego w Polsce pierwszoligowca, któremu przyjdzie porządkować historię opuszczonej ekstraklasy. Chyba piłkarzom tego klubu na tym zależy, bo cierpią wszyscy na przewlekłą chorobę braku skuteczności.

Lechia Gdansk - ostatni I ligowy młokanin z Trojmiasta. Początek ligi fatalny. Powrót z Grecji Janusza Kupcewicza wzmocnił drużynę, która ma jeszcze ambicje i walczy o pozostanie w I lidze.

Stal Mielec - ogromne możliwości patrona klubu, a słabutka postawa piłkarzy. Obecnie w tym klubie nie ma kto grać.

Motor Lublin - kompletny demon, Motoru będący wynikiem łuk w przepisach transferowych PZPN. Najlepszy gracz klubu, kapitan drużyny Andrzej Latka, został powołany do wojska i ma grać w Śląsku Wrocław, ale do przysięgi pozostaje w Lublinie, w koszarach. Inni gracze jak Boguszewski czy Szczepanski postanowili zmienić klub, już po rozpoczęciu rozgrywek. Ten ostatni został studentem poznańskiej AWF bez egzaminu wstępnego (chyba z puli miejsc rektorskich) i chce grać w Lechu Poznań. Boguszewski marzy o zawodowej służbie wojskowej we Wrocławskim Śląsku.

Opr. SKRZYDŁOWY

GRUPA 3
(Francja, NRD, Islandia, Norwegia, ZSRR)

Islandia	Francja	0-0
Islandia	ZSRR	1-1
Norwegia	NRD	0-0
Francja	ZSRR	0-2
ZSRR	Norwegia	4-0
NRD	Islandia	2-0
NRD	Francja	0-0

ZSRR	5	7	1
NRD	4	2	0
Islandia	2	1	3
Francja	2	0	2
Norwegia	1	0	4

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE
**WIELKĄ
WYPRZEDAŻ
SAMOCHODÓW**

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu



- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów
- Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną
- Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN". Czy jeszcze ktoś może to zafundować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str.)

**ELZBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**
PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER
290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL bus (416) 279-3031
Res 625-1961



ZNIZKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
na wybrane modele Olbrzymi wybor
"PICKUP TRUCKS" i "VANOW"
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
• Nowe samochody mają gwarancję na 5 lat lub
80 tys km

UREK PHOTOGRAPHY
PIĘKNE KARTY SWIATECZNE
IMIENINOWE I URODZINOWE
proponuje
DO NABYCIA
• Cepeta 139 Roncesvalles Ave
• Pharmakon Pharmacy
313 Roncesvalles Ave Toronto
• Solarski Pharmacy Toronto
• Cracovia Trading Co 217 Selkirk
Winnipeg
• U Producenta J Pawlaka
(416) 244-8903
POLECAM USŁUGI FOTOGRAFICZNE
PORTRET SLUBY REPORTAŻ

**T & R
HOUSE RENOVATION**
40 High Park Ave # 2001
TEL (416) 769-3896
Renowacje malowanie tapetowanie
reperacje i modernizacja piwnic
i strychow oraz inne prace renowacyjne
Proszę
**TOM KOWALSKI
i ROMAN MIRSKI**

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy

**POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD**
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
Credit Union TEL 762-9523 Credit Union

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł. i od 7 30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12 30

Konta depozytowe	5 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe	5 %	rocznie
(mimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty	8 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 %	rocznie
1-roczne certyfikaty	7 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	7 %	rocznie
3-letnie certyfikaty (non-redeemable)	7 1/2 %	rocznie
RRSP	7 %	rocznie
Pozyczki personalne	13 %	rocznie
Pozyczki hipoteczne	11 %	rocznie
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	13 1/2 %	rocznie
Line of credit		rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EUREKA

Szafki kuchenne, importowane z Polski, drzwi i szuflady z litego drewna sosnowego 11 roznych szafek ok 30 stop, cena \$ 1147
Toronto, 5178 Dundas W,
TEL 233-9211

PRZYSTOJNA panna pracująca umysłowo pragnie poznać pana do lat 45. Listy proszę kierować Kazimiera Nowak Paswiska 21 38-531 Odrzechowa woj Krosno n/Wielkopolska

SAMOTNY kulturalny domator lat 37 pozna panią w celu towarzysko matrymonialnym. Oferty wraz z nr telefonu na adres Echa Tygodnia

KULTURALNA pani kochająca przyrodę i szanująca pracę pozna szlachetnego pana 45-55 lat. Cel matrymonialny. Toronto 251-4045

KAWALER lat 39 179 cm wzrostu wykształcenie uniwersyteckie, stabilizowany i pracujący pragnie poznać pannę w wieku 25-32 lat o dobrej prezencji i dużej kulturze osobistej. Zdjęcie mile widziane. M M

POLKA lat 50 wdowa samotna, wzrost średni, szatynka, niebrzydka, gospodarna, zaradna bez nałogów, pozna kulturalnego pana. Cel matrymonialny. TEL 526-2951 Ottawa

MATRYMONIALNE

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO, Ont M6R 2K9
Bus tel 537-6450

BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH

Samotność jest przykra. Pozwólcie Panie i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

207 219

SUNSHINE

Samotność, potrzeba kogoś bliskiego, brak czasu! Wiele pan i panów jest w podobnej sytuacji. Pozwól sobie pomóc w znalezieniu szczęścia, składając ofertę w naszym biurze. Piszcie po najnowszy fotokatalog (ponad 200 ofert głównie z Polski, również z Kanady i Anglii) oraz informator załączając dolarów 3. Adres Box 339 Station D, Scarborough, Ont M1R 5B8

św. Stanisława i św. Kazimierza

CREDIT UNION

KONTA DZIENNE (DAILY INTEREST ACCOUNT)

Interesujące dla operujących pieniędzmi na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z koncem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60+ o 0.5% wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE WE
WSZYSTKICH ODDZIAŁACH
TWOJEJ CREDIT UNION

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181
12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor Str W
tel 236-1225
4260 Cawthra Rd
tel 848-4303



**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostateczny termin wtorek godz 3 00

- EXPERIENCED baby sitter housekeeper live in some English required non smoker tel 444 2958 214-216
- PERSON to work in frame factory full time work some experienced and English necessary Call 789-7156 betw 8 am 5pm Peter 215 217
- ODPOWIEDZIALNA pani przyjmie każdą pracę tel 251-4045 od 9 do 11 wiecz 215 217
- MĘŻCZYZNA podejmie każdą pracę Tel 766-0535 215 217
- PRZYJMĘ szycie u siebie w domu tel (514) 253-5050 proszę Jadwiga 215 217
- ROSLI mężczyzna potrzebni do tapetowania TEL 291 4949 215 216
- SZUKAM pomocy domowej Okolka Dawrance i Bathurst drwoni od 7 wiecz tel 881-6208 215 217
- DWIĘ pame potrzebują pilnie jakiegokolwiek pracy Tel 626-3590 215 217
- UKI ADAM phtki podlogowe i scienne Toronto TEL 267-8588 215 217
- LATWA praca do podjęcia od zaraz tel 233-0900 215 217
- POTRZEBNI stolarze oraz pracownicy do obsługi maszyn stolarskich i do wykańczania mebli wysokiej jakości Dobre wynagrodzenie płatmy wszystkie ubezpieczenia Język angielski niemięgiawny Doświadczenie tak Leaf Jacobsen i td 491 3333 Stanley 213 217
- EXPERIENCED Baby Sitter housekeeper live in some English require none smoker 444-2958 213 215
- POSZUKUJEMY wykwalifikowanego spawacza elektrycznego Wymagana tez pewna znajomosc obróbki skrawaniem i maszynowego rysunku technicznego Toronto tel 223-5142 George Swiatek 213 215
- POTRZEBNA osoba sprzedająca w cukierni Praca Full Time lub Part Time angielski potrzebny Zgłoszenia osobiste 212 King St W tel 598-7739 213 21
- POTRZEBNI tokarze /praktyka/ operatorow NC Irczow tel 824 1815 po g 8 wiecz Etobicoke 213 215
- SZYCIE przyjmę u siebie w domu Tel 239 0176 213 218
- MEROWCY do rozwiezania Pizzy i pomoc kuchenn na tel 233-5886 213 215
- PODEJMĘ pracę chatałupniczą tel 425 0895 210-215

- DO SPRZĄTANIA biur potrzebna osoba z uprawnieniem do pracy Tel 533-1236 213 215
- SPRZĄTAM mieszkania Referencje TEL 259-0604 212 214
- ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku powyżej 2 lat w swoim domu Mississauga (Dundas i Erindale) TEL 279 0450 214-216
- BIOLOG z długoletnią praktyką z dziedziny parazytologii mikrobiologii i serologii poszukuje stałej pracy w laboratorium TEL 255 4760 214-218
- SZYJĘ firany i zasłony z powierzonego materiału Toronto tel 273 4482 214-217
- ENERGICZNA pani poszukuje pracy w tygodniu w godzinach popołudniowych i w weekendy (over time) Tel 766 3774 xxx
- ENERGICZNA Polka poszukuje pracy posiada doświadczenie w sprzątaniu domów w opiece nad dziećmi i chorymi Tel 533-0173 proszę dzwonic 5 30 7 30 po poł i od 9 30 wiecz 213 215
- Wszyscy zainteresowani fotografią mający zamiłowanie do przyrody, możliwość dodatkowego zarobku od 10 dol na godz. wzywz Proszę zgłaszać się pod tel 960 - 1946 214-
- ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim domu Etobicoke West Mall tel 620-0107 213 215
- PANI na wizycie podejmie pracę w soboty i niedziele tel 822-6069 213 215
- NOWO PRZYBYŁY z Polski poszukuje pracy Tel 625-9480 214-216
- ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu przy me nieskomplikowaną pracę chatałupniczą Posiadam pozwolenie na pracę Kitchener tel 894-6117 213 215
- MŁODY małżeństwo z dzieckiem poszukuje pracy jako asistent-superintendent tel 291-4949 213 215
- PODEJMĘ jakakolwiek pracę w centrum Mississauga Tel 270-4980 213 215
- NOWO PRZYBYŁA z Polski nie paląca poszukuje pracy w Hamilton Moze byc opieka nad dzieckiem nad osobą starszą sprzątanie itp Tel 561-6955 wiecz 211 213
- ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem posiadam referencje okolica North York i Don Mills tel 499 7555 213 215
- KRAWCOWA kategorii A szuka pracy tel 233-2791 214-216
- ELEKTRYK z dużym doświadczeniem w instalacjach i urządzeniach elektrycznych silno i słabo prądowych oraz w naprawie i remontach urządzeń gospodarstwa domowego i ogrzewania elektr. poszukuje pracy tel 749 7728 214-216

THORNHILL
SUZUKI 4WD
POSZUKUJE POWAZNYCH NABYWCOW DO KUPNA
1 SUZUKI FORSA
● Najbardziej ekonomiczny samochod na rynku
2. SUZUKI SAMURAI
● Najtanszy 4WD Jeep w Kanadzie
Po dalsze informacje proszę dzwonic
KRIS KRZEMINSKI 733-1717
7756 Yonge Street, Thornhill

Nowy punkt sprzedaży
Echa Tygodnia
BALTYK
DELICATESSEN
Specjalnosc - polskie jedzenie
96A Rectory St ,
LONDON, ONT N5Z 1R5
TEL (519) 434-4025

POSZUKUJĘ wspólnika(czki) do Taverno sklepu Deli etc Interes jest w toku formowania się Duzo mieszkan do uzytku przeszło 100 km od Toronto TEL 255 - 3262 214-216

DOMUS kooperatywa mieszkaniowa przyjmie je nowych członkow Pytania i zgłoszenia Tel 748 0063 proszę p Antoniego 214-215

WARSZAWA piękne trzypokojowe mieszkanie sprzedam
T MOMOT, 19 Bd Georges Favon
1204 Geneva, Switzerland Tel (22) 28 24 34
UDZIŁAM porad zielarskich leczę ziołami posiadam gotowe zestawy zioł Tel (519) 578 0224 213 216

BILET do Polski Toronto-Warszawa na 19 grudnia 86 - SPRZEDAM 200 dol (604) 669-1705 215 217

WYNAJMĘ pokój samotnej osobie (osobna ubikacja wspólna łazienka i kuchania) Don Mills tel 449 2535 214 216

PONTIAC 6000, w idealnym stanie, 84 rocznik produkcji 4-drzwiowy 6 cylindrowy, 52 000 km TEL 663 3832



METRO TORONTO
SPRZEDAZ-KUPNO,
WYNAJEM DOMÓW,
INTERESÓW
I APARTAMENTÓW
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych.

- Dundas/Bloor 4-sypialniowy murowany dom z czesciowo wykonczona piwnicą dwema kuchniami i dwoma łazienkami Zajazd z tyłu działki \$ 139 000
- Keele/Annetee trzy sypialniowy wolnostojący dom z podwojnym garażem i wykonczoną piwnicą dobry dochód z wynajmu + mieszkanie dla właściciela **musi być sprzedany!**
- Howard Park/Dundas legalny Triplex z trzema garażami tylko \$209 000
- B Ładny cottage na Kaszubach z bezpośrednim dostępem do jeziora
- Scarlett/Dundas legalny Triplex z trzema garażami tylko \$ 209 000!
- 22 akry w pobliżu jeziora okolica domkow letniskowych tylko 19 900
- Bloor/Landsdowne trzy piętrowy dom w super lokalizacji \$ 159 900

KAMIL KOWALCZYK
Biuro 536 - 5000 Dom 690 - 4182
24-godzinny serwis

R. CHOLKAN & CO LIMITED • REALTOR

REAL ESTATE APPRAISALS MORTGAGES INVESTMENTS
2336 BLOOR STREET WEST TORONTO ONTARIO M6S 1P3 (416) 763 5555

- Centralne Etobicoke - 2-sypialniowy apartament, duza kuchnia i balkon, cichy i czysty budynek, \$ 74,900
- Centrum High Park - 4-sypialniowy, dochodowy dom, 2 mieszkania, jedno do objęcia od zaraz 4 łazienki, sauna 2 garze, dom odnowiony, w idealnym stanie, \$ 259 000

ELZBIETA KAUPÉ

ADVANCE REAL ESTATE LTD

BOHDAN (Bob) SZEWCZYK,
M Sc Mech Eng

- DO SPRZEDANIA**
- Lansdowne Ave 11 pokoi 7 sypialni 3 łazienki 3 kuchnie podwojny garaż \$180 tys
 - INDIAN ROAD CRESCENT (blisko Annette) pięknie wykonczony wnetrze w drzewie wolnostojący dom 7 pokoi 4 sypialnie
 - Najnowszy na liscie na terenie High Park bardzo dobry na inwestycje (aktualny dochod 30 tys) Dom z pokojami do wynajęcia licencjonowany 12 pokoi 9 sypialni duzy garaż Bogdan Szewczyk tel 534-9246 dom 247 4437

1055 Bloor St W , Toronto, Ont M6H 1M4,
Tel bus 534 - 9246, wiecz 247 - 4437



HIGH PARK Realtor
Real Estate Ltd

217 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domow
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów poleca Panstwu wszelkiego rodzaju domy i interesy, 3-dniowe, komputerowe wyprzedzenie w informacji gwarantuje najlepsze okazje.

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

DARRELL KENT REAL ESTATE LIMITED

ETOBICOKE, MISSISSAUGA TORONTO, SCARBOROUGH
Kupno-sprzedaz nieruchomosci Bogaty wybor z komputera
Solidna i fachowa obsługa Pomoc w finansowaniu i załatwianiu formalności prawnych

- Jane St Clair Bungalow z ładnym ogrodem \$ 105 000
- Bloor i Jane elegancki dom z prywatnym jazdem i garażem odpowiedni dla lekarza prawnika etc Cena \$ 239 000
- Bloor przy High Park 1 sypialniowy wolny apartament cena \$ 62 000
- Triplex centrum b duza lota 199 000 Znana polska restauracja 215 000
- Lakeshore Bd W 40 pokoi motel nad samym jeziorem \$ 185 000



ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ
Biuro 766-4088 Dom 769-9494

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadania o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr , suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828 - 0038

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy
190 FERN AVENUE
naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10 - 13
ODBYWA TEZ WIZYTY DOMOWE 160-171

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481 - 1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4 151 202

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemnosc oglosic otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy **2299 DUNDAS ST W** suite 102, TEL 532 - 6837 oraz **45 Overlea Boulevard, suite B-9** TEL 425 - 4114 (przy Ontario Science Centre) Popzednio pracowal w Sick Children Hospital 140-153

Dr. Krystyna SALACH-MARKIEWICZ
"Family physician" uprzejmie zawiadania o otwarciu praktyki lekarskiej
Porady ginekologiczne, pediatryczne i ogolne
od poniedz do piątku 10 - 18, soboty 10 - 13
2333 Dundas Str W Suite 410
TEL 588 - 5929 206 217

Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A , O D OPTOMETRYSTKA
2391 A Bloor St W (Jane Subway)
TEL 766 - 5580

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna
2337 Dundas St W , Toronto
(Bloor Dundas Square Bldg)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave ,
TORONTO (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

DR WOJCIECH FILIPOWICZ
z długoletnią praktyką w zakresie akupunktury chunskiej u dzieci i dorosłych oraz doświadczeniem zdobytym w **AKADEMII MEDYCYNY TRADYCYJNEJ W PEKINIE** ma przyjemnosc zawiadomic o otwarciu **ACUPUNCTURE CLINIC MISSISSAUGA,**
3460 Cawthra Rd L5A 2X7
TEL 270 - 9621 207 233

Dr Elzbieta SZULC
FAMILY PHYSICIAN
zawiadania o otwarciu gabinetu lekarskiego
9780 BRAMALEA RD North,
Suite 308
BRAMPTON-BRAMALEA
TEL 792 - 2906 211 215

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
mloda polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre 2 Jane St suite 203
TEL 763 - 5956
Popzednio pracowala w St Joseph s Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd
(naprzeciw kosciola sw Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452
Wlasciciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysylka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysylka paczek i pieniedzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Zioła Zakonna ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaz biletow

HUMBERVIEW INSURANCE

337 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-4647

Ubezpieczenia chorobowe dla
odwiedzających Kanadę

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto, Ont
TEL. 368-4235

ONTARIO BREAD Co.Ltd.
178 Ossington Ave. Toronto
TEL. 532-4929

NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY ŚWIEŻY
CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

TANIO, TANIEJ, NAJTANIEJ!
KOMIS - CHANCE
TEL 533-0751
305 Roncesvalles Ave., Toronto,
ONT M6R 2M6
Szansa kupna i sprzedaży nowej lub
używanej odzieży dla każdego
Wysyłamy paczki do Polski
odzieżowe, owocowe i inne
Gwarantowane doręczenie
DUŻA OSZCZĘDNOŚĆ
Towary u nas zakupione i wysłane przez
nas do kraju
bez podatku prowincjonalnego!

Superior Sausage Co.
1004 DUNDAS ST W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!
WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNE NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szniki kabanosy wędliny mięsa
rozne delikatesy

AB VIDEO - LUX
Profesjonalne video,
ceny amatorskie,
wszystkie okazje i systemy
Rowniez Insurance Claims,
koncowy montaż w studio
Efekty
Powitania z lotniska \$ 26
Wesela od \$ 200
TEL (416) 278-5684
Spoza Toronto do 250 km

**OPIEKA
NAD GROBAMI W POLSCE**
Odzyskasz spokój, powierzając
nam, za niewielką opłatą,
opiekę nad grobem swoich blis-
kich w Polsce Informacje
762-0591

APPLIANCE CLINIC CO
oferuje naprawę lodówek pralek su-
szarek pieców elektrycznych i automa-
tycznych zmywarek do naczyń
• Zniżka dla rencistów • Gwarancja
na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu
• Dzwonic całą dobę
TEL TORONTO 261-7619
Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany

CARCARE Co
Gasoline Service
Station
Fachowa pomoc we wszelkich
sprawach związanych
z problemami samochodowymi
560 Evans Ave
(rejon 427 i Browns Lins)
TEL 255-3245

**QUALITY AUTO
SERVICE
BODY SHOP**
WOJTEK GRABOWSKI
Blacharstwo lakiernictwo
wszelkie naprawy samochodów
SZYBKO SOLIDNIE
Zabezpieczenie antykorozyjne
931 A Weston Rd (koło Black Creek
TEL 763-2618 warsztat
249-9791 dom
Czynny również w sobotę

**ROWLAND
MERCURY
FORD**
POZYCZKA 9 9 %
KLIMATYZACJA
BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodów
Dalsze informacje
TERESA BEDNAREK
Toronto, 1800 O'Connor Dr
TEL 759-4422

CANADA'S LARGEST FORD CAR
DEALER
TOTAL FORD
• Duży wybór używanych
samochodów
• Dogodne pożyczki
• Samochody dostawcze i mikrobusy
• Otwarte w każdą sobotę oraz dwie
medziele w miesiącu
• Specjalne ogłoszenia w Toronto Star
DALSZE INFORMACJE
ROMAN GORSKI
TEL (416) 781-5531
2401 DUFFERIN STREET
(100 m na połnoc od Eglinton)

**SAFETY
AUTO REPAIRS**
WIESŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St w., Etobicoke
TEL 231-6996
Świadczymy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

**SAVE-O-WAY
BIURO PODRÓŻY
I
PACZKI DO POLSKI**
Po rezerwacji i informacji proszę
dzwonic
(416) 532-3042, 532-3794
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave., Toronto

MIRAPOL Air Transl Co
TORONTO -
MONTREAL -
TORONTO
Każdego wtorku i piątku
Superluksusowy mumbus
Rezerwacje odlotów, pomoc w
odprawie bagazy
Sezonowa obniżka kosztów
TELEFONUJ Tadeusz
275-7747 i 239-9411



**ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**
• Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
• Usunięcie zbędnego owłosienia
• Specjalistyczna aparatura
• Jakosciowe kosmetyki
• Wzrosty prosimy zamawiać
telefonicznie
2198 Bloor St W
TEL 766-1867

**STRANDS HAIR
UNISEX
BRAMPTON
ZAPRASZAMY**
wszystkich do nowo otwartego
Salonu Fryzjerskiego
Grazyny KMIĘCIK, która
posiada 10-letnią praktykę
w Polsce i 5-letnią w Kanadzie
W listopadzie oferujemy
ZNIŻKĘ 50% na trwałą, oraz
30% na kolor i pasemka
Wszystkie ceny bardzo dostępne
78 Queen Str West, Brampton
TEL 457-3299

**COPERNICUS
MEAT PRODUCTS**
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone na
zyczenie Szniki boczek baleroni kiel-
basy na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki kiszone
kapusze z beczki sędzie pierogi
T S PAKULSKI

M-C DAIRY Co.Ltd.
PRODUCTS
Dostarczamy wszystkie znane produkty
mleczne do każdego sklepu w Toronto
Wyrabiamy kwasną smetanę yogourt
fuslanek sery białe i topione
ZADAJCIE NASZYCH WYROBOW
W SWOICH SKLEPACH
Godziny otwarcia 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

**ROCKWOOD
DELICATESSEN**
4141 Dixie Rd, TEL 624-1244
Nowo otwarty sklep delikatesowy
w Mississauga na Rockwood Mall
pomiędzy Beaver Lumber & beer store
Posiadamy wysmienite polskie
i europejskie wędliny i wyroby
delikatesowe oraz polskie gazety

**QUALITY
SAUSAGE**
BLOOR ST W
78 SIX POINT RD
THE QUEENSWAY
ISLINGTON
SKLEP OTWARTY
czwartki i piątki od 8 rano do 7 00 wiecz
w soboty od 8 00 rano do 5 00 po poł

QUALITY SAUSAGE

Meat Production Ltd
78 Six Point Rd, Etobicoke
Ontario M8Z 2X2
TEL. 239-1281

Nowo otwarta
wytwórnia wędlin
oferuje po najniższych
hurtowych cenach wyroby
wędliniarskie i świeże mięsa

INTERNATIONAL VIDEO SERVICE

oferuje obsługę video w systemie amerykańskim na
terenie Polski
Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań
i uroczystości itp. od 495
Odtwarzanie video kaset we wskazanych
miejscach w kraju od 295
Świąteczne video-listy i życzenia jedno i dwu
stronnie oraz wszelkie inne zlecenia
Informacje 416-769-4366, 24 godz
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ
I USA
VISA - MASTER CHARGE

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

POSIADA słowniki francuskie angielskie
techniczne i inne książki do nauki
języków kulinarne młodzieżowe bajki,
religijne karty świąteczne
MONTREAL, P Q P Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
TEL (514) 489-0396

**KARL'S BUTCHER
& GROCERY**
Właściciel Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalle Ave Toronto
TEL 531-1622

FINE PIANO SERVICE
Strojenie pianin i fortepianów,
strojenia koncertowe, wszelkie
naprawy
Zgłoszenia przyjmujemy w
językach polskim, angielskim,
niemieckim
Toronto, TEL 249-8628

Jedna z najlepszych małych
restauracji w Toronto
(wg gazet Toronto Sun)
BISTRO EUROPE
• Europejska atmosfera • Znakomite
miejsce na spotkanie • Cos na zab
2390 Bloor West
Toronto, Ont M6S 1P5
TEL (416) 767-0848

**QUALITY
SAUSAGE**
BLOOR ST W
78 SIX POINT RD
THE QUEENSWAY
ISLINGTON
SKLEP OTWARTY
czwartki i piątki od 8 rano do 7 00 wiecz
w soboty od 8 00 rano do 5 00 po poł

**JOHN
CZECHOWSKI
UNIQUE SAUSAGE
BOUTIQUE**
650 The Queensway, Toronto
TEL (416) 252-4567
Najwyższej jakości wyroby
delikatesowe - wędliniarskie
własnej produkcji - wyroby
mięsne oraz świeże mięso
pierwszej klasy,
7 gatunków pierogów własnej
produkcji

**RENEWAL
Construction and Renovation**
Instalacje elektryczne renowacje łazienek
kuchni wykładziny kafelki
wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena
TEL 249-5212 lub 742-1302

jolanta interiors
poleca
• konsultacje w urządzeniu wnętrz
• modne zasłony, podłogi i pomalowane ściany
• wyposażenie nowoczesnej kuchni i łazienek
• srebrna biżuteria
• europejskie oświetlenia wnętrza
• pełny asortyment zabawek firm BRIO LITTLE
TICKETS AMBI
• szeroki asortyment importowanych prezentów
2368 Bloor St West Toronto Ont M6S1P5
Tel 762 9638 762 9880

**KURSY
American
social dancing**
**AMERYKANSKI
TANIEC TOWARZYSKI**
walce, tango, foxtrot, rumbly,
cha-cha, samby, swing
Informacje i rejestracja
(416) 782-9776
Młodzież i dorośli

**HOMETARIO
REAL ESTATE LTD
& INSURANCE BROKERS Ltd**
• KUPNO I SPRZEDAŻ NIEMU-
CHOMOSCI WSZELKIEGO
RODZAJU
• UBEZPIECZENIA NA SAMO-
CHODY - OD OGNIA - KRA-
DZIEŻY I INNE
171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-3506

**ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD.**
783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648
**'NAJWYŻSZA JAKOŚĆ'
KONKURENCYJNE CENY!**
Świeże mięso sery pieczywo w bogatym
wyborze
Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMOW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

**ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER**
2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769-4488
Zdjęcia i portrety na rozne okazje

**PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALEKIE**
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161
JANUSZ

**euro-AMERICAN
ELECTRICIAN INC**
Instalacje elektryczne
Residential, Commercial
Industrial
Tel (514) 334-2966

• zaproszenia dla krewnych z kraju
• oficjalny przedstawiciel PKO
• przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajów świata
• formalności paszportowe, wizowe, legalizacje
• ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00
• tłumaczenia i akty notarialne
Proszę zwracać się do naszej fachowej załogi
**EMDRRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**
185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5
(naprzeciw Credit Union)
TEL 536-3554